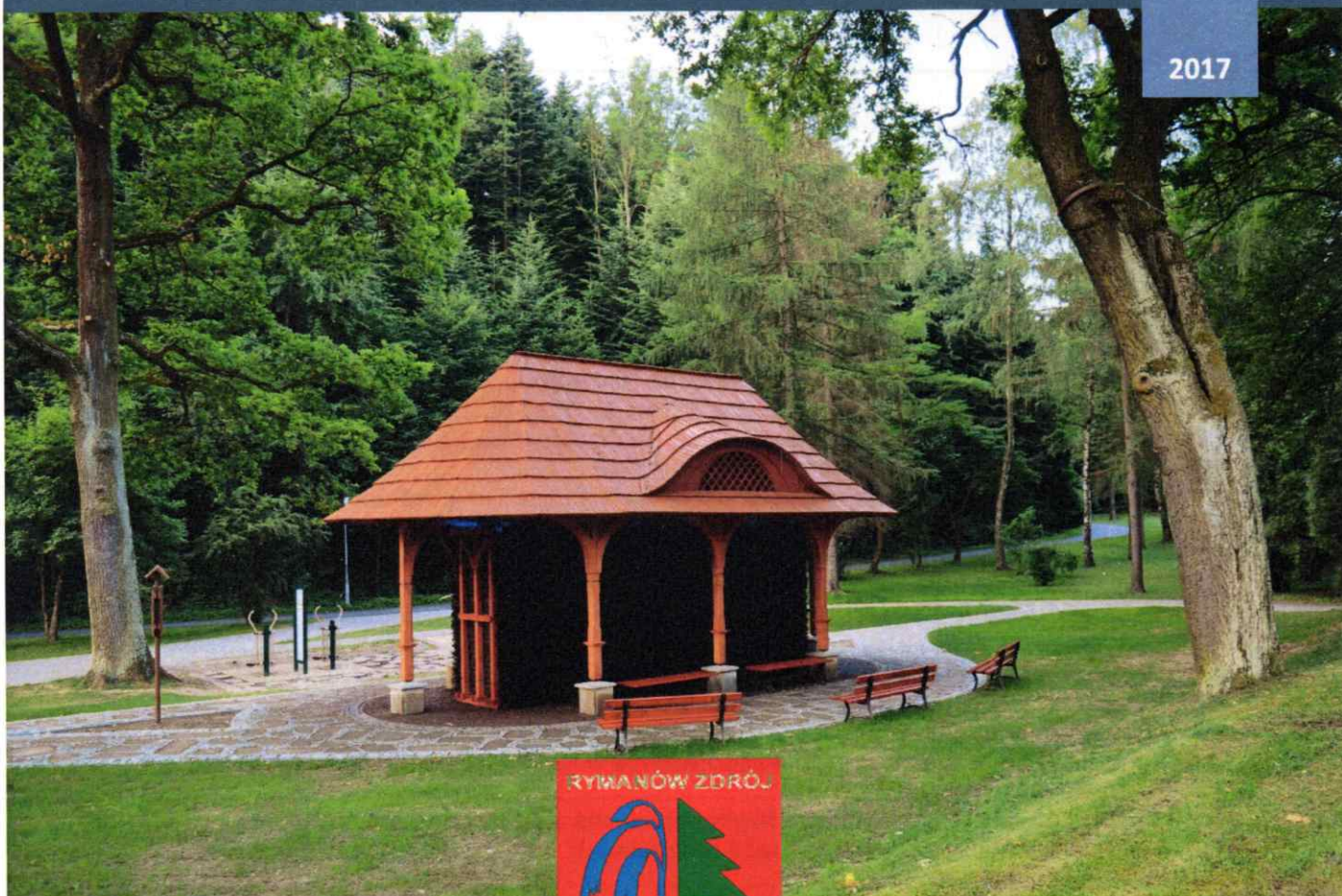

2017

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój na lata 2017 – 2020 Aktualizacja

Spis treści

1. Charakterystyka Uzdrowiska Rymanów Zdrój.....	3
1.1. Historia lecznictwa uzdrowiskowego w Rymanowie Zdroju.....	3
1.2. Położenie geograficzne Uzdrowiska	7
1.3. Klimat.....	8
1.4. Morfologia i geologia terenu	9
1.5. Gleby, fauna i flora	10
1.6. Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	11
1.7. Obszar Natura 2000	12
1.8. Obszar ochrony uzdrowiskowej	14
1.9. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytków	14
2. Zagospodarowanie przestrzenne obszaru Uzdrowiska, w tym stref ochronnych	14
2.1. Strefa ochrony uzdrowiskowej „A”	16
2.2. Bilans terenów w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej	18
2.3. Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów w strefie „A” według obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Rymanów Zdrój”	18
2.4. Opis istniejącej strefy ochrony uzdrowiskowej „B”	24
2.5. Opis istniejącej strefy „C”	26
3. Infrastruktura komunikacyjna.....	30
4. Naturalne surowce lecznicze i ich wykorzystanie w lecznictwie uzdrowiskowym w Rymanowie Zdroju	32
4.1. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna wód leczniczych	32
4.2. Opis właściwości leczniczych wód mineralnych	33
5. Podstawa prawna funkcjonowania	34
5.1. Baza lecznictwa uzdrowiskowego	35
5.2. Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	46
5.3. Personel medyczny oraz wyposażenie w aparaturę i sprzęt terapeutyczny	47
5.4. Kierunki lecznicze w Uzdrowisku Rymanów Zdrój.....	57
6. Uzdrowiskowy obszar górniczy.....	63
7. Informacja o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i gospodarce odpadami.....	64
8. Stan czystości powietrza i natężenia hałasu.....	68
9. Wybrane najważniejsze problemy rozwojowe Uzdrowiska Rymanów Zdrój.....	70
9.1. Zasoby techniczne	70
9.2. Potencjał i ład przestrzenny	70
9.3. Potencjał ekologiczny	71
9.4. Potencjał ludzki	71
9.5. Problemy w zakresie gospodarki i promocji	71
10. Analiza SWOT dla uzdrowiska Rymanów Zdrój.....	71
11. Wizja	73
12. Cele rozwojowe	73
12.1. Drzewo celów strategicznych	73
12.2. Kierunki działań dla poszczególnych celów operacyjnych	75
13. Projekty inwestycyjne służące realizacji celów rozwojowych	78
14. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć	80

Plan działań jest dokumentem opartym na Strategii Rozwoju Gminy Rymanów na lata 2012-2020, określającym najważniejsze działania mające na celu rozwój Uzdrowiska. Plan zawiera diagnozę, cele rozwojowe oraz projekty służące ich realizacji. Planowane w dokumencie inwestycje do realizacji, będą służyły poprawie sytuacji gospodarczej w regionie oraz będą miały wpływ na tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia.

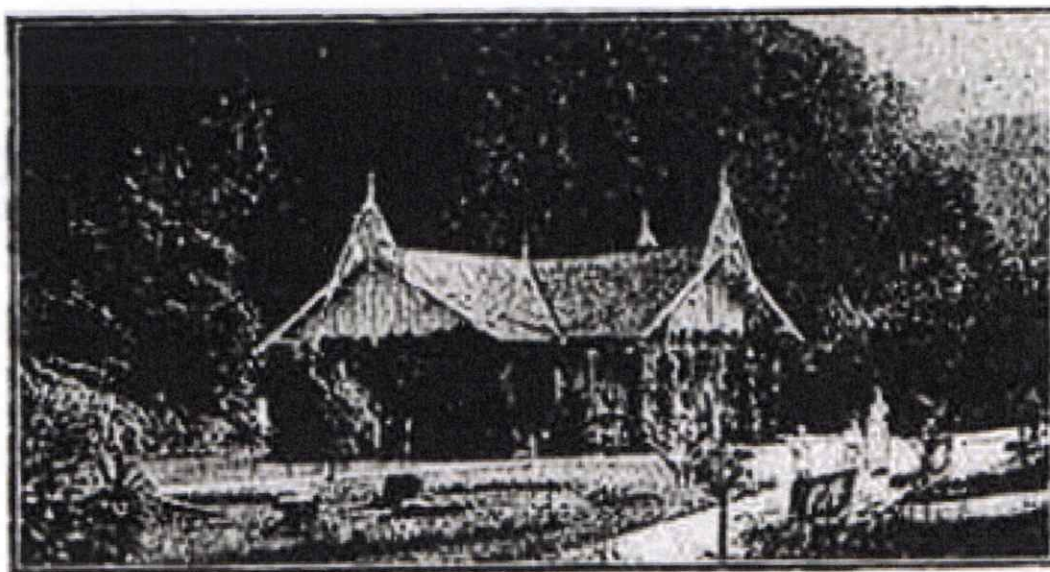

1. Charakterystyka Uzdrowiska Rymanów - Zdrój¹

1.1. Historia lecznictwa uzdrowiskowego w Rymanowie - Zdroju

Odkrycie źródeł mineralnych 16 sierpnia 1876r. dało początek dziejom Rymanowa - Zdroju. Występowanie od wieków wód leczniczych w sąsiednim Iwoniczu Zdroju skłoniło zamieszkałych od 1870 roku w Rymanowie właścicieli dóbr Annę i Stanisława Potockich do szukania podobnych źródeł w okolicznych górach i dolinie rzeki Taba (dziś Tabor). Wyjątkową okazję dał pobyt na dworze rymanowskim chemika Tytusa Sławika. Wykonana przez niego pobieżna analiza źródła nad brzegiem rzeki Taba, wykazała silne stężenie jodu i żelaza. Przeprowadzenia dokładnych badań chemicznych odkrytej wody dokonał rok później w 1877 prof. dr Wesselshy, chemik wiedeński. Analiza w zupełności potwierdziła cenne zalety źródła. Rozpoczęto budowę pierwszych pensjonatów. Wykonano nową obudowę ujęć wodnych, wg wskazań prof. dr Bolesława Lutostańskiego, rozdzielono spływające do jednej studni źródła mineralne na odrębne zdroje: „Tytus”, „Klaudia” i „Celestyna”. Już w roku 1877 pierwsi kuracjusze zaczęli zażywać leczniczych kąpiei, a Galicyjskie Towarzystwo Lekarskie w Sanoku wydało „Świadectwo” uznające lecznicze walory wód rymanowskich. W dniu 14 maja 1881r. ówczesne władze udzieliły właścicielowi Uzdrowiska hr. Potockiemu „Koncesyi” na publiczne użytkowanie zakładu kąpielowego.

Pawilon nad źródłami

Źródło: rocznik Rymanowa Zdroju, Tom V

W 1881 roku dr Bronisław Radziszewski dokonał trzeciego w historii uzdrowiska badania chemicznego składu źródeł mineralnych. Nowo powstałe uzdrowisko odznaczone zostało na wystawie przyrodniczej w Krakowie w 1882r. srebrnym medalem. W 1885r. wybudowano pierwszą kolonię „Lwowską” inaugurującą lecznictwo dziecięce. W 1888r. w parku zdrojowym w widłach rzeki Tabor i Czarne go Potoku wzniesiono gmach „Dworca Gościnnego”. Pełnił on funkcję domu zdrojowego.

¹ Do opisu rozdziału wykorzystano „OPERAT UZDROWISKOWY DLA UZDROWISKA RYMANÓW ZDRÓJ”.

Dworzec gościnny

Źródło: Rocznik Rymanowa Zdroju, Tom V

Powstało też wiele stylowych willi i pensjonatów. Wśród nich wyrażające się piękną architekturą secesyjną pensjonaty-wille „Pod Matką Boską”, „Pogoń” i „Leliwa”. Niektóre z nich przetrwały i do dnia dzisiejszego pełnią swoją funkcję.

Willa „Leliwa”

Willa „Pogoń”

Willa „Pod Matką Boską”

Źródło: Rocznik Rymanowa Zdroju, Tom V

Końcem XIX wieku Uzdrowisko przeżywało okres swojej świetności. Było ulubionym miejscem leczenia i wypoczynku świata urzędniczego Galicji, inteligencji, naukowców i korpusu oficerskiego. Na przyległym do zakładu terenie i w okolicznych lasach wytyczono chodniki i ścieżki spacerowe. Syn Stanisława Antoniego Potockiego i Anny z Działyńskich Potockiej - Jan Nepomucen Potocki h. Pilawa (1867-1942 w Rymanowie Zdroju) - został właścicielem Zakładu Zdrojowego w Rymanowie.

Plan Rymanowa Zdroju z 1906r.

Źródło: <http://www.rymanow-zdroj.pl/plan.htm>

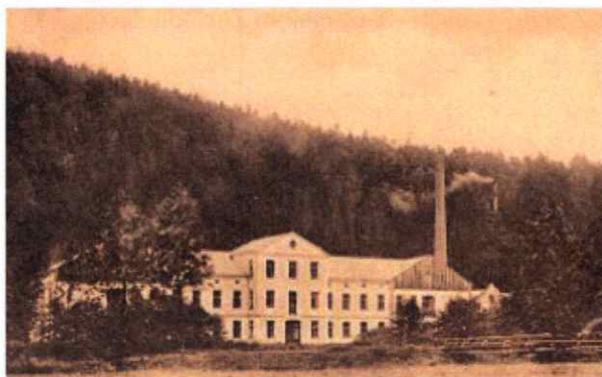
Na przełomie wieków Rymanów - Zdrój dotknęły klęski żywiołowe. W roku 1893 powódź zalała całą dolinę Taboru, zniszczyła pijalnię i zasypała źródła, które trzeba było od początku odbudować. W latach 1911 i 1913 od pożarów spłonęły Łazienki i kilka pensjonatów.

W okresie działań I wojny światowej trzykrotnie przesuwiała się przez Rymanów - Zdrój linia frontu. Przed końcem września 1914r. dotarły tu wojska rosyjskie, które dokonały zniszczeń obiektów zdrojowych i stacjonujące tu w 1915 roku wojska rosyjskie, doprowadziły do całkowitej dewastacji uzdrowiska. Ponowne uruchomienie uzdrowiska nastąpiło w 1926 roku. Oddano do użytku nowy zakład przyrodoleczniczy, a rok później nowy obiekt dziecięcy.

Pierwszą, drewnianą kaplicę dla kuracjuszy wybudowano na prawym brzegu Taboru poniżej Łazienek Zdrojowych. Budowę kaplicy murowanej rozpoczętą jeszcze przed I wojną światową ukończono w 1926 roku. Na wschodnim stoku góry Mogiła otworzono w 1929r. nowe sanatorium Związku Kasy Chorych „Gozdawa”. Powstał nowy obiekt „Polskiego Towarzystwa Higienicznego” oraz wiele willi prywatnych. W latach poprzedzających II wojnę światową leczyło się tutaj w sezonie około 5 tysięcy osób.

II wojna światowa doprowadziła uzdrowisko do ponownej ruiny. W dniu 7 września 1939 r. wkroczyły do uzdrowiska oddziały słowackie wspomagające Niemców. Pod koniec wojny spłonął reprezentacyjny dom gościnny, wybudowany jeszcze przez Potockich - kwaterujący w nim węgierscy żołnierze wywołali ogień. W latach 1936-1938 willa „Opatrzność” była siedzibą kurii Apostolskiej Administracji Łemkowszczyzny. W sąsiedniej willi „Gołąbek” zamieszkali po wojnie dawni właściciele uzdrowiska, Potoccy, których wypędzono z pałacu w Rymanowie. Po ustaniu działań wojennych przystąpiono do remontów ocalałych obiektów, zachowując ich dotychczasowy styl. Z sezonowego niegdyś kurortu, Rymanów - Zdrój już w pierwszym dziesięcioleciu powojennym stał się dziecięcym uzdrowiskiem czynnym przez cały rok. Przeprowadzono modernizację zakładu przyrodoleczniczego wyposażając go w nowoczesne urządzenia zabiegowe. W 1965 roku w rozbudowanym gmachu dawnych „Łazienek Mineralnych” uruchomiono sanatorium „Eskulap” dla dorosłych na 120 łóżek.

Budynek Łazienek w okresie międzywojennym

Źródło: Operat Uzdrowiskowy dla Rymanowa Zdroju

W sezonie letnim leczyło się tu około 6000 kuracjuszy, z czego większość stanowiły dzieci. Od swoich początków Rymanów był uzdrowiskiem dziecięcym. Dla dzieci zbudowano „Kolonie Lwowską”, w budynku której obecnie funkcjonuje Dom Wczasów Dziecięcych. W południowej części uzdrowiska wzniesiono nowe sanatorium dla dzieci „Polonia”, a bardziej na wschód, na południowym zboczu Zamczyska, 300-lóżkowe sanatorium dziecięce „Zimowit”.

Widok na Kolonię Rymanowską

Źródło: Operat Uzdrowskiowy dla Rymanowa - Zdroju

Powstały sanatoria branżowe, ośrodki Funduszu Wczasów Pracowniczych, spółdzielcze i turystyczne. W 1980 roku oddano do użytku nowo wybudowaną rozlewnię wód mineralnych. Zakład prowadził butelkowanie rymanowskich wód leczniczych „Tytus”, „Klaudynka” i „Celestynka” oraz napojów owocowych na bazie czystej wody.

Rymanów - Zdrój istnieje faktycznie od 1876 roku, ale dopiero 16 sierpnia 1996 roku, w stu dwudziestą rocznicę odkrycia źródeł mineralnych, uchwałą Rady Miejskiej w Rymanowie utworzono wieś Rymanów - Zdrój składającą się z obszarów dotychczasowych wsi Deszno, Wołuszowa i południowej części wsi Posada Górna (nazwanej Rymanów Zdrój) o powierzchni 1625 ha².

Obecnie obszar Uzdrowiska (strefy ochrony uzdrowskiej A,B,C) obejmuje miejscowości : Klimkówka, Posada Górna, Głębokie, Rymanów - Zdrój, Wołuszowa, Tarnawka, Deszno, Wisłoczek, Królik Polski, Bałucianka, Wólka,

² Rocznik Rymanowa Zdroju, Tom V oraz Operat Uzdrowskiowy dla Rymanowa Zdroju

1.2. Położenie geograficzne Uzdrowiska

Rymanów - Zdrój to wieś uzdrowiskowa zlokalizowana w województwie podkarpackim, powiecie krośnieńskim i Gminie Rymanów.

Mapa 1. Położenie administracyjne Uzdrowiska

Źródło: dane Gminy Rymanów

Położenie geograficzne Rymanowa - Zdroju określają następujące współrzędne: 49°32'54"N 21°51'00"E.

Mapa 2. Położenie na mapie województwa podkarpackiego

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Ryman%C3%B3w-Zdr%C3%B3j>

Rymanów - Zdrój położony jest 4km na południe od miasta Rymanów w dolinie rzeki Tabor, wśród gór zwanych Wzgórzami Rymanowskimi, które od wschodu osiągają wysokość 668m n.p.m. Uzdrowisko leży na pograniczu dwóch różniących się krajobrazowo mezoregionów karpaccich: Beskidu Niskiego i Pogórza Bukowskiego, w dolinie rzeki Tabor i jej prawego dopływu – Czarne Potoku, na wysokości od 360 do 390m n.p.m.

Wzniesienia otaczające Rymanów - Zdrój można podzielić na trzy grupy:

1. Szczyty położone w widłach Taboru i Czarne Potoku:

Żabia Góra (481 m n.p.m.) i dwuszczytowy Dział (673 m n.p.m. – kulminacja wschodnia i 668 m n.p.m. – kulminacja zachodnia).

2. Szczyty wyrastające na zachód od uzdrowiska:

Mogiła (606 m n.p.m.) z Głorietką (572 m n.p.m.), Sucha Góra (611 m n.p.m.).

3. Szczyty otaczające uzdrowisko od strony wschodniej:

Zamczyska (568 m n.p.m.), Kopiec (635 m n.p.m.).

Na północ od Rymanowa Zdroju ciągną się Doły Jasielsko-Sanockie, w tej części określane jako Kotlina Krośnieńska. W jej środku położone jest miasto Krosno odległe o 18km. W kotlinie leży północna część Iwonicza oraz wsie Miejsce Piastowe, Łęczany, Targowiska, Wróblak Królewski i Szlachecki, Milcza i Besko. W Rymanowie krzyżują się drogi, krajowa Nr 28 relacji Zator – Medyka z wojewódzką Nr 887 relacji Brzozów – Daliowa.

Gminy sąsiadujące: od strony wschodniej znajduje się gmina Besko i Zarszyn, Bukowsko, zachodniej gmina Iwonicz-Zdrój, Miejsce Piastowe i Dukla, południowej gmina Komańcza i Jaśliska, północnej gmina Haczów.

1.3. Klimat

Profil leczniczy Uzdrowiska Rymanów - Zdroju jest oparty na szczególnych walorach przyrodoleczniczych klimatu i wód mineralnych. Unikalność klimatu polega na tym, że wykazuje on cechy klimatu górskiego, a dzięki znacznej zawartości jodu również cechy klimatu morskiego. Charakteryzuje się dużą zawartością ozonu, soli oraz względnie wysoką wilgotnością powietrza. Warto zwrócić też uwagę na to, że Rymanów - Zdrój leży w jednym z najczystszych ekologicznie rejonów kraju.

Klimat okolic uzdrowiska, podobnie jak całego Beskidu Niskiego i Bieszczadów Zachodnich, kształtowany jest głównie przez masy powietrza polarno-morskiego (63% dni w roku) i powietrza polarno-kontynentalnego (26%). W związku z położeniem Rymanowa - Zdroju w Beskidzie Niskim, największym obniżeniem równoleżnikowej bariery orograficznej Karpat, występują tu wiatry typu

fenowego – tzw. rymanowskie. Miesiącem najchłodniejszym jest luty ($-4,3^{\circ}\text{C}$), najcieplejszym lipiec ($16,3^{\circ}\text{C}$). Charakterystykę stosunków termicznych uzupełniają ponadto wartości ekstremalne: absolutne maksimum przypada na czerwiec ($32,4^{\circ}\text{C}$), absolutne minimum na marzec ($-32,9^{\circ}\text{C}$). Najwyższą średnią liczbę dni z temperaturą maksymalną wyższą od 25°C obserwuje się w lipcu (9,2), z temperaturą minimalną niższą od -10°C w lutym (9,9)³.

1.4. Morfologia i geologia terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego, Gmina Rymanów położona jest w prowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, w obrębie dwóch naturalnych jednostek fizyczno-krajobrazowych: makroregionów Beskid Środkowy i Pogórza Środkowobeskidzkiego. Rozmieszczenie powiatu krośnieńskiego i Gminy Rymanów na tle jednostek fizycznogeograficznych i obszarów chronionych pokazano na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Gmina Rymanów na tle jednostek fizycznogeograficznych i obszarów chronionych; powiat krośnieński, województwo podkarpackie (Lipińska E.J., Rybak T.)

Źródło: Opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Przez obszar Gminy Rymanów przebiega granica między trzema mezoregionami fizyczno-geograficznymi. Południowa część Gminy Rymanów znajduje się w mezoregionie Beskidu Niskiego; obszar ten zwany jest również Wzgórzami Rymanowskimi. Środkową część gminy obejmuje mezoregion Pogórza

³ <http://uzdrowisko-rymanow.com.pl/uzdrowisko/service/klimat/>

Bukowskiego, natomiast północny obszar to mezoregion Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej. Wymienione jednostki fizyczno-geograficzne różnią się rzeźbą terenu. Beskid Niski charakteryzuje krajobraz typowo górski o dużym stopniu lesistości. Pogórze Bukowskie to teren niewysokich, kopulastych gór pokrytych lasem i śródleśnymi polanami i dolinami. Kotlina Jasielsko-Krośnieńska jest obszarem płaskim i lekko pofałdowanym w znacznym stopniu zajęтым pod osadnictwo.

Teren Rymanowa - Zdroju morfologicznie jest zróżnicowany, spadki dochodzą do 25 – 30%. Charakterystycznym elementem krajobrazu są grzbiety górskie o przebiegu z północnego zachodu na południowy wschód. Wszystkie grzbiety są wyraźne i odznaczają się stosunkowo stromymi stokami. Wysokości bezwzględne rosną w miarę przesuwania się w kierunku południowym. Pasma wzniesień porożcinane są prostopadłymi do grzbietów dolinami, do których z kolei dochodzą doliny boczne równoległe do grzbietów.

Geologicznie rejon Rymanowa - Zdroju znajduje się w południowej części centralnego synklinorium karpackiego, w obrębie antykliny Lubatówki – Iwonicza - Zdroju - Rymanowa - Zdroju - Rudawki Rymanowskiej, zbudowanego w strefie jądrowej z warstw eoceńskich, odznaczających się na powierzchni w postaci wzgórz (na terenie Rymanowa - Zdroju po obu stronach Taboru, na zboczach gór Mogiła i Zamczysko). Antyklina zbudowana jest ze stosunkowo twardych, odpornych na wietrzenie piaskowców ciężkowickich oraz tzw. łupków pstrych. W obrębie łupków występują ławice piaskowca typu cergowskiego.

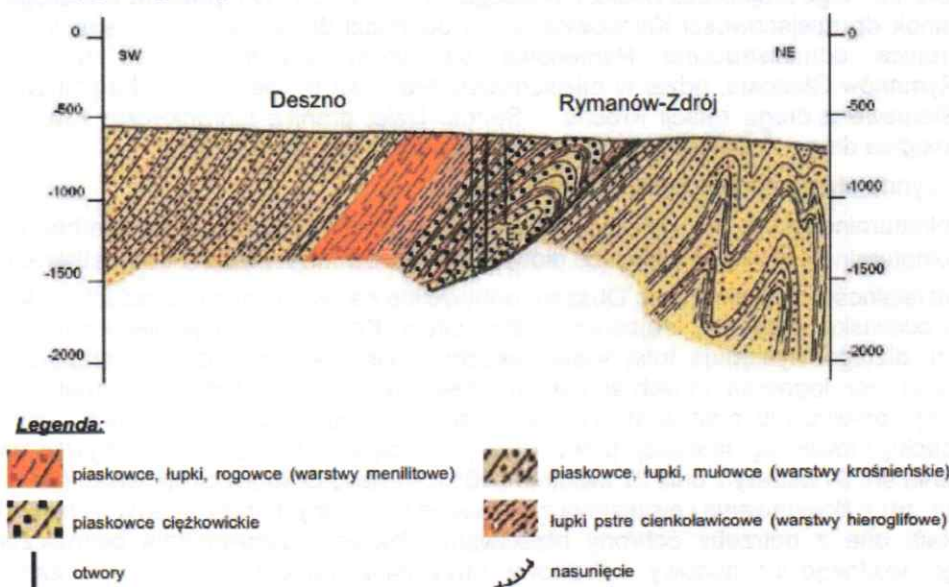
Antyklina w skrzydle południowym jest wtórnie sfałdowana, poprzecinana szeregiem uskoków poprzecznych (uskok główny wzdłuż Taboru), a północne jej skrzydło jest zredukowane i złuszkowane, częściowo w formie nasunięcia, wzdłuż którego od północy występują na powierzchni typowe fliszowe warstwy krośnieńskie wieku oligoceńskiego. Skrzydło południowe antykliny budują kolejno warstwy globigerynowe i rogowcowe oraz menilitowe należące do eocenu górnego.

Źródła wód mineralnych położone są przeważnie w dolinach u podnóża wzniesień.

1.5. Gleby, fauna i flora

Na omawianym obszarze rozwinęły się trzy typy gleb, w zależności od podłoża skalnego, szaty roślinnej i działalności człowieka. Gleby początkowego stadium rozwoju, tzw. gleby szkieletowe, wykształciły się na twardych piaskowcach ciężkowickich, występują więc na kulminacjach wzniesień i stromych stokach. Największe powierzchnie w okolicy Uzdrowiska zajmują gleby brunatne gliniaste, które rozwinęły się na zwietrzelinie skał fliszowych pod lasami liściastymi i mieszanymi. W dolinie Taboru i Czarne Potoku, na terasach zalewowych pokrywą glebową tworzą powstałe na osadach rzecznych mady.

Rysunek 2. Przekrój geologiczny

Źródło: Opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie

W otoczeniu Rymanowa - Zdroju wyróżnia się dwa piętra florystyczne: piętro pogórza do wysokości 550m i piętro regła dolnego powyżej tej wysokości. Pierwotna szata roślinna pierwszego z pięter to lasy

dębowo – grabowe, które nie zachowały się do dnia dzisiejszego. Obszary leżące w dolinach rzek, zwłaszcza terasy zalewowe zajmują lasy lęgowe olszynowe i zarośla wiklinowe. Wyższe części regionu zajmują lasy regla górskiego, w którym dominują: buki, jodły i sosny. Spotkać można też czereśnię dziką, brzozę brodawkową oraz dęby. Wśród warstwy podszytu przeważają: leszczyna pospolita, kruszyna pospolita, czereemcha pospolita, dziki bez czarny, natomiast w warstwie runa leśnego jeżyna pospolita, jeżyna ostrężnica, malina właściwa, paprocie, trawy i zioła.

Niezastąpione jest znaczenie lasów jako czynnika współkształtującego środowisko przyrodnicze, zwłaszcza warunki klimatyczne, stosunki hydrologiczne i glebowe. Podstawowym zadaniem lasów uzdrowiskowo – klimatycznych jest pełnienie funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej, ochrona warunków klimatycznych i krajobrazowych Uzdrowiska, ochrona naturalnych zasobów wód oraz pełnienie funkcji glebochronnych i wiatrochronnych.

Świat zwierząt nie różni się od sąsiednich części Beskidu Niskiego. Z dużych zwierząt spotyka się pojedyncze okazy niedźwiedzia w lasach na wschód od Uzdrowiska. Okresowo pojawia się też wilk. Najliczniejsze są jelenie i dziki, a na terenach bezleśnych sarny. Występuje tu także bogactwo gatunków płazów, m.in. górskie salamandry i traszki karpackie. Nie brak również gadów takich jak żmija zygzakowata i zaskroniec. Wśród ptaków na uwagę zasługuje bocian czarny, pluszcz i pliszka górską, a z jeszcze rzadszych warto wymienić dzięcioła trójpalczastego, jarząbka i włośchatkę.

1.6. Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Ponad 65% powierzchni Gminy Rymanów (11 433ha) obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Uzdrowisko Rymanów - Zdrój znajduje się w całości w granicach tego Obszaru. Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego jest naturalną osłoną dla rezerwatów przyrody i Jaślińskiego Parku Krajobrazowego, zapewnia również ochronę uzdrowisk Iwonicz-Zdrój i Rymanów - Zdrój.

Obszar ten został utworzony na podstawie art. 23 ust. 2 i art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880z późn. zm.) Rozporządzeniem nr 56/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 80, poz. 1357 z późn. zm.) dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych obszarów oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego obejmuje teren o powierzchni całkowitej 82 360 ha, zlokalizowany jest na terenie gmin: Dębowiec, Krempna, Nowy Żmigród i Osiek Jasielski w powiecie jasielskim, Dukla, Rymanów, Iwonicz-Zdrój i Miejsce Piastowe w powiecie krośnieńskim, Besko, Bukowsko, Komańcza, Sanok, Zagórz i Zarszyn w powiecie sanockim. Granica Obszaru Chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego na terenie Gminy Rymanów przebiega droga relacji Krosno-Sanok do miejscowości Klimkówka, gdzie dochodzi do granicy administracyjnej Rymanowa. Omija granice administracyjne Rymanowa od strony południowej aż do przecięcia się z drogą Rymanów-Głębokie, gdzie w miejscowości Sieniawa odbija w kierunku północnym na drogę łączącą Sieniawę z drogą relacji Krosno – Sanok. Dalej granica Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego biegnie drogą Krosno-Sanok do miejscowości Posada Zarszyńska.

Ochroną czynną objęto następujące ekosystemy:

- półnaturalne łąki kośne, należące głównie do rzędów Molinietalia i Arrhenatheretalia;
- półnaturalne pastwiska, należące głównie do rzędów Molinietalia i Arrhenatheretalia.

Wszelka działalność na terenie tego Obszaru odbywa się na określonych zasadach, ustalonych w celu ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu, dóbr kultury. Przepisy te mają pierwszeństwo nad innymi przepisami, dlatego występuje tutaj wiele zakazów m.in. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.); likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów, naprawy urządzeń wodnych. Zabrania się również wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwoświsłowym, utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą, remontem urządzeń wodnych; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych

i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna i rybicka; likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

1.7. Obszar Natura 2000

W części południowej obszaru Gminy Rymanów utworzone zostały obszary specjalnej ochrony ptaków oraz ochrony siedlisk w ramach sieci obszarów Natura 2000 na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.). Dla obszarów Natura 2000 nie ustanowiono zakazów, tak jak dla innych form ochrony przyrody, np. parków narodowych, rezerwatów przyrody. Zabrania się jednak działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Na tych obszarach działalność związaną z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu, działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybicka, a także amatorski połów ryb nie podlega ograniczeniu, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Przynależność części obszaru Gminy Rymanów do sieci obszarów o priorytetowym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej UE, jest swego rodzaju etykietą informującą w kraju i za granicą o unikatowych walorach przyrodniczych, wokół których programować można rozwój na szczeblu lokalnym. Na bazie tych walorów przyrodniczych budować można, tzw. „zielony biznes”, głównie związany z usługami turystycznymi, agroturystykę, „zielone” miejsca pracy, czy też tworzyć produkty lokalne.

Poprzez odpowiednie regulacje prawne umożliwiające dostęp do funduszy UE stworzone zostały szanse rozwoju prywatnych przedsiębiorstw (gospodarstwa rolne, rybackie, usługi) związane z ochroną, promocją, edukacją i udostępnieniem turystycznych walorów przyrodniczych na obszarach Natura 2000, a także możliwości aktywizacji przedsiębiorstw lokalnych w kierunku budowania własnych lokalnych strategii rozwoju opartych o partnerstwo publiczno-prywatne, zwane lokalnymi grupami działania (LGD), których zadaniem jest działanie na rzecz realizacji w swoim regionie projektów (inwestycyjnych, szkoleniowych, promocyjnych i informacyjnych) związanych z założeniami lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich. Tak, więc większość tych strategii budowana być może na walorach przyrodniczych chronionych w ramach Natura 2000 i może być potencjałem rozwoju naszego regionu.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wykaz i charakterystykę obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie Gminy Rymanów.

Nazwa, kod obszaru i krótki opis	Lokalizacja na terenie gminy	Wartość przyrodnicza i znaczenie	Podstawa prawna
„Beskid Niski” PLB180002 Obejmuje on większe pasma Beskidu Niskiego leżącego we wschodniej części polskich Karpat. Jest to wododziałowy, graniczny łańcuch górski położony w miejscu największego zwężenia i obniżenia łuku Karpat, gdzie wysokości nie przekraczają 1000 m n.p.m. Powierzchnia: 85 884, 0 ha na terenie województwa podkarpackiego. Obszar powiązany z: „Rymanów” PLH180016. Na obszarze zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.	Na terenie Gminy Rymanów obszar Natura 2000 „Beskid Niski” obejmuje znaczną część terenu zlokalizowanego na południu gminy. Granica obszaru przebiega wzdłuż dużych zwartych kompleksów leśnych w okolicach miejscowości Gębokie, w kierunku miejscowości Rymanów-Zdrój, następnie biegnie w dół w kierunku południowym, omija miejscowości: Deszno, Królik Polski. Dalej na wysokości miejscowości Królik Wołoski granica biegnie skrajem lasu w kierunku miejscowości Bałucianka i dalej poza obszar Gminy Rymanów.	Jest to jedna z najcenniejszych ostoi ptaków w Polsce. Występuje, co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). „Beskid Niski” charakteryzuje się największą w Polsce, i prawdopodobnie w całej Unii Europejskiej, liczebnością orlika krzykliwego i puszczyka uralskiego. Jest to jedna z najważniejszych w Polsce ostoi orla przedniego, bociana czarnego, dzięciołów: zielonosiowego, białogrzbietego, białoszyjnego, trójpalczastego oraz muchołówki małej. Stwierdzono tu również znaczną, jak na siedliska górskie, liczebność derkacza. W okresie lęgowym oprócz wyżej wymienionych gatunków teren zasiedla wóchatka i sóweczki. Według danych z Nadleśnictwa Rymanów na terenie obszaru „Beskid Niski” w granicach omawianej gminy zlokalizowane są wyspowo ostoje zwierząt chronionych oraz siedliska chronione o znaczeniu europejskim wymienione w <i>Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r.</i> Na terenie omawianego obszaru lasy pełnią, w większości, funkcje wodochronne, ale także część z nich zaliczono do lasów uzdrowiskowych (w okolicy miejscowości Rymanów - Zdrój). Niewielki odsetek stanowią lasy glebochronne. Wszystkie wymienione elementy zaznaczono na załącznikach graficznych załączonych do niniejszego opracowania.	Obszar specjalnej ochrony ptaków wyznaczony na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133).

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

„Rymanów” PLH180016 Powierzchnia: 5241,0ha. Obszar powiązany z: „Beskid Niski” PLB180002 „Ostoja Jaślińska” PLH180014. Na obszarze zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Granica obszaru „Rymanów”, na terenie omawianej gminy, biegnie od miejscowości Sieniawa wzdłuż zbiornika retencyjnego Besko po miejscowości Rudawka Rymanowska, Wisłoczek, Królik Polski dalej w kierunku północnym wzdłuż drogi do Bałucianki i skrajem lasu do zachodniej granicy gminy. Część obszaru zlokalizowana jest na obszarze sąsiedniej gminy Iwonicz-Zdrój.	Obszar Natura 2000 „Rymanów” obejmuje dwie kolonie rozrodzce nietoperzy: nocka dużego (<i>Myotis myotis</i>) i podkowca małego (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) i obszary żerowiskowe tych kolonii. Kolonie mieszczą się w kościele pw. św. Stanisława Biskupa męczennika w Rymanowie - Zdroju i kościele pw. MB Częstochowskiej w Sieniawie. Na terenie Gminy Rymanów obszar ten pokrywa się częściowo z obszarem specjalnej ochrony ptaków „Beskid Niski”.	Zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 12 grudnia 2008r.
„Ostoja Jaślińska” PLH180014 Cały obszar obejmuje górne dorzecze Jasiołki i źródłiska Wisłoka we wschodniej części Beskidu Niskiego, aż po Cergową Górę oraz Zawadkę Rymanowską i Królik Polski na północy. Powierzchnia: 29286, 8 ha Obszar powiązany z: „Beskid Niski” PLB180002 „Rymanów” PLH180016. Na obszarze zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.	Na terenie Gminy Rymanów „Ostoja Jaślińska” obejmuje stosunkowo niewielki, w odniesieniu do powierzchni gminy, zwarty obszar kompleksów leśnych położonych w południowo - zachodniej części gminy, w okolicach miejscowości Królik Polski.	Na terenie obszaru ostoi znajdują się dobrze zachowane biocenozy leśne o naturalnym składzie gatunkowym (przede wszystkim buczyny, a także dobrze zachowane jaworzyny). Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobiontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany). W jaskiniach na Cergowej Górze są najważniejsze w Karpatach kolonie zimowe i rozrodzce nocka Bechsteina, nocka orzęsionego, i podkowca małego. Obszar charakteryzuje się też bogatą fauną ptaków, zwłaszcza drapieżnych, a przez Przełęcz Dukielską prowadzi ważny szlak migracyjny ptaków. W 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła kraińskiego <i>Eleocharis camivalica</i> .	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.
„Wisłok Środkowy z dopływami” PLH180030. Większość zlewni Wisłoka to region o charakterze rolniczo - przemysłowym, o średnim natężeniu czynników zagrażających środowisku. W wielu miejscach bezpośrednio do rzeki dochodzą pola uprawne. Brzegi Wisłoka są porośnięte wąskim pasem zadrzewień. Niezajęte pod pola uprawne powierzchnie pokryte są łąkami. Szerokość koryta waha się od 5- 10 m w górnej części, do około 20 metrów w części dolnej. Powierzchnia: 1064,6ha Brak połączeń z obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody.	W granicach Gminy Rymanów Obszar Natura 2000 Wisłok z dopływami zajmuje fragment obszaru w dolinie rzeki Wisłok od zapory w miejscowości Besko na wysokości Gniewoszwólki, dalej biegnie wzdłuż doliny rzeki w sąsiedniej gminie, dalej wzdłuż północno - wschodniej granicy gminy w okolicy miejscowości Bzianka, Górna i Bzianka.	Obszar o wysokiej randze i dużym znaczeniu, szczególnie ze względu na restytucję ryb wędrownych, ostoja wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG w rzekach ostoi „Wisłok Środkowy z Dopływami” występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kielb białopłetwy, kielb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, łosoś, koza, piskorz. Wisłok należy wg klasyfikacji zaproponowanej przez Starmacha do tzw. „krajiny brzozy”. Ichtyofauna górnego Wisłoka od Beska do Krosna zdominowana jest przez kielbia, klenia, strzeblę potokową i piekielnicę. Na odcinku dolnym, do zalewu w Rzeszowie najliczniejsze są świnka, klen, brzana, płoć i ukleja. Ichtyofauna z dolnego odcinka Stobnicy jest podobna do rybostanu wielu cieków tej wielkości w dorzeczu Wisłoka. Dominantami są płoć, klen, kielb i ukleja. Ponadto Wisłok jest jedną z ważniejszych rzek przewidzianych do restytucji łososia, troci wędrownej i certy.	Proponowany obszar mający znaczenie dla Wspólnoty
„Ładzin” PLH180038. Chroniony obszar to bardzo jednolity w swoim charakterze obszar łąk wypaszczenia Kotliny Krośnieńskiej. Do obszaru włączone najbogatsze w gatunki płaty łąk. Łąki są koszone dwa lub trzy razy w roku, nie nawożone lub słabo nawożone. Omawiany obszar miał charakter łąkowo-pastwiskowy przypuszczalnie od kilkuset lat. W przeszłości jednak łąki miały charakter łąk podmokłych. Kilkadziesiąt lat temu łąki częściowo zmeliorowano co zmieniło ich skład gatunkowy. W tej chwili są to wilgotniejsze postacie łąk rajgrasowych z dużym udziałem gatunków łąk zieleniowatych. Powierzchnia: 50, 1 ha Brak połączeń z obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody	Obszar obejmuje łąki zlokalizowane na zachód od wsi Ładzin.	Łąki w Ładzinie stanowią jeden z największych płątów tradycyjnie użytkowanych i bogatych w gatunki łąk we wschodniej części Karpat (rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (o kodzie 6510). Na uwagę zasługuje nie tylko ich dobry stan zachowania, ale i utrzymywanie się ekstensywnej gospodarki (wykoszanie), co zapewnia przetrwanie zbiorowiska. Na uwagę zasługuje występowanie populacji pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i>) i liczne występowanie rzadkich gatunków motyli (modraszek - <i>Glaucomys</i>) związanych z rośliną żywicielską - krwistakiem lekarskim. Według miejscowej ludności na łąkach występował też dawniej kosaciec syberyjski i zimowit jesienny (w r. 2008 nie odnaleziono ich). Na półnaturalny charakter tych łąk wskazuje też występowanie w runi łąkowej leśnych roślin kwitnących wczesną wiosną (pierwiosnek wyniosły, zawilce gajowy i żółty). Zasadniczym celem ochrony jest utrzymanie powierzchni i składu gatunkowego ekstensywnie użytkowanych łąk oraz ich fauny, a w szczególności fauny rzadkich gatunków motyli: - Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> S - Modraszek telejus <i>Maculinea teleius</i> , - Modraszek natusitous <i>Maculinea natusitous</i> . Spośród płazów wyróżniono:	Proponowany obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

		- Kumak górski <i>Bombina variegata</i>, - Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>. Dobrze zachowane są niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – kod 6510 (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), cenne gatunki motyli.	
„Las Hrabeński” PLH180039 Obszar Natura 2000 „Las Hrabeński” jest niewielkim, zwartym kompleksem leśnym położonym w gminie Haczów. Niewielkie fragmenty Obszaru zlokalizowane są na terenie gminy Rymanów. Lasy są w większości lasami stanowiącymi własność skarbu państwa (Lasy Państwowe), jedynie niewielkie fragmenty pozostają prywatne. Powierzchnia: 125,6 ha Brak połączeń z obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody.	Obszar obejmuje niewielki fragment lasu, przy wschodniej granicy gminy, na wschód od wsi Łazy.	Obszar stanowi przykład bardzo dobrze zachowanego lasu liściastego, głównie o cechach grądu (pomimo dominacji buka w drzewostanie). W większości są to żyzne postacie grądu bardzo bogate w geofity wiosenne (zawilec gajowy i żółty, cebulica dwulistna, kokorycz pełna). Niewielką powierzchnię w pd. - zach. części lasu (stromie zbocze o ekspozycji północnej) porasta las złożony z jaworu, buka, lipy szerokolistnej i wiązu górskiego z warstwą runa zdominowaną przez mieszańców trwałą i kokorycz pełną. Niewielkie „gniazda” wewnątrz lasu tworzą stare nasadzenia dębu czerwonego i modrzewia (na gruntach leśnych, z runem grądowym). Dla obszaru nie zidentyfikowany większych zagrożeń, z zastrzeżeniem, że gospodarka leśna będzie prowadzona w sposób prawidłowy.	Proponowany obszar mający znaczenie dla Wspólnoty

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://natura2000.gdos.gov.pl>.

1.8. Obszar ochrony uzdrowiskowej

Obszar ochrony uzdrowiskowej dla Uzdrowiska Rymanów - Zdrój zatwierdzony został uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr XXII/79/73 z dnia 19 czerwca 1966r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz.150) i ustalony w celu ochrony naturalnych czynników niezbędnych dla prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowania innych czynników środowiskowych.

1.9. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytków

W obszarze obowiązywania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Rymanów - Zdrój” w celu kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, zachowania historycznego krajobrazu ochrony środowiska ustalono strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefę ochrony konserwatorskiej „A”, historycznego założenia Uzdrowiska z zielenią komponowaną,
- strefę ochrony konserwatorskiej „A”, obejmującą wpisaną do rejestru zabytków willę „Zaosie” w dawnej wsi Deszno obecnie Rymanów - Zdrój wraz z otoczeniem (w granicach działki)
- strefy ochrony konserwatorskiej „B” zespołów zabudowy uzdrowiskowej z zielenią urządzoną oraz tereny związane z kulturą jej dawnych mieszkańców – Łemków w dawnych wsiach Deszno i Wołtuszo.

Działalność konserwatorska w strefie „A”, (centrum Uzdrowiska), zmierza do możliwie najpełniejszej rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego i polega na zachowaniu zasadniczych proporcji wysokościowych, kształtujących sylwetę historycznych fragmentów architektury, konserwacji zachowanych elementów zabytkowych układu terenów zieleni, zbiorników wodnych, na usunięciu elementów zniekształcających historyczne założenia oraz dostosowaniu współczesnych funkcji do wartości zabytkowych całego zespołu.

W strefie ochrony konserwatorskiej „B” działalność konserwatorska zmierza do ochrony historycznego układu przestrzennego w zakresie rozplanowania, skali i brył zabudowy i polega na restauracji i modernizacji obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowych obiektów, na dostosowaniu nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej, na usunięciu lub odpowiedniej przebudowie obiektów dysharmonizujących, zwłaszcza uniemożliwiających ekspozycję zespołu strefy „A”.

2. Zagospodarowanie przestrzenne obszaru Uzdrowiska, w tym stref ochronnych

Na obszarze Gminy Rymanów wydzielone zostały strefy A, B i C ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Rymanów - Zdrój. Procentowy udział powierzchni poszczególnych stref w obszarze uzdrowiska wynosi: strefa A ochrony uzdrowiskowej – około 1,42%, strefa B ochrony uzdrowiskowej – około 6,74% i strefa C ochrony uzdrowiskowej – około 91,83%.

Strefa A ochrony uzdrowskiej posiada powierzchnię 115,89 ha. Strefa B ochrony uzdrowskiej zajmuje powierzchnię 548,41 ha i obejmuje obszar miejscowości Rymanów - Zdrój (który jest nieobjęty strefą A ochrony uzdrowskiej) i część wsi Posada Górna. Strefa C ochrony uzdrowskiej zajmuje powierzchnię 7468,92 ha.

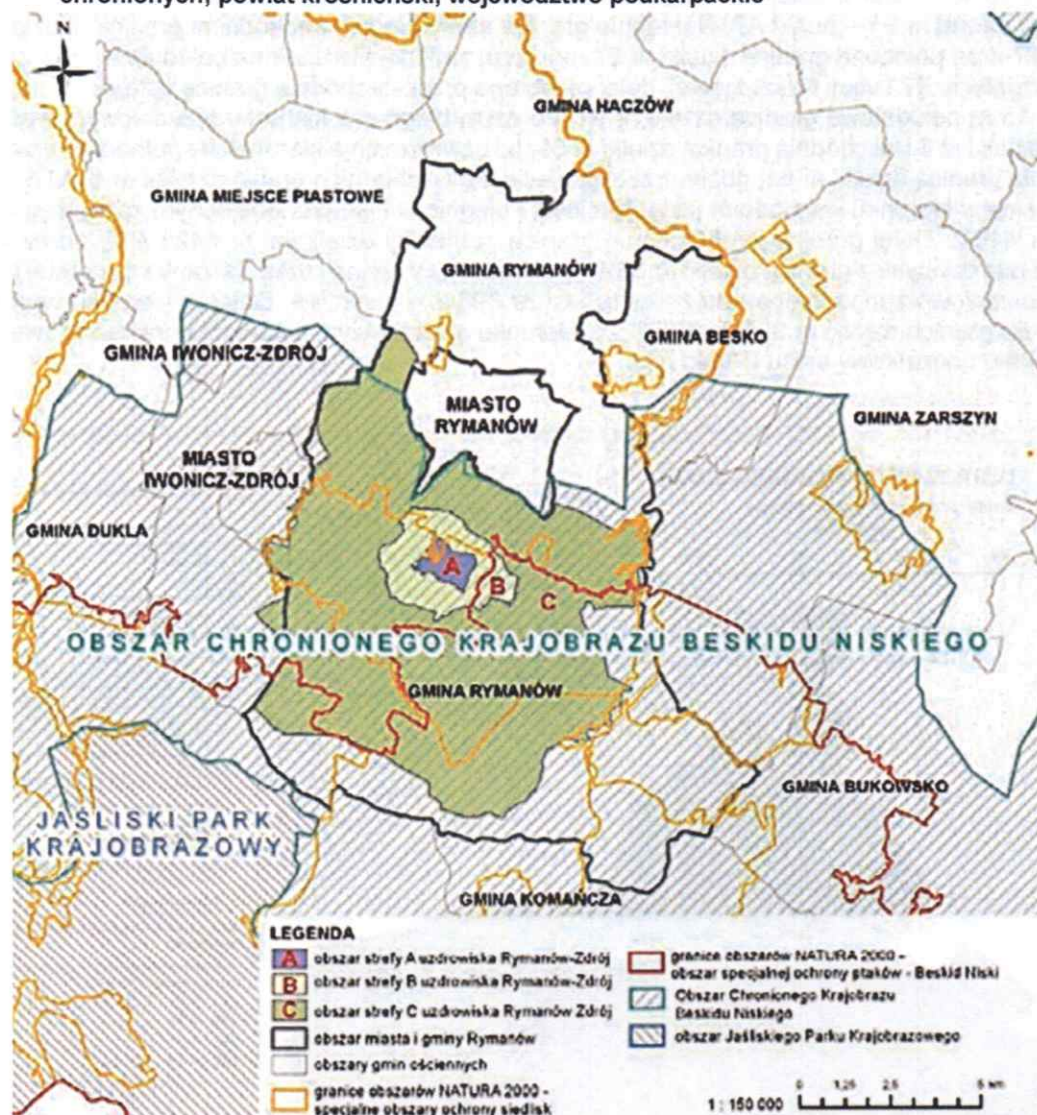
Strefa ochrony uzdrowskiej „A” obejmuje obszar urządzeń i obiektów uzdrowskich, kształtowanych w taki sposób, aby naturalne warunki uzdrowska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu lub przekształceniu. W obszarze tym intensyfikacja zabudowy jest niewielka, a ponad 80% powierzchni stanowią tereny biologicznie czynne. Istniejące rezerwy terenowe uwzględniają możliwość rozbudowy bazy uzdrowskiej, nie przewiduje się natomiast nowych obiektów mieszkalnych. Strefa ochrony uzdrowskiej „B” stanowi otulinę dla obszaru „A”, stanowiącą teren rozbudowy zabudowy usługowej, pensjonatowej i mieszkaniowej oraz będącą bazą noclegową pracowników uzdrowska. Wskaźnik terenów zielonych wynosi 55% powierzchni obszaru. Strefa ochrony uzdrowskiej „C” pełni rolę otuliny Uzdrawiska Rymanów - Zdrój. Głównym zadaniem strefy jest ochrona uzdrowska przed zanieczyszczeniami powietrza, gleby i wody, ochrona właściwości leczniczych, unikatowego mikroklimatu, ochrona przed hałasem. Wskaźnik terenów zielonych wynosi od 45%.

Na poniższym rysunku przedstawiono rozmieszczenie stref A, B i C ochrony uzdrowskiej w uzdrawisku Rymanów - Zdrój na tle obszarów chronionych.

Rysunek 3. Rozmieszczenie stref A, B i C ochrony uzdrowiskowej w Gminie Rymanów, na tle obszarów chronionych; powiat krośnieński, województwo podkarpackie

Źródło: Opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie

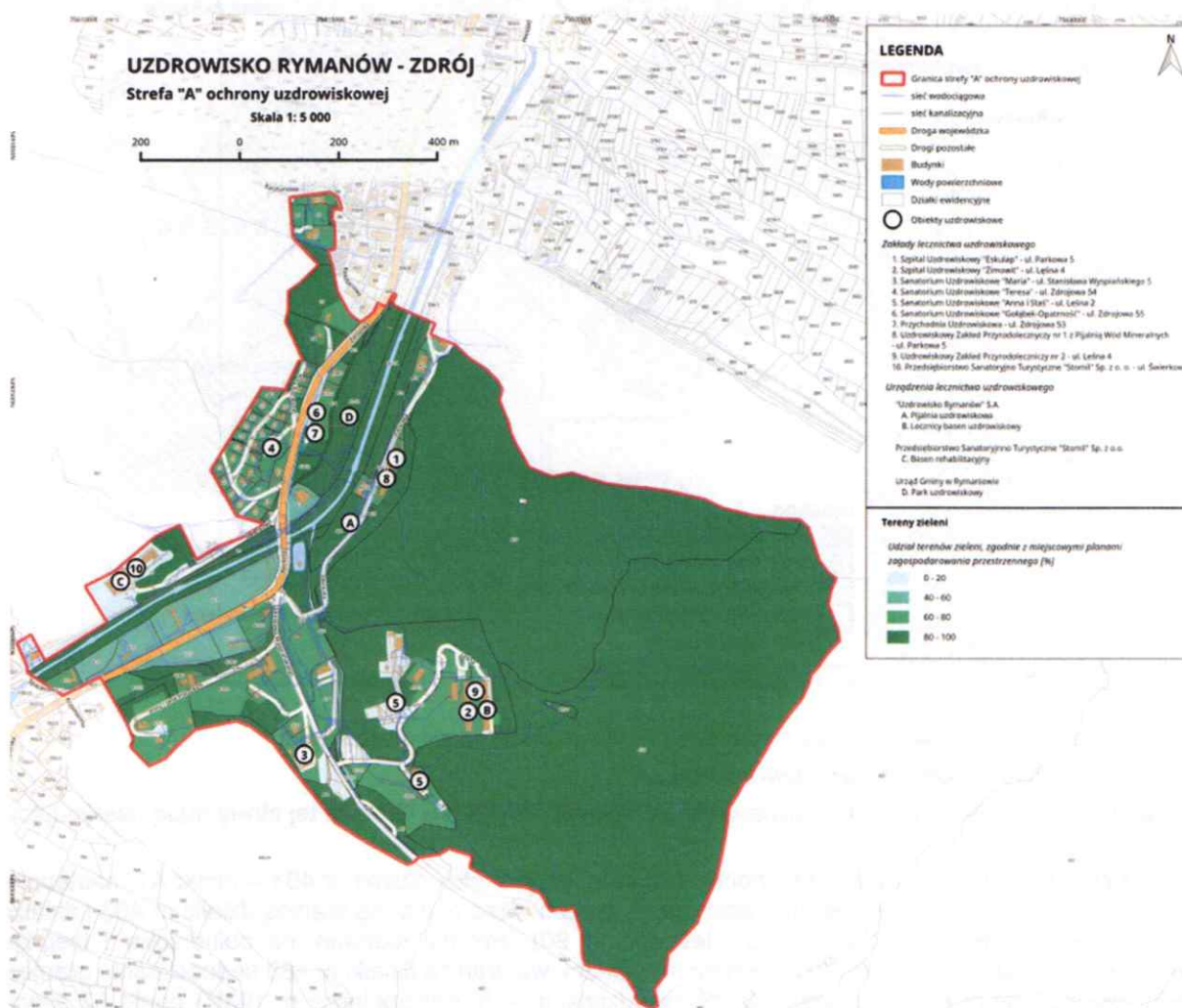
2.1. Strefa ochrony uzdrowiskowej „A”

Powierzchnia strefy ochrony uzdrowiskowej „A” wynosi 115,89 ha. Granice tej strefy mają następujący przebieg:

Punkt początkowy opisu stanowi północno-zachodni wierzchołek działki nr 403 – punkt A1, następnie granica strefy „A” biegnie w kierunku wschodnim przechodząc północną granicą działki nr 403 i działki nr 429 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 90), zmienia kierunek na południowy i biegnie wschodnią, a następnie w kierunku zachodnim południową granicą działki nr 430 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 89), dochodząc do granicy działki nr 445 (oddział leśny nr 103) – punkt A2, którą przecina w linii prostej biegnącej do granicy pomiędzy działkami nr 440 i 350/1 (ulica Stanisława Wyspiańskiego) – punkt A3. Następnie granicą pomiędzy działkami 440 i 350/1 (ulica Stanisława Wyspiańskiego) i dalej w kierunku zachodnim północną granicą działki nr 446/4 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 103), dochodząc do ulicy Zdrojowej, oznaczonej jako działka nr 451 – punkt A4. Dalej granica strefy przecina prostopadłe ulicę Zdrojową i biegnie ok. 85m w kierunku południowo-zachodnim północną granicą ulicy Zdrojowej do granicy działki nr 750/13 – punkt A5. Następnie granica zmienia kierunek na północno-zachodni i biegnie północną granicą działki nr 750/13, 750/14, 708/34, 708/4, 708/33 (gdzie przecina rzekę Tabor), 143/2, następnie biegnie południowo-zachodnią granicą działki nr 14 i dalej południowo-wschodnimi granicami działek nr 9/1 (jednocześnie granicą oddziału

leśnego nr 185) i 8 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 184) do punktu A6. Od tego punktu granica biegnie w linii prostej na długości około 75 m, przecinając działkę nr 8, do zachodniego narożnika działki nr 91 – punkt A7. Następnie granica strefy biegnie zachodnimi granicami działek nr : 91, 92 i 97 oraz północną granicą działki nr 97, po czym zmienia kierunek na południowy, przechodząc granicą działki nr 97 i ulicą Kasztanowej, dalej przebiega przez zachodnią granicę działek nr: 96, 95, 89 oraz ok. 15 m południową granicą działki nr 91, po czym biegnie w kierunku południowym wschodnią granicą działki nr 8 i wschodnią granicą działki nr 59, po czym zmienia kierunek na północny i przechodzi wschodnią granicą działki nr 61, gdzie przy zetknięciu się wschodnich granic działek nr 61 i 63 – punkt A8, przecina w kierunku wschodnim ulicę Zdrojową i biegnie w kierunku północnym zachodnią granicą działki nr 410/2. Dalej granica strefy biegnie granicą pomiędzy działkami nr 442 i 410/2 oraz 410/2 i 396/8 do punktu styku z granicą działki nr 362/4 (rz. Tabor). Przecina rzekę Tabor w linii prostej kierując się do południowo-zachodniego narożnika działki nr 398/2 – punkt A9. Dalej w kierunku wschodnim południową granicą działki nr 398/2 i 398/3, i w kierunku południowym zachodnią granicą działki nr 428 osiąga punkt początkowy opisu (Punkt A1).

Obszar istniejącej strefy „A” jest zarezerwowany jedynie dla urządzeń i obiektów lecznictwa uzdrowskiego. Głównym celem ochrony tego obszaru jest takie kształtowanie urbanistyczne, aby warunki naturalne uzdrowska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu i zniekształceniu. Obszar ten stanowi funkcjonalne przedłużenie najbliższego otoczenia zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowskiego. Na obszarze strefy „A”, większość terenów jest zajętych pod szpitale i sanatoria. Istniejące szpitale to: „Polonia”, „Eskulap”, „Zimowit”, sanatoria: „Teresa”, „Maria”, „Krystyna”, „Gołębek”, „Stomil”, „Opatrzność”, „Anna”, „Staś”. W obszarze tym znajduje się również zabudowa willowa, gdzie istniejące budynki i ich przeznaczenie utrzymuje się, z możliwością ich przebudowy, nadbudowy i odbudowy.

Obowiązuje tam zakaz zwiększania powierzchni zabudowy istniejących budynków i zakaz zmniejszania istniejącej na działkach powierzchni biologicznie czynnej zakaz lokalizacji wszelkiego rodzaju usług i drobnej wytwórczości, a także zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej oraz małej architektury. Na obszarze strefy „A” występują tereny zabudowy usługowej (usługi komercyjne), tj. istniejące obiekty budowlane – boiska sportowe i baseny kąpielowe z przeznaczeniem podstawowym pod tereny sportowo – rekreacyjne.

W strefie ochrony uzdrowskiej „A” wymagany procentowy udział terenów zielonych, tj. terenów pokrytych trawnikami, krzewami, drzewami gwarantuje wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów funkcjonalnych. I tak z bilansu zagospodarowania Strefy „A” wynosi on 86,75 % powierzchni biologicznie czynnej. Zieleń jako bezpośredni teren penetracji dla kuracjuszy i wczasowiczów o charakterze zieleni urządzonej występuje wzdłuż rzeki Tabor. Jest to Park Zdrojowy, który jest integralną częścią dzielnicy uzdrowskiej. Ciągi piesze w Parku Zdrojowym ukształtowane są wzdłuż usług zdrojowych, wzdłuż zboczy dolinnych, tak, aby z terenów sanatoryjnych następował dogodny bezkolizyjny spływ pieszych do terenów siedliskowych. Park pełni funkcje: bioklimatyczną, estetyczną oraz społeczną, tj. wypoczynek, sport, rozrywka. Na terenie parku istnieje obowiązek ochrony i utrzymania kompozycji założenia Parku Zdrojowego oraz utrzymanie istniejącej zieleni komponowanej – drzewa, krzewy, kwietniki, gazon; utrzymanie podstawowych elementów kompozycji takich jak: aleje piesze - deptaki, staw, ujęcia źródeł, urządzenia i obiekty małej architektury, w tym fontanny i pomniki. Do terenów zieleni uzdrowskiej, oprócz terenów zieleni urządzonej należy również zaliczyć tereny leśne, stanowiące zaplecze zieleni uzdrowskiej, to tereny lasów glebochronnych i wodochronnych oraz lasów nasiennych i ostoi zwierząt, a także lasów o funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej.

Bilans terenów zieleni oraz terenów biologicznie czynnych w strefie „A” ochrony uzdrowskiej

Bilans terenów zieleni dla strefy „A” ochrony uzdrowskiej	
Strefa A - powierzchnia	115,89 ha (wg Statusu)
Tereny zieleni - łącznie	100,53ha
Udział terenów zieleni	86,75 %
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „A”	nie mniej niż 65 %

Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów w strefie „A” według obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Rymanów - Zdrój”

Tereny lasów (glebochronnych i wodochronnych oraz lasów nasiennych i ostoi zwierząt, a także lasy uzdrowsko - klimatyczne), oznaczone symbolem **2.ZL/ZLp**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- podstawowe przeznaczenie terenu - park leśny o funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej. Obowiązuje zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów budowlanych służących gospodarce leśnej, sieci infrastruktury technicznej oraz obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń służących turystyce, w tym realizację ciągów spacerowych, tras rekreacji konnej, ścieżek rowerowych, tras narciarstwa biegowego, urządzonych miejsc do odpoczynku, w tym zagospodarowanie brzegów potoków dla potrzeb sportu i rekreacji, stawów, urządzonych punktów widokowych, altan leśnych i zadaszeń.

Tereny lasów, oznaczone symbolem **1.ZL/ZLp**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- podstawowe przeznaczenie terenu - park leśny o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. Obowiązuje zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów budowlanych służących gospodarce leśnej, ujęć wody pitnej i odwiertów wód mineralnych, obiektów budowlanych infrastruktury technicznej oraz obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji,
- dopuszcza się lokalizację urządzeń służących turystyce, w tym realizację ciągów spacerowych z zakazem asfaltowania ich nawierzchni, tras rekreacji konnej, ścieżek rowerowych, tras narciarstwa biegowego, urządzonych miejsc do odpoczynku, w tym zagospodarowanie brzegów potoków dla potrzeb sportu i rekreacji, urządzonych punktów widokowych, altan leśnych i zadaszeń.

Tereny zieleni parkowej, oznaczone symbolami **1.ZP/1.KR**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- zagospodarowanie terenu związane jest z realizacją celu publicznego, związanego z kształtowaniem wizerunku Rymanowa - Zdroju, jako uzdrowiska. Obowiązek ochrony i utrzymania kompozycji założenia Parku Zdrojowego, poprzez:
 - utrzymanie istniejącej zieleni komponowanej – drzewa, krzewy, kwietniki, gazony,
 - utrzymanie podstawowych elementów kompozycji takich jak: aleje piesze - deptaki, staw, ujęcia źródeł, urządzenia i obiekty małej architektury, w tym fontanny i pomniki,
 - dopuszcza się wprowadzanie nowych obiektów i urządzeń małej architektury oraz parterowych, drewnianych altan o lokalizacji i formach nie wywołujących zakłóceń w kompozycji zespołu,
 - obowiązuje zakaz realizacji nowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, muszli koncertowej oraz w bezpośrednim sąsiedztwie stawu i Czarnego Potoku, sezonowych ogródków gastronomicznych i pasażu handlowo – gastronomicznego, składającego się z parterowych budynków o wysokości w kalenicy do 6 m i powierzchni,
 - obowiązuje ochrona zabytkowej trafostacji „z zegarem”. Dopuszcza się realizację ścieżek pieszych i rowerowych wraz z miejscami do wypoczynku,
 - obowiązuje zakaz lokalizacji reklam i tablic informacyjnych za wyjątkiem związanych z historią zabytkowych obiektów oraz Rymanowa - Zdroju i okolicy.

Tereny do zalesień, oznaczone symbolem **3.ZL**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych służących gospodarce leśnej, w tym drogi leśne i parkingi, miejsca wypoczynkowe itp.,
- obowiązuje zakaz budowy obiektów budowlanych za wyjątkiem obiektów służących gospodarce leśnej oraz sieci infrastruktury technicznej. Obowiązuje utrzymanie istniejących dróg rolnych i leśnych. Obowiązek zapewnienia drożności okresowych cieków wodnych i prawidłowego ich utrzymania.

Tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolem **5.ZP**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- obowiązuje zakaz budowy obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej oraz obiektów i urządzeń małej architektury,
- dopuszcza się realizację nowych ujęć wody pitnej oraz odwiertów wód mineralnych. Dopuszcza się realizację zieleni niskiej i wysokiej. Do nasadzeń wskazanym jest stosowanie w szczególności gatunków zimozielonych,
- dopuszcza się rekreacyjne zagospodarowanie terenów, w tym realizację urządzeń sportowo – rekreacyjnych typu: trawiaste boiska do gier, urządzone miejsca do odpoczynku, miejsca do grillowania i na ognisko, obiekty i urządzenia małej architektury służące rekreacji codziennej itp. Dopuszcza się lokalizację w terenach nadrzecznych trawiastych plaż. Dopuszcza się lokalizację tablic informacyjnych, związanych z opisem obiektów zabytkowych w Uzdrawisku i okolicy.

Tereny rolne, oznaczone symbolem **2.R**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe terenu - tereny rolne. Obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych, w tym służących produkcji rolnej, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej. Obowiązuje zakaz lokalizacji reklam i tablic informacyjnych. Obowiązuje utrzymanie istniejących cieków wodnych i dróg dojazdowych,

- obowiązuje zakaz realizacji nowych ciągów komunikacyjnych, za wyjątkiem dróg dojazdowych do pól.

Tereny wód śródlądowych płynących (rzeka Tabor) wraz z częściowym obwałowaniem p/powodziowym, oznaczone symbolem **1.WS**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- dopuszcza się techniczne umocnienia brzegów cieków wodnych, w miejscach erozji bocznej lub miejscach zagrażających zabudowie. Dopuszcza się lokalizację stopni wodnych, a także polderów zalewowych. Utrzymuje się istniejące zadrzewienia i zalesienia, za wyjątkiem terenów obwałowanych.

Tereny wód śródlądowych – staw w parku zdrojowym, oznaczone symbolem **3.WS**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- dopuszcza się techniczne umocnienia brzegów stawu, w miejscach erozji bocznej,
- dopuszcza się rekreacyjne wykorzystanie stawu.

Tereny zabudowy uzdrowskiej, oznaczone symbolem **4Uz/1KR**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe terenu – usługi zdrowia, realizowane jako zakłady lecznictwa uzdrowskiego. Przeznaczenie dopuszczalne realizowane w ramach przeznaczenia podstawowego – zieleń urządzona,
- utrzymuje się sanatorium „Krakus” wraz z otoczeniem (w granicach działki), z obowiązkiem jego ochrony, w tym formy zabytkowego budynku. Obowiązuje wykonywanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach nieruchomych o charakterze zachowawczym. Obowiązuje zakaz realizacji nowych budynków oraz rozbudowy i nadbudowy istniejących. Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń małej architektury, nawiązującej do charakteru zabytkowej zabudowy oraz realizację urządzeń sportowo – rekreacyjnych,
- obowiązuje ochrona drzewostanu i uwzględnienie terenów biologicznie czynnych, na powierzchni nie mniejszej niż 75%, w tym kompozycji zieleni urządzonej,
- obowiązek lokalizacji miejsc postojowych, jednak nie więcej niż 10% miejsc sanatoryjnych w obiekcie,
- dostęp do terenu z ustalonej w planie i wyznaczonej na rysunku planu drogi klasy zbiorczej.

Tereny zabudowy uzdrowskiej, oznaczone symbolem **17.Uz, 18.Uz**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe terenu – usługi zdrowia, realizowane jako zakłady lecznictwa uzdrowskiego,
- przeznaczenie dopuszczalne realizowane w ramach przeznaczenia podstawowego – zieleń urządzona,
- utrzymuje się szpital uzdrowski „Zimowit” wraz z otoczeniem w granicach działki, z możliwością jego odbudowy i rozbudowy na zasadach określonych w ustaleniach pkt.5. Przy wykonywaniu robót budowlanych, obowiązuje zakaz nadbudowy czterokondygnacyjnego obiektu. Nie dotyczy to robót budowlanych mających na celu zmianę wyrazu architektonicznego budynku, zmierzających do nadania mu cech architektury regionalnej m.in. poprzez nadbudowę dachu. Przy rozbudowie istniejącego budynku dopuszcza się zróżnicowanie wysokości budynku. Powierzchnia rozbudowy musi zapewnić utrzymanie 75% powierzchni terenów biologicznie czynnych,
- dopuszcza się realizację nowych budynków jako wolnostojących, na zasadach określonych w ustaleniach pkt.5w zakresie kształtowania architektury budynków obowiązuje:
- obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropółciowych lub wielopółciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 300 – 450 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony, zakaz przesuwania w pionie
- połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądu dachowych) i otwierania dachów jako otwarc pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć 1/2 długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć 2/3 długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych, obowiązuje stosowanie na elewacjach budynków elementów wykończenia wykonanych

z użyciem miejscowych materiałów elewacyjnych takich jak drewno i kamień. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu z tworzyw,

- zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych, dopuszcza się realizację urządzeń sportowo – rekreacyjnych typu: trawiaste boiska do gier, obiekty i urządzenia małej architektury, urządzone miejsce na ognisko itp.,
- dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń małej architektury, nawiązującej do charakteru zabytkowej zabudowy,
- obowiązuje ochrona drzewostanu i uwzględnienie terenów biologicznie czynnych, na powierzchni nie mniejszej niż 75%, w tym kompozycji zieleni urządzonej,
- obowiązek lokalizacji miejsc postojowych, jednak nie więcej niż 10% miejsc sanatoryjnych w obiekcie,
- dostęp do terenu z ustalonej w planie i wyznaczonej na rysunku planu drogi wewnętrznej.

Tereny istniejącej zabudowy willowej, oznaczone symbolami: 1.MNw, 2.MNw, 3.MNw, 4.MNw, 5.MNw, 6.MNw, 7.MNw, 8.MNw. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- istniejące budynki i ich przeznaczenie utrzymuje się, z możliwością ich przebudowy, nadbudowy i odbudowy, na zasadach określonych w ustaleniach pkt. 4. Obowiązuje zakaz zwiększania powierzchni zabudowy istniejących budynków i zakaz zmniejszania istniejącej na działkach powierzchni biologicznie czynnej, obowiązuje zakaz lokalizacji wszelkiego rodzaju usług i drobnej wytwórczości. Obowiązuje zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej oraz małej architektury. Obowiązują następujące zasady przebudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących budynków mieszkaniowych we wszystkich terenach oznaczonych symbolami od 1 MNw do 8 MNw:
- realizacja budynków o dwóch kondygnacjach nadziemnych od strony przystokowej, w tym jedna w poddaszu. Wysokość budynków nie może przekroczyć wysokości w kalenicy 9 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej;
- obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropółciowych lub wielopółciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 300 – 450 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
- zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądu dachowych) i otwierania dachów jako otwarc pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć 1/2 długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć 2/3 długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych. Obowiązuje stosowanie na elewacjach budynków elementów wykończenia wykonanych z użyciem miejscowych materiałów elewacyjnych takich jak drewno i kamień. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu z tworzyw. Zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych. Dopuszcza się przebudowę, odbudowę i nadbudowę istniejących budynków gospodarczych i garaży, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wysokość budynków nie może przekroczyć w kalenicy wysokości 7 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej. Obowiązuje realizacja dachów jako dwuspadowych, czteropółciowych lub wielopółciowych, o kącie nachylenia połaci pomiędzy 300 – 450 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony oraz zakaz realizacji dachów o kalenicy przesuniętej w pionie i realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia;
- uwzględnienie w projekcie zagospodarowania każdej działki kompozycji zieleni urządzonej niskiej i wysokiej z preferencją stosowania gatunków zimozielonych. Obowiązuje zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na nie mniej niż 75% powierzchni każdej działki. Dostęp do terenów z ustalonych w planie i wyznaczonych na rysunku planu dróg publicznych i dróg wewnętrznych.

Tereny zabudowy usługowej (usługi komercyjne), oznaczone symbolem 1.US, 2.US. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe terenu – tereny sportowo – rekreacyjne. Przeznaczenie dopuszczalne realizowane w ramach przeznaczenia podstawowego – zieleni urządzonej. Istniejące obiekty budowlane – boisko sportowe i baseny kąpielowe z zapleczem utrzymuje się.

Dopuszcza się zmianę użytkowania obiektów, wyłącznie w wypadku wprowadzenia usług realizujących innego rodzaju cele publiczne,

- dopuszcza się realizację basenów krytych z obiektami towarzyszącymi oraz jednego budynku o funkcji socjalno – administracyjnej, związanego z obsługą terenów sportowo - rekreacyjnych,
- w zakresie kształtowania architektury budynków za wyjątkiem basenów krytych oraz przy budowie budynku o funkcji socjalno – administracyjnej obowiązuje:
 - zakaz realizacji budynków wyższych niż parterowe. Wysokość obiektu w kalenicy nie może przekroczyć 9 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej,
 - obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropółciowych lub wielopółciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 300 – 450 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
 - zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądu dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpityowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć 1/2 długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć 2/3 długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych, obowiązuje stosowanie na elewacjach budynków elementów wykończenia wykonanych z użyciem miejscowych materiałów elewacyjnych takich jak drewno i kamień. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu z tworzyw,
 - zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych,
 - obowiązuje uwzględnienie terenów biologicznie czynnych, na powierzchni nie mniejszej niż 70%, w tym kompozycji zieleni urządzonej,
 - dostęp do terenu z ustalonej w planie i wyznaczonej na rysunku planu drogi klasy zbiorczej,
 - obowiązek realizacji miejsc postojowych, nie mniej niż 20 mp/100 użytkowników.

Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji, oznaczone symbolami 4.US Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- Przeznaczenie podstawowe – obiekty oraz urządzenia sportowe i rekreacyjne.
- Przeznaczenie dopuszczalne - zabudowa usługowa.
- Dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy z prawem do remontu, nadbudowy, przebudowy i rozbudowy.
- Dopuszcza się lokalizację sezonowych ogródków gastronomicznych.
- Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
- Maksymalna wysokość zabudowy: 12 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej.
- Liczba kondygnacji: do 2 kondygnacji nadziemnych lub do 3 kondygnacji nadziemnych od strony przystokowej, w tym jedna w poddaszu.
- Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: nie mniejszy niż 50 %.
- Powierzchnia zabudowy: nie większa niż 40 %.
- Minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01.
- Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8.
- Geometria dachu: dwu- lub wielospadowy o kącie nachylenia połaci dachowych od 30° do 45°.
- Pokrycie dachu: w kolorze ciemnoczerwonym, ciemnobrązowym, ciemnozielonym lub grafitowym i ich pochodnych.
- Zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądu dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpityowych.
- Zakaz realizacji dachów kopertowych.

- Kolorystyka obiektów budowlanych: tynki w kolorze bieli, żółci, szarości lub ich pochodnych, o niskim nasyceniu barw (odpowiadające systemowi barwnemu NCS w przedziale od 0000 do 2020) z dopuszczeniem jednolitego dla całego budynku akcentowania fragmentów elewacji okładziną z miejscowych materiałów elewacyjnych takich jak drewno i kamień.
- W przypadku realizacji obiektów sportowych w ramach zespołu zabudowań takich jak hala sportowa, pływalnia, lodowisko, dopuszcza się obiekty o nowoczesnej architekturze z użyciem materiałów takich jak szkło, metal, poliwęglany – nie obowiązują wtedy ustalenia dotyczące geometrii i pokrycia dachu.
- Obsługa komunikacyjna: z terenu drogi publicznej klasy zbiorczej, zlokalizowanej poza granicami zmiany planu. Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego – 9 – Poz. 2898 19) Minimalna liczba miejsc parkingowych: 1 miejsce parkingowe na 20 użytkowników obiektu sportowego.
- 20) Minimalna liczba miejsc parkingowych pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową: 1 miejsce parkingowe na 100 użytkowników obiektu sportowego."

Teren zabudowy usługowej (usługi rekreacji i odnowy biologicznej), oznaczony symbolem 1.US.
Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- Dopuszcza się realizację obiektów i kompleksów rekreacyjnych, turystycznych i uzdrowiskowych wyposażonych w gabinety odnowy biologicznej, urządzenia do lecznictwa uzdrowiskowego oraz niezbędne zaplecze noclegowe, gastronomiczne i socjalne służące do obsługi pacjentów i/lub turystów.
- Dopuszcza się realizację innych obiektów infrastruktury rekreacyjnej, uzdrowiskowej i turystycznej – sportowej stanowiących uzupełnienie urządzeń służących obsłudze pacjentów i/lub turystów (tereny parkowe, pijalnia, miejsca zabaw i gier, baseny, obiekty gastronomiczne) oraz dojazdów.
- Dopuszcza się:
 - realizację zagospodarowania na istniejących działkach;
 - podziały działek istniejących w celu utworzenia działek budowlanych stwarzających lepsze możliwości zagospodarowania terenu 1.US; DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKEGO Rzeszów, dnia 25 kwietnia 2017 r. Poz. 1720
 - wydzielanie nowych działek budowlanych;
 - w przypadkach określonych w lit. b i c obowiązuje minimalna wielkość działki budowlanej nie mniejsza niż 3000 m².
- Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla terenu i działek budowlanych:
 - udział terenów biologicznie czynnych, w tym kompozycji zieleni urządzonej, nie może być mniejszy niż 55%. Tereny biologicznie czynne od strony drogi KDz należy zagospodarować w formie zieleni obrzeżnej wysokiej;
 - wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni terenu nie może przekroczyć 0,4;
 - intensywność zabudowy - od 0,05 do 0,8;
 - poziomy wymiar budynku nie może przekroczyć 100 m;
 - w zakresie kształtowania architektury budynków ustala się: - wysokość budynków - do 17,0 m. n.p.t.; - dachy strome dwu - lub wielopołaciowe, kąt nachylenia połaci do 45o , kolorystyka pokrycia połaci dachowych - ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony; - dopuszcza się niekonwencjonalne formy dachu tj. kombinację dachów płaskich i stromych oraz kopu; - obowiązuje zakaz stosowania na elewacjach sidingu z tworzyw; - zakazuje się stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych.
- Dostęp do terenu i działek budowlanych z ustalonej w planie i wyznaczonej na rysunku planu drogi klasy zbiorczej KDz.
- Odległość nieprzekraczalnej linii zabudowy od najbliższej linii rozgraniczającej drogi KDz wynosi 4,0m;

- Obowiązek realizacji miejsc postojowych o liczbie nie większej niż 10 % miejsc w obiekcie, w tym minimum 1 miejsce na każde 10 miejsc parkingowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową"

Tereny zabudowy usługowej – sakralnej, oznaczone symbolem **Upr/1.KR**. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenów:

- przeznaczenie podstawowe terenu - usługi sakralne;
- przeznaczenie dopuszczalne realizowane w ramach przeznaczenia podstawowego – zieleni urządzonej. Obowiązuje zakaz realizacji nowych budynków, za wyjątkiem obiektów i urządzeń małej architektury,
- obowiązuje wykonywanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach nieruchomości o charakterze zachowawczym. Obowiązuje uwzględnienie terenów biologicznie czynnych, na powierzchni nie mniejszej niż 55%, w tym kompozycji zieleni urządzonej.

2.2. Opis istniejącej strefy ochrony uzdrowskiej „B”

Strefa ochrony uzdrowskiej „B” o powierzchni 548,41 ha ma następujący przebieg granic:

Punkt początkowy opisu w miejscowości Posada Górna stanowi północno-zachodni narożnik działki nr 1794 (punkt B1) - dalej granica strefy „B” biegnie w kierunku wschodnim północną granicą działki nr 1794, przecina fragment działki nr 1797/6 biegnąc do północnego narożnika działki nr 1796/4. Dalej granica strefy biegnie południową granicą działki nr 1797/6 do wschodniej granicy działki nr 3838, zmienia kierunek na południowy przechodząc wschodnimi granicami działek nr: 3838, 3770, północną granicą działki 3775, skręca w kierunku południowo-wschodnim, przechodząc wschodnią granicą działki nr 3775, dochodzi do drogi nr 3805/1 i biegnie w kierunku wschodnim na długości ok. 800m południową granicą drogi nr 3805/1 do wschodniej granicy działki nr 4005 - punkt B2, skręca w kierunku południowym i przechodzi wschodnimi granicami działek nr 4005, 3727/2i działki nr 428 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 84) do granicy działki nr 432, następnie północno-wschodnią i wschodnią granicą działki nr 432 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 87), wschodnią i południową granicą działki nr 439 (jednocześnie granicą oddziału leśnego nr 95) do miejsca zetknięcia się ze wschodnią granicą działki nr 441 – punkt B3. Następnie granica strefy zmienia kierunek na południowy i biegnie drogą leśną w oddziale nr 100 (w granicach działki nr 441) do granicznika nr 1941 i dalej na zachód północną granicą działek nr 422, 332, 421, przecina działkę nr 442 i biegnie północną granicą działek 420, 330, 411/1, 319, 409, 1108 do zetknięcia się z granicą działek nr: 1108 i 1106 – punkt B4, zmienia kierunek na północny, przechodząc zachodnią granicą działki nr 448 (jednocześnie granica oddziału leśnego nr 102). Po czym w kierunku zachodnim biegnie południową granicą działki nr 987 i północną granicą drogi, oznaczonej jako działka nr 1020, aż do zetknięcia się ze wschodnią granicą działki nr 1018, biegnie na północ wschodnią granicą tej działki, później na zachód północną granicą działki nr 1018. Dalej granica strefy biegnie na północ zachodnią granicą działki nr 1017/2, przecina ulicę Węgierską (punkt B5) w kierunku zachodnim, następnie biegnie południową granicą działki nr 718, przecina rzekę Tabor i dalej biegnie w kierunku zachodnim północną i wschodnią granicą drogi, oznaczonej jako działka nr 374, do miejsca zetknięcia się z południową granicą drogi nr 316, przecina drogę nr 316 w kierunku północnym do zetknięcia się z południową granicą działki nr 347, następnie biegnie na zachód południową granicą działki nr 347 i 346 i w kierunku północnym zachodnią granicą działki nr 346, w kierunku zachodnim przechodzi południową granicę działki nr 344, w kierunku północnym zachodnią granicą działek nr: 341 i 342 oraz północną granicą działki nr 265, zachodnią granicą działki nr 239, południową granicą działki 243, skręca w kierunku północnym, biegnąc zachodnią granicą działki nr 243 do zetknięcia się z drogą nr 96/1 – punkt B6. Następnie przechodzi południową granicą drogi nr 96/1 w kierunku zachodnim do granicy działki nr 247, przecina drogę nr 96/1 w linii prostej biegnąc do granicy działek nr: 114 i 115, po czym biegnie w kierunku zachodnim północną granicą drogi nr 96/1 do południowej granicy działki nr 107 i dalej w kierunku zachodnim południową granicą działki nr 107 do zetknięcia się z działką nr 4. Zmienia kierunek na północny, przechodząc zachodnią granicą działki nr 107, następnie biegnie w kierunku północnym zachodnimi granicami działek nr 10, 9/1 i 8 do miejsca zetknięcia się granic działki nr 8 i 7, po czym w kierunku zachodnim południową granicą działki nr 7 do zetknięcia się z południową granicą działki nr 6, dalej zachodnią granicą działki nr 7 do zetknięcia się z południową granicą działki nr 835 – punkt B7, skręca w kierunku wschodnim i biegnie północną granicą działki nr 7 do zetknięcia się z granicą działki nr 842 i dalej w

kierunku wschodnim północną granicą działki nr 842 i południową granicą działki nr 743 do ulicy Zdrojowej (działka nr 4017). Następnie granica strefy przecina ulicę Zdrojową w kierunku wschodnim, przebiega południową granicą działki nr 990/2 do punktu styku z granicą działki nr 59/32. Dalej granica biegnie w linii prostej do punktu początkowego opisu (tj. północno-zachodniego narożnika działki nr 1794 – punkt B1) przecinając działkę nr 59/32 (ul. Dębowa), 59/31 (rz. Tabor) i 59/30.

Obszar „B” ochrony uzdrowiskowej jest otuliną obszaru „A”, stanowiąc jednocześnie teren zabudowy usługowej, pensjonatowej i mieszkaniowej, a także zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, znaczna część obszaru strefy „B” to tereny lasów (glebochronnych i wodochronnych oraz lasów nasiennych i ostoi zwierząt, a także lasy uzdrowiskowo - klimatyczne) z podstawowym przeznaczeniem terenu pod park leśny o funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej. W tym terenie obowiązuje zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów budowlanych służących gospodarce leśnej, sieci infrastruktury technicznej oraz obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji, natomiast dopuszcza się lokalizację urządzeń służących turystyce, w tym realizację ciągów spacerowych, tras rekreacji konnej, ścieżek rowerowych, tras narciarstwa biegowego, urządzonych miejsc do odpoczynku, w tym zagospodarowanie brzegów potoków dla potrzeb sportu i rekreacji, stawów, urządzonych punktów widokowych, altan leśnych i zadaszeń. W strefie ochrony uzdrowiskowej „B” udział terenów zielonych, tj. powierzchni biologicznie czynnej wynosi 80%. Tereny zieleni wynoszą 493,74 ha (90,03 % strefy „B”). Jest to również obszar bazy noclegowej dla pracowników Uzdrowiska. Spełnia także funkcję

pensjonatowo-wczasową. W tym obszarze znajdują się również parkingi, miejsca postojowe, garaże, zajezdnie autobusów oraz poczekalnia. Obok zaś funkcjonuje Biuro Informacji Turystycznej.

Na obszarze tym zlokalizowane są różnego rodzaju usługi: handlu, gastronomii, administracji, oświaty, zdrowia, łączności, agroturystyka - są to usługi nieuciążliwe i mieszkalnictwo, konieczne do prawidłowego działania w obszarze strefy Uzdrowskiej „A”. W granicach strefy „B” w obowiązującym Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego zaprojektowano nowe tereny pod zabudowę uzdrowską, gdzie podstawowym przeznaczeniem terenu są usługi zdrowia, realizowane jako zakłady lecznictwa uzdrowskiego i pensjonaty; a przeznaczenie dopuszczalne to usługi komercyjne związane z obsługą funkcji uzdrowskich i zieleni urządzona z urządzeniami związanymi z obsługą turystyki, sportu i rekreacji; dopuszcza się także na tym terenie lokalizację usług komercyjnych typu: hotele, ośrodki odnowy biologicznej oraz o funkcji leczniczej i rehabilitacyjnej, restauracje, kawiarnie, a także budynki socjalno – administracyjne i towarzyszące zabudowie uzdrowskiej; wyznaczono również nowe tereny pod usługi komercyjne centrum usługowe Rymanowa - Zdroju.

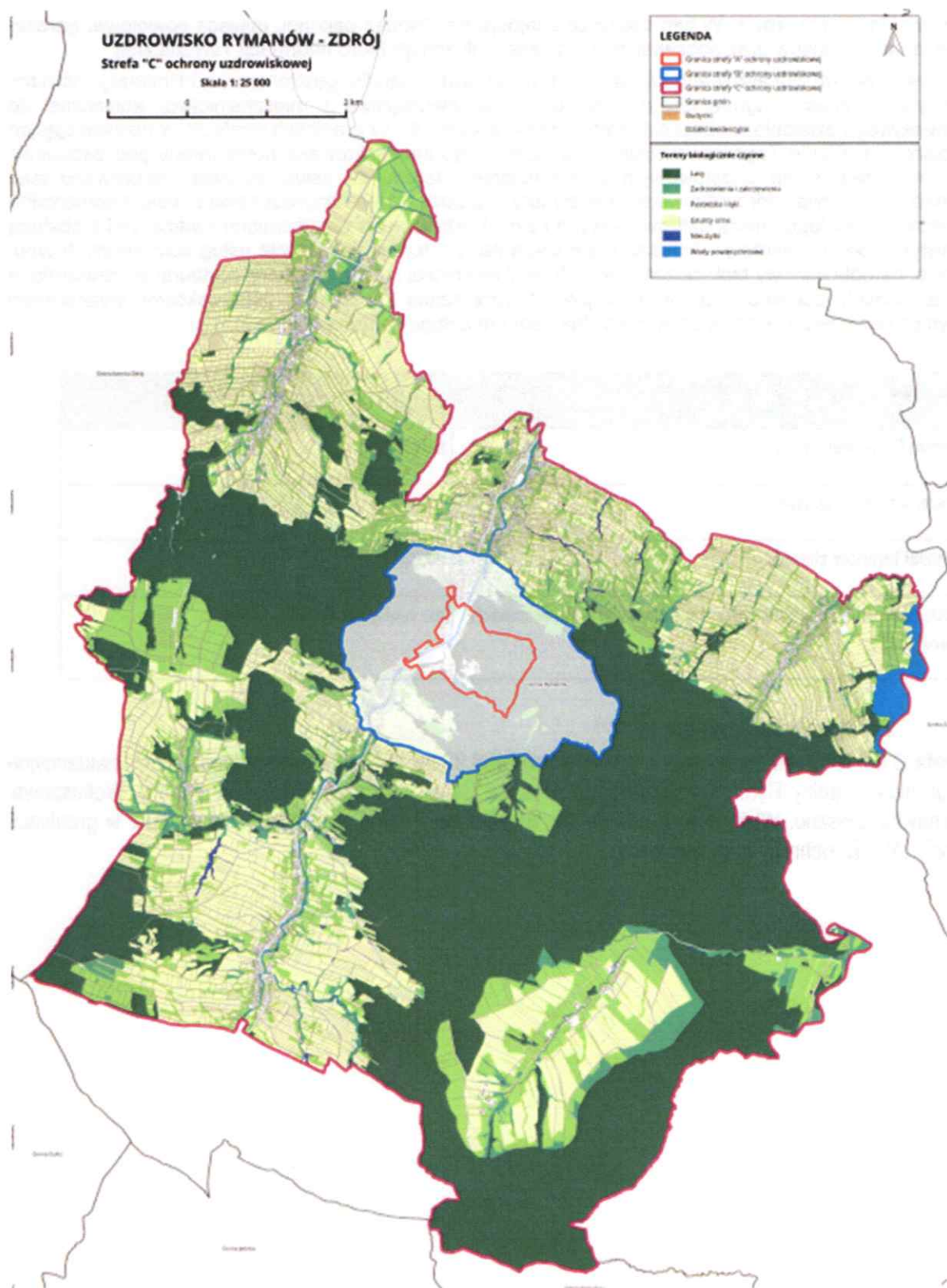
Bilans terenów zieleni dla strefy „B” ochrony uzdrowskiej	
Strefa B - powierzchnia	548,41 ha
Tereny zieleni - łącznie	493,74 ha
Udział terenów zieleni	90,03 %
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „B”	nie mniej niż 50 %

2.3. Opis istniejącej strefy „C”

Strefa C ochrony uzdrowskiej, o powierzchni 7468,92 ha obejmuje następujące obręby ewidencyjne w granicach gminy Rymanów: Klimkówka, Posada Górna, Głębokie, Rymanów - Zdrój, Wołtuszoła, Tarnawka, Deszno, Wisłoczek, Królik Polski, Bałucianka, Wólka, z wyłączeniem terenów w granicach Strefy „A” i „B” ochrony uzdrowskiej.

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Bilans terenów biologicznie czynnych dla strefy „C” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa C - powierzchnia	7468,92 ha
Tereny biologicznie czynne	7131,65 ha
Udział terenów biologicznie czynnych	95,48 %
Udział terenów biologicznie czynnych konieczny do zachowania w ramach strefy „C”	nie mniej niż 45 %

Obszar ten pełni rolę otuliny Uzdrowiska Rymanów - Zdrój, gwarantując nienaruszalność miejscowego klimatu i walorów krajobrazowych. Najważniejszym zadaniem tej strefy ochronnej „C” jest ochrona uzdrowiska przed zanieczyszczeniami powietrza, gleby i wody, ochrona właściwości leczniczych, unikatowego mikroklimatu, ochrona przed hałasem. Głównymi celami istniejącej strefy „C” jest zapewnienie odpowiednich współczynników zalesienia, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zabezpieczenie terenów pod lokalizację zaplecza, zarówno gospodarczego, jak i mieszkaniowego dla funkcjonującego uzdrowiska, zabezpieczenia terenu w urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe, sportowe.

Klimkówka - położona jest w granicach Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Na północnym krańcu miejscowości znajduje się park podworski z XVIII/XIX w. z kilkoma pomnikami przyrody. W parku znajduje się Dwór Ostoia, którego początki sięgają XVI / XVII wieku. Obecnie mieści się tam hotel i restauracja. Od 1997 roku właścicielami terenu parku są spadkobiercy ostatnich właścicieli. Wieś była dawniej lokalnym ośrodkiem ludowej kamieniarki, do dziś zachowały się kapliczki i figury przydrożne z XIX w. Miejscowość znana też była z doskonałych cieśli i stolarzy. Wieś położona jest pomiędzy wzgórzami Iwonicza i Rymanowa. Klimkówka to malowniczo położona wieś w paśmie Beskidu Niskiego. Rozciąga się ona w dolinie potoku górskiego Flora, od drogi krajowej nr 28, aż pod las u stóp Suchej Góry porośniętej lasami jodłowo - bukowymi, między dwoma Uzdrowiskami Iwoniczem i Rymanowem. Miejscowość położona jest 2 km na zachód od Rymanowa. Zamieszkuje ją 1826 mieszkańców w 400 domach. Powierzchnia Klimkówki to ponad 800 hektarów. Przez tę miejscowość przebiega szlak pieszy z Iwonicza Zdroju do Rymanowa i Rymanowa - Zdroju. Z Uzdrowiska Rymanów - Zdrój prowadzi do Klimkówki czerwony szlak przechodzący obok sanatorium Gozdawa, a następnie skrajem lasu północnego stoku Mogiły wiedzie do doliny Świętokrzyskiego Potoku, a nim na północ do centrum wsi. Między Uzdrowiskami Rymanów i Iwonicz wytyczono inny szlak mający długość 24 km. Prowadzi on przez: Klimkówkę, Iwonicz Zdrój, Bałuciankę, Rymanów - Zdrój, Rymanów i z powrotem do Klimkówki. Okolice Klimkówki doskonale nadają się do wędrówek pieszych i rowerowych szczególnie ze względu na malowniczość terenu i niskie, nieuciążliwe w czasie marszu wzgórza. Wytyczono tu ciekawe ścieżki rowerowe. Często odwiedzanym miejscem jest prastare miejsce kultu z kaplicą z 1868r. i studzienka, mająca opinię cudownej. Występuje tutaj typ zabudowy mieszkaniowej zagrodowej i jednorodzinnej, która jest zlokalizowana wzdłuż drogi powiatowej Nr DP2009R oraz sieci dróg gminnych i prywatnych.

Głębokie - leży na południowy-zachód od Sieniawy, w zlewni rzeki Wisłok w granicach Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Z Rymanowa droga przez Sieniawę. Z uzdrowiska można przejść pieszo trzymając się północnej granicy lasu na stokach Zamczyska i Kopca lub ze szczytu Kopca leśną dróżką na północny wschód. Zachowały się tu resztki podworskiego parku z pomnikowymi dębami i aleja kasztanowców oraz miejsce po dworze i folwarku. W południowej części wsi znajduje się stare budownictwo wiejskie. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa, zlokalizowana jest po obu stronach drogi powiatowej DP2111R oraz wzdłuż dróg gminnych.

Posada Górna - miejscowość położona jest pomiędzy Rymanowem, a Rymanowem - Zdrojem. W jej południowej części na gruntach należących kiedyś do rodziny Potockich, w drugiej połowie XIX w. powstawał Rymanów - Zdrój, zwany wówczas zakładem kąpielowym. Liczne gospodarstwa agroturystyczne w Posadzie Górnej stanowią doskonałą bazę noclegową dla wypoczywających tu narciarzy i turystów. Atrakcjami są jazda konna w siodle, rajdy konne, organizacja kuligów, ognisk przy

muzyce - przejazdy bryczką konną (śluby i inne uroczystości), nauka jazdy konnej, pomoc w znalezieniu zakwaterowania w okolicy. W Posadzie Górnej znajduje się Schronisko PTSM – kategorii II przy trasie Rymanów-Rymanów - Zdrój w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Posadzie Górnej. Do dyspozycji turystów w schronisku jest kuchnia, łazienki z prysznicami oraz świetlica. Pozostała zabudowa to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna rozciągająca się zwarcie po obu stronach drogi wojewódzkiej DW 887. W Posadzie Górnej zlokalizowane są również liczne usługi: spożywczo-przemysłowe, ogólnobudowlane, transportowe, rzemieślnicze, usługowo-naprawcze, itp.

Wisłoczek - mała wioska, położona nad potokiem o tej samej nazwie, będącym, jak owa nazwa wskazuje, dopływem rzeki Wisłok. Wieś o funkcji hodowlano – pastwiskowo - łąkarskiej i leśnej, zlokalizowana przy drodze powiatowej DP2114. Hodowla bydła rasy Simentaler na bardzo wysokim poziomie produkcyjnym, naturalne łąki i pastwiska stanowią doskonałe zaplecze dla tej hodowli. Wioska usytuowana jest w malowniczej dolinie, która zaczyna się u podnóża góry Jawornik. Ponieważ przez dolinę nie prowadzi przelotowa droga, panuje tu spokój i cisza. Przyroda sprawia, że tutaj pięknie o każdej porze roku. Dogodne położenie zapewnia możliwość zwiedzania bliższej i dalszej okolicy oraz korzystania z wielu atrakcji. Zwiedzający mówią o tej okolicy, że jest rajem dla turystów.

Tarnawka – nieistniejąca wieś w dolnej części doliny potoku Wisłoczek. Przed II wojną światową Tarnawka była siedzibą dużej parafii grecko-katolickiej, obejmującej: Wisłoczek, Zawoje i Rudawkę Rymanowską. Ludność wysiedlono w 1946r. w rejon Tarnopola na Ukrainie. Od tego czasu teren jest bezludny. Śladem dawnej wsi są fundamenty drewnianej cerkwi z 1860 r. Obok cerkwi znajduje się kilka zniszczonych nagrobków, natomiast po drugiej stronie szosy ślady cmentarza parafialnego. Przez Tarnawkę przebiega szlak czerwony z Rymanowa - Zdroju do Puław.

Królik Polski – miejscowość przy drodze wojewódzkiej DW887 z Rymanowa do Daliowej. Wieś położona we wschodniej części Beskidu Niskiego nad górnym brzegiem rzeki Tabor, u stóp Kamionki w południowo-wschodniej Polsce. Od strony południowej graniczy z Beskidem Dukielskim, do którego zalicza się Cergową (716 m), Piotrusia (728 m) i Ostrą (687m), a od północy ze Wzgórzami Rymanowskimi, które obejmują dwa ciągi wzniesień między dolinami Jasiołki i Wisłoka, północny z Pachanową (512 m), Suchą Górą (611 m) i Kopcem (635 m) oraz południowy z Przymiarkami (628 m), Kopą (640 m) i Działem nad Desznem (673 m). Są to tereny idealne do turystyki górskiej, ale i wycieczek typowo krajoznawczych i historycznych. Najcenniejszym jej składnikiem są lasy, które zajmują szczególną rolę w środowisku przyrodniczym, zapewniają zdolności produkcyjne i trwałość środowiska przyrodniczego, a jednocześnie są najsukuteczniejszym czynnikiem kształtującym to środowisko. 110 ha powierzchni Królika Polskiego to lasy i grunty leśne. Dominującym typem siedliskowym jest las górski (95%). W lasach tych dominują drzewostany buka, jodły, sosny z domieszką świerków i modrzewi. Okoliczne lasy stanowią dużą ostoję zwierzyny, żyją tu jelenie, sarny, dziki, lisy, kuny, łasice, wiewiórki i zające. Bywają rysie i wilki. Na polach spotyka się bażanty, kuropatwy i przepiórki. Do drapieżnych ptaków zaliczany jest jastrząb i sokół. Gady reprezentuje żmija, zaskroniec, jaszczurka oraz padalec. Tereny Królika Polskiego podlegają pod Nadleśnictwo Rymanów i Nadleśnictwo Dukla. Cały teren zaś tych Nadleśnictw położony jest na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Oprócz powyższych form ochrony przyrody występują także pomniki przyrody – głównie pojedyncze stare cisy i jesiony, jeden z nich znajduje się na terenie Królika Polskiego. Miejscowy mikroklimat, ukształtowanie terenu i środowisko naturalne mają niewątpliwie dodatni wpływ na walory krajobrazowe Królika Polskiego i jego okolic. To wieś malownicza, zadbana i wieś, w której historia pozostawiła wiele wciąż widocznych śladów.

Bałucianka – wieś w bocznej dolinie, 4 km na południowy zachód od Rymanowa - Zdroju na wysokości 500-600 m n.p.m., na wschodniej rubieży Beskidu Niskiego. Liczy około 150 mieszkańców. Panuje tu bardziej ostry klimat, w porównaniu do Rymanowa - Zdroju jest bardziej wietrznie i zawsze o 2-3 stopnie chłodniej. Dzięki temu gorące lato jest mniej gorące a zimą o dwa tygodnie dłużej leży śnieg. W centrum wsi znajduje się drewniana cerkiew pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, zbudowana w XVII w., odnowiona w 1820 r. Bałucianka położona jest w bocznej dolinie, wzdłuż potoka Bałuciański. Dzięki temu przez wioskę przejeżdżają samochody tylko jej mieszkańców i turystów chcących nawiedzić zabytkową Cerkiew i Kościół pw. Miłosierdzia Bożego. Na stoku Średniego na południe od wsi zimą funkcjonuje wyciąg narciarski orczykowo – talerzykowy. Dojazd do miejscowości drogą powiatową DP2112R. Nieliczne zabudowania rozciągają się wzdłuż ciągów dróg gminnych publicznych.

Wołoszowa – nieistniejąca już wieś. Wieś zamieszkała była przez ludność łemkowską wyznania greckokatolickiego. Podczas pierwszej fali wysiedleń w czerwcu 1945 całą ludność wsi przesiedlono na Ukrainę w rejon Tarnopola.

Wólka – nieistniejąca już wieś. Obecnie niezamieszkała wioska łemkowska na północnych stokach Przymiarek, na południowy zachód od Rymanowa-Zdroju.

Po wojnie, w sierpniu 1945 r., całą ludność wysiedlono na Ukrainę w okolice Tarnopola. Opuszczone domy zostały rozebrane w 1948 r. Do lat 60-tych XX wieku pola Wólki uprawiali mieszkańcy okolicznych wsi. W latach następnych podczas rekultywacji terenu pozostałości po zagrodach, studnie i sady zostały zrównane z ziemią. Po wsi nie pozostał nawet ślad.

3. Infrastruktura komunikacyjna

Na terenie Rymanowa - Zdroju występują drogi publiczne o randze drogi wojewódzkiej nr 887 relacji Brzozów - Rymanów - Daliowa, która przecina Uzdrowisko wzdłuż osi północ - południe na odcinku ok. 5 km oraz 19 odcinków dróg publicznych gminnych o znaczeniu lokalnym i dojazdowym (wykaz poniżej).

Istniejąca sieć dróg to drogi utwardzone o nawierzchni bitumicznej asfaltowej w większości okrawężnikowane z chodnikami, z kanalizacją deszczową.

Droga wojewódzka posiada wysoki standard zarówno letniego jak i zimowego utrzymania, a w związku z tym posiada wysokie parametry użytkowe i bezpieczeństwa ruchu drogowego przez cały rok. Droga ta stanowi poprzez skrzyżowanie w Rymanowie - 4 km od Rymanowa - Zdroju bezpośrednie i dogodne połączenie z drogą krajową nr 28 relacji Zator - Medyka - Granica Państwa (przejścia graniczne z Ukrainą w Medyce poprzez drogę krajową nr 84) w Krościenku, a w drugim kierunku zachodnim połączenie z drogą krajową nr 9 poprzez skrzyżowanie w miejscowości Miejsce Piastowe - 12 km od Rymanowa - Zdroju, z dojazdem do Granicy Państwa ze Słowacją w Barwinku w kierunku południowym i w kierunku północnym z miastem wojewódzkim Rzeszowem i drogą nr 9 do Radomia i Warszawy, a także lotniskiem cywilnym w Jasionce skąd dalej można dojechać drogą nr 19 do Lublina (VIA CARPATIA).

Drogą krajową nr 28 dojechać można do miasta powiatowego Krosna (20 km) a dalej w kierunku Jasła, Nowego Sącza. Jadąc w kierunku wschodnim drogą nr 28 dojechać można do Sanoka – (30 km.), Bieszczady – (ok. 45 km) czy Przemyśla – (ok. 100 km).

W mieście Krośnie prowadzone są prace studyjne i projektowe nad rozwojem istniejącego lotniska cywilnego. Uruchomienie lotniska dla małych samolotów cywilnych przybliży nasz teren podróżnym odwiedzającym Beskid Niski i Bieszczady w tym również Rymanów - Zdrój.

Aktualnie z uwagi na istniejące warunki drogowe najczęściej wykorzystuje się dojazdy do Rymanowa - Zdroju i powroty następującymi trasami:

- do Krakowa - z Rymanowa do Jasła drogą krajową Nr 28 relacji Zator - Medyka - Granica Państwa (38 km), następnie do drogi krajowej Nr 73 relacji Wiśniówka - Jasło na odcinku Jasło - Pilzno (37 km), później do drogi krajowej Nr 4 relacji Granica Państwa - Jędrzychowice - Karczowa - Granica Państwa (100 km),
- do Rzeszowa - z Rymanowa do Miejsca Piastowego drogą krajową Nr 28 relacji Zator - Medyka - Granica Państwa (10 km), Nr 19 Granica Państwa - Kuźnica - Barwinek - Granica Państwa,
- do Barwinka - z Rymanowa do Daliowej drogą wojewódzką Nr 887 relacji Brzozów-Rymanów-Daliowa (16 km), następnie drogą wojewódzką Nr 897 relacji Tylawa - Wołosate - Granica Państwa na odcinku od Daliowej do Tylawy (7 km), potem od Tylawy do Barwinka drogą krajową Nr 19 relacji Granica Państwa - Kuźnica - Barwinek - Granica Państwa (6 km),
- do Krościenka - z Rymanowa do Sanoka drogą krajową Nr 28 relacji Zator-Medyka-Granica Państwa (27 km), potem z Sanoka do Krościenka drogą krajową Nr 84 relacji Sanok - Krościenko - Granica Państwa z Ukrainą (49 km).

Gmina Rymanów posiada obecnie:

- 217 odcinków gminnych dróg publicznych o łącznej długości 110 km (46 km stanowią drogi lokalne, a 64 km dojazdowe), z czego w miejscowości Rymanów - Zdrój znajduje się 11 odcinków dróg publicznych o łącznej długości 7 km (1 km stanowią drogi lokalne a 6 km dojazdowe).

Na terenie Gminy Rymanów 64,5 km dróg publicznych jest o nawierzchni bitumicznej, z czego w miejscowości Rymanów - Zdrój o długości 5 km (dojazdowe). Na terenie Gminy Rymanów wybudowanych zostało 14,2 km chodników, z czego w Rymanowie - Zdroju 7,0 km

Drogi Krajowe:

- DK Nr 28 relacji Zator-Medyka-Granica Państwa - 8 km

Drogi Wojewódzkie:

- DW nr 887 relacji Brzozów-Rymanów-Daliowa – 21,7 km
- DW nr 889 relacji Sieniawa-Bukowsko – 2,5 km

Razem: 24,2 km

Drogi Powiatowe:

- DP nr 2006 R relacji Haczów-Besko – 4,7 km
- DP nr 2007 R relacji Milcza-Besko – 1,8 km
- DP nr 2005 R relacji Haczów-Wróblik Szlachecki – 2,1 km
- DP nr 2008 R relacji Wróblek Królewski-Ladzin – 2,3 km
- DP nr 1974 R relacji Krosno-Targowiska-Wróblik Szlachecki – 1,5 km
- DP nr 2009 R relacji Klimkówka (przez wieś) – 2,9 km
- DP nr 2111 R relacji Rymanów-Sieniawa-Głębokie (przez wieś) – 7,8 km
- DP nr 2113 R relacji Pastwiska-Puławy – 6,9 km
- DP nr 2115 R relacji Puławy (przez wieś) – 2,8 km
- DP nr 2114 R relacji Rudawka Rymanowska – Wisłoczek – 4,6 km
- DP nr 2112 R relacji Królik Polski-Bałucianka – 1,9 km
- DP nr 2010 R relacji Milcza-Rymanów – 4,1 km

Razem: 43,4km

Drogi Gminne:

• **Rymanów - Zdrój:**

- DG nr 115082 R - lokalna
- DG nr 130600 R - lokalna
- DG nr 130601 R - lokalna
- DG nr 130602 R - lokalna
- DG nr 130603 R - lokalna
- DG nr 130604 R - dojazdowe
- DG nr 130605 R - dojazdowe
- DG nr 130606 R - dojazdowe
- DG nr 130607 R - dojazdowe
- DG nr 130608 R - dojazdowe
- DG nr 130609 R - dojazdowe
- DG nr 130700 R - dojazdowa
- DG nr 130701 R - dojazdowa
- DG nr 130702 R - dojazdowa
- DG nr 130703 R - dojazdowa
- DG nr 130704 R - dojazdowa
- DG nr 130705 R - dojazdowa
- DG nr 130706 R - dojazdowa
- DG nr 130707 R - dojazdowa
- DG nr 130708 R - dojazdowa
- DG nr 115097 R - dojazdowa

• **Wykaz dróg gminnych publicznych w innych miejscowościach Gminy:**

- Bałucianka - 9 dróg,
- Królik Polski - 32 drogi,

- Posada Górna - 37 dróg,
- Klimkówka - 13 dróg,
- Sieniawa - 22 drogi,
- Łazy - 3 drogi,
- Milcza - 23 droga,
- Wróblak Szlachecki - 19 dróg,
- Wróblak Królewski - 20 dróg,
- Ładzin - 2 drogi,
- Rymanów - 46 dróg.

4. Naturalne surowce lecznicze i ich wykorzystanie w lecznictwie uzdrowiskowym w Rymanowie - Zdroju

Wody mineralne, które występujące w okolicy Rymanowa - Zdroju dzieli się na słabo- i średniozmineralizowane typu wodorowęglanowo-wapniowego i wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowego oraz wody wysokozmineralizowane typu wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowego i chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowego. O leczniczym charakterze wód decydują składniki swoiste: jod, brom, fluor i inne. Wody ze źródeł naturalnych to głównie szczawy, a pozostałe to przede wszystkim wody kwasowęglane.

4.1. Charakterystyka i klasyfikacja fizykochemiczna wód leczniczych

Uzdrowisko Rymanów - Zdrój posiada sześć udokumentowanych ujęć i odwiertów leczniczych wód mineralnych: „Tytus”, „Klaudia”, „Celestyna”, „Rymanów Zdrój 2”, „Rymanów Zdrój 4” i „Rymanów Zdrój 5”. Na podstawie przeprowadzonych badań Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie wydał świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze tych wód.

1. „Tytus”

Wyniki badań właściwości fizyko - chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody pozwoliły zaliczyć ją do wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,81% kwasowęglowej, chlorkowo - wodorowęglanowo - sodowej, jodkowej. Woda ta może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym wg wskazań lekarskich głównie do kąpieli. Stosowanie tej wody do picia i inhalacji nie powinno przekraczać 1 miesiąca a woda ta nie powinna być udostępniana do powszechnego użycia w punktach czerpalnych. W dniu 21 maja 2008 r. zostało wydane świadectwo Nr HU-37/WL-3/2008 potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Tytus”. Wyniki analizy fizyko-chemicznej potwierdzają stabilność jej składu mineralnego w ramach naturalnych wahań. Woda ta zawiera 8121,6 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych. Głównymi składnikami są chlorki (3545,7 mg/dm³), wodorowęglany (1568,2 mg/dm³) oraz sód (2545 mg/dm³). Ponadto w wodzie tej występują jodki w stężeniu 3,38 mg/dm³. Charakterystycznymi składnikami pochodzenia naturalnego są: bar w stężeniu 7,99 – 14,08 mg/dm³ oraz bor 34,5 – 41,8 mg/dm³. Oznaczone stężenie tych składników wskazuje na konieczność stosowania ograniczeń w jej użytkowaniu wg podanych wyżej zaleceń, zwłaszcza do kuracji pitnej i inhalacji. W wodzie tej nie stwierdzono składników chemicznych i mikroorganizmów wskazujących na kontakt z zanieczyszczeniem zewnętrznym.

2. „Klaudia”

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko - chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z ujęcia „Klaudia” zaliczono ją do wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,82% kwasowęglowej, chlorkowo - wodorowęglanowo- sodowej, jodkowej. Woda ta może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym wg wskazań lekarskich głównie do kąpieli. Stosowanie tej wody do picia i inhalacji nie powinno przekraczać 1 miesiąca a woda ta nie powinna być udostępniana do powszechnego użycia w punktach czerpalnych. W dniu 21 maja 2008 r. zostało wydane świadectwo Nr HU-37/WL-2/2008 potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Klaudia” (w załączniku). Skład chemiczny wody z tego ujęcia jest stabilny (w ramach naturalnych wahań). W wodzie tej oznaczono: 8227,0 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych. Głównie są to chlorki (3581,2 mg/dm³), wodorowęglany (1568,2 mg/dm³) oraz sód (2600 mg/dm³). Woda ta zawiera ponadto swoiste składniki o właściwościach leczniczych tj. jodki w stężeniu 3,36 mg/dm³ oraz dwutlenek węgla 930 mg/dm³. Charakterystycznymi składnikami pochodzenia naturalnego są: bar w stężeniu 9,11 – 15,18 mg/dm³ oraz bor 34,0 – 44,37 mg/dm³. Stężenia te ograniczają czas i sposób jej stosowania zgodnie z podanymi wyżej zaleceniami. W wodzie tej nie stwierdzono składników chemicznych i mikroorganizmów wskazujących na kontakt z zanieczyszczeniem zewnętrznym.

3. „Celestyna”

W dniu 21 maja 2008 r. zostało wydane świadectwo Nr HU-37/WL-1/2008 potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Celestyna”. Wyniki badań właściwości fizyko – chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego tej wody pozwoliły zaliczyć ją do wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,84 % kwasowęglowej, chlorkowo – wodorowęglanowo- sodowej, jodkowej. Woda ta może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym wg wskazań lekarskich głównie do kąpieli. Stosowanie tej wody do picia i inhalacji nie powinno przekraczać 1 miesiąca a woda ta nie powinna być udostępniana do powszechnego użycia w punktach czerpalnych. Woda z tego ujęcia na podstawie wieloletnich analiz wykazuje stabilny skład chemiczny (naturalne wahania). Aktualnie stwierdzono w niej 8409 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych. Głównie są to chlorki (3687,53 mg/dm³), wodorowęglany (1592,57 mg/dm³) oraz sód (2650 mg/dm³). Spośród składników o swoistych właściwościach leczniczych występują jodki w stężeniu 3,46 oraz dwutlenek węgla w stężeniu 1020 - 1332 mg/dm³ (wyniki z dziesięciolecia 1996 – 2005), co pozwalało na zaliczenie jej do szczaw. Charakterystycznymi składnikami pochodzenia naturalnego są: bar w stężeniu 8,00 – 14,98 mg/dm³ oraz bor 34,5 – 45,0 mg/dm³. Obecność tych pierwiastków wymaga limitowania podawania wody drogą doustną i wziewną. Woda ta posiada wymagany stan mikrobiologiczny oraz nie wykazuje obecności związków chemicznych wskazujących na kontakt z zanieczyszczeniem zewnętrznym.

4. „Rymanów Zdrój 4”

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko – chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu „ Rymanów Zdrój 4” /IG-1/ stwierdzono, że spełnia ona wymagania wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,64 % chlorkowo – wodorowęglanowo - sodowej, jodkowej. Woda ta może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym wg wskazań lekarskich do użytku wewnętrznego w formie kuracji pitnej przez okres maximum 1 miesiąca a woda ta nie powinna być udostępniana do powszechnego użycia w punktach czerpalnych.

W dniu 21 maja 2008 r. zostało wydane świadectwo Nr HU-37/WL-5/2008 potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu „ Rymanów Zdrój 4”. Skład chemiczny wody jest stabilny, oznaczono: 6439,5 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych. Głównym składnikiem są wodorowęglany (2642 mg/dm³), chlorki (1631 mg/dm³), oraz sód (1915 mg/dm³). W wodzie tej obecne są również jodki w stężeniu 1,48 mg/dm³ oraz dwutlenek węgla 150 mg/dm³. Nie zawiera ona metali, związków azotowych i organicznych jak też mikroorganizmów wskazujących na kontakt z zanieczyszczeniem. Charakterystycznymi składnikami pochodzenia naturalnego są: bar w stężeniu 2,7 -3,2 mg/dm³ oraz bor 27,1 – 31,1 mg/dm³. Stężenia te ograniczają czas i sposób jej stosowania zgodnie z podanymi wyżej zaleceniami.

5. „Rymanów Zdrój 5”

Przeprowadzone badania właściwości fizyko – chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu „ Rymanów Zdrój 5” były podstawą do zaliczenia jej do wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,63% kwasowęglowej, wodorowęglanowo – chlorkowo - sodowej, jodkowej. Woda ta może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym wg wskazań lekarskich do kuracji pitnej trwającej jednorazowo nie dłużej niż 1 miesiąc. Nie powinna być udostępniana do powszechnego użycia w punktach czerpalnych.

Państwowy Zakład Higieny Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych w Poznaniu w dniu 21 maja 2008 r. wydał świadectwo Nr HU-37/WL-6/2008 potwierdzające właściwości lecznicze wody z tego odwiertu. Wahania ogólnej mineralizacji wynoszą 5%. W wodzie tej oznaczono: wodorowęglany w stężeniu 3447,5 mg/dm³, chlorki 921,9 mg/dm³, oraz jony sodu 1800 mg/dm³. Współobecne są także składniki swoiste tj. jodki w stężeniu 1,06 mg/dm³ oraz dwutlenek węgla 400 mg/dm³. W wodzie tej nie stwierdzono składników chemicznych i mikroorganizmów wskazujących na kontakt z zanieczyszczeniem zewnętrznym. Charakterystycznymi składnikami pochodzenia naturalnego są: bar w stężeniu 2,0 – 2,9 mg/dm³ oraz bor 23,5 – 27,5 mg/dm³. Stężenia te wymagają limitowania ilości wody pobieranej drogą doustną.

4.2. Opis właściwości leczniczych wód mineralnych

Na terenie Rymanowa - Zdroju eksploatowane są złoża wód leczniczych spełniające wymogi zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych. Są to wody:

- 0,64% kwasowęglowa, wodorowęglanowo – chlorkowo - sodowa, jodkowa – odwiert Rymanów Zdrój „5”,

Wskazania lecznicze:

Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych, nadkwaśne nieżyty żołądka, schorzenia pęcherzyka żółciowego, zapalenia i kamica dróg żółciowych, stany po zatruciach zawodowych i lekowych, wczesny okres marskości wątroby, rekonwalescencja po żółtaczkach zakaźnych i mechanicznych.

- 0,81% wodorowęglanowo - chlorkowo – sodowa, jodkowa – odwiert Rymanów Zdrój „2”,

Wskazania lecznicze:

Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych, nadkwaśne nieżyty żołądka, choroby wrzodowe żołądka, dwunastnicy, zapalenia i kamica dróg żółciowych.

- 0,65% chlorkowo – wodorowęglanowo - sodowa, jodkowa – odwiert Rymanów Zdrój „4”,

Wskazania lecznicze:

Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych, nadkwaśne nieżyty żołądka, stany zapalne dróg moczowych.

- 0,83% szczawa, chlorkowo – wodorowęglanowo - sodowa, jodkowa – ujęcie „Celestyna”,

Wskazania lecznicze:

Choroby wieku dziecięcego, nieżyty żołądka, jelit, wadliwa przemiana materii, choroby skóry, miażdżycza tętnic, zmiany gośćcowe, niedomogi gruczołów dokrewnych.

- 0,80% kwasowęglowa, chlorkowo – wodorowęglanowo - sodowa, jodkowa ujęcie „Klaudia”,

Wskazania lecznicze:

Choroby wieku dziecięcego, nieżyty żołądka, choroby skóry, miażdżycza tętnic, zmiany gośćcowe, niedomogi gruczołów dokrewnych.

- 0,80% kwasowęglowa, chlorkowo – wodorowęglanowo - sodowa, jodkowa ujęcie „Tytus”,

Wskazania lecznicze:

Choroby układu oddechowego, choroby wieku dziecięcego, układu krążenia, przemiany materii, zaburzenia gruczołów wydzielania wewnętrznego.

- 2,26% chlorkowo – sodowa, jodkowa - odwiert Rymanów Zdrój „1”.

Oprócz kopaliny podstawowej, w powyżej wymienionych wodach występują minimalne ilości kopaliny towarzyszącej, składającej się głównie z metanu w ujęciach odwiertowych i dwutlenku węgla w przypadku źródeł naturalnych.

Wody mineralne z naturalnych źródeł Tytus, Klaudia i Celestyna wykorzystywane są do kąpieli, inhalacji i kuracji pitnej. Woda mineralna z odwiertu Rymanów Zdrój 5 stosowana jest do kąpieli, sporadycznie do kuracji pitnej, z odwiertów Rymanów Zdrój 2 i Rymanów Zdrój 4 sporadycznie do kuracji pitnej.

5. Podstawa prawna funkcjonowania

W 1928 r. na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Rymanów - Zdrój uznany został za uzdrowisko posiadające charakter użyteczności publicznej. Statut uzdrowiska Rymanów - Zdrój nadany został uchwałą Nr XXII/79/73 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie z dnia 19 czerwca 1973 r.

Uchwała Nr XXIV/274//12 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 22.06.2012r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

Uchwała Nr XXXII/312//17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 27.01.2017r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

Uchwała Nr XLI/379//17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 28.07.2017r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów Zdrój.

Uchwała Nr LII/490//18 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 23.03.2018r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

Uchwała Nr XVII/190//19 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 05.11.2019r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIV/274//12 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 22.06.2012r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

5.1. Baza lecznictwa uzdrowiskowego

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego Uzdrowiska Rymanów-Zdrój

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego Uzdrowiska Rymanów-Zdrój			
Zgodnie z decyzją Ministra Zdrowia z dnia 20.02.2009 r. (znak MZ-OZU-520-15533-4/GR/09)		Aktualnie – zgodnie z ewidencją Naczelnego Lekarza Uzdrowisk Województwa Podkarpackiego	
1	„Uzdrowisko Rymanów” S.A. ul. Zdrojowa 48, 38-481 Rymanów-Zdrój	1	„Uzdrowisko Rymanów” S.A. ul. Zdrojowa 48, 38-481 Rymanów-Zdrój
1a	Szpital uzdrowiskowy „Eskulap” wraz z Uzdrowiskowym Zakładem Przyrodoleczniczym Nr 1 z Pijalnią Wód Mineralnych	1a	Szpital uzdrowiskowy „Eskulap” wraz z Uzdrowiskowym Zakładem Przyrodoleczniczym Nr 1 z Pijalnią Wód Mineralnych
1b	Szpital uzdrowiskowy „Zimowit” wraz z Uzdrowiskowym Zakładem Przyrodoleczniczym Nr 2	1b	Szpital uzdrowiskowy „Zimowit” wraz z Uzdrowiskowym Zakładem Przyrodoleczniczym Nr 2
1c	Szpital uzdrowiskowy „Polonia”	1c	Wniosek o wykreślenie z decyzji (znak: MZ-OZU-520-15533-4/GR/09)
1d	Sanatorium uzdrowiskowe „Maria”	1d	Sanatorium uzdrowiskowe „Maria”
1e	Sanatorium uzdrowiskowe „Anna” i „Staś”	1e	Sanatorium uzdrowiskowe „Anna” i „Staś”
1f	Sanatorium uzdrowiskowe „Teresa”	1f	Sanatorium uzdrowiskowe „Teresa”
1g	Sanatorium uzdrowiskowe „Gołębek-Opatrzność”	1g	Sanatorium uzdrowiskowe „Gołębek-Opatrzność”
1h	Sanatorium uzdrowiskowe „Krystyna”	1h	Wniosek o wykreślenie z decyzji (znak: MZ-OZU-520-15533-4/GR/09)
1i	Przychodnia uzdrowiskowa	1i	Przychodnia uzdrowiskowa
1j	Uzdrowiskowy Zakład Przyrodoleczniczy Nr 1 z Pijalnią Wód Mineralnych	1j	Uzdrowiskowy Zakład Przyrodoleczniczy Nr 1 z Pijalnią Wód Mineralnych
1k	Uzdrowiskowy Zakład Przyrodoleczniczy Nr 2	1k	Uzdrowiskowy Zakład Przyrodoleczniczy Nr 2
2	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno Turystyczne „Stomil” Sp. z o. o. ul. Świerkowa 1, 38-481 Rymanów-Zdrój z dniem 21.02.2020 zmieniło nazwę na: Świerkowy Zdrój MEDICAL SPA Sp. Z o.o.	2	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno Turystyczne „Stomil” Sp. z o. o. ul. Świerkowa 1, 38-481 Rymanów-Zdrój z dniem 21.02.2020 zmieniło nazwę na: Świerkowy Zdrój MEDICAL SPA Sp. Z o.o.

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

Szpital i Sanatorium Uzdrawiskowe „Eskulap” 	Na miejscu obecnego "Eskulapa" pod koniec XIX w. właściciele Uzdrawiska hrabiowie Potoccy postawili "Łazienki", okazały drewniany budynek, który spłonął w 1912 r. Po wojnie na leczeniu przebywały tu dzieci. W latach 60 – tych przekwalifikowano go na sanatorium dla dorosłych. Zlokalizowany przy ul. Parkowej 5 w Rymanowie-Zdrój. Na parterze znajduje się Zakład Przyrodolecniczy dysponujący pełną gamą zabiegów, pozostałe trzy kondygnacje to oddziały szpitalno - sanatoryjne (pokoje z pełnym węzłem sanitarnym w tym część z nich dostosowana dla osób niepełnosprawnych), część diagnostyczno-rehabilitacyjna, rekreacyjna i administracyjna. W obiekcie znajduje się kuchnia i jadalnia. Obiekt wyposażony w windy. Obiekt zlokalizowany jest w parku uzdrawiskowym, w którym znajdują się ścieżki spacerowe, ławki, tężnia, urządzenia do ćwiczeń. W szpitalu znajduje się zakład przyrodolecniczy. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza Kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość. Powierzchnia użytkowa obiektu 3988,10 m², powierzchnia części mieszkalnej 2006,49 m², powierzchnia części gastronomicznej 223,50 m², powierzchnia zakładu przyrodolecniczego 629,97 m². Budynek wyposażony w windy przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przed budynkiem znajduje się podjazd dla osób niepełnosprawnych wyposażony w barierkami. Przy pokojach znajdują się węzły sanitarne wyposażone w natrysk z brodzikiem, umywalki i WC, łazienki dla osób niepełnosprawnych wyposażone w brodzik najazdowy i podwyższone WC. Obiekt wyposażony w media i instalacje c.o., wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, Internet, alarmową, przywoławczą w pokojach pacjentów, czujki alarmowe, instalację oddymiania. W ramach szpitala działają: • oddział szpitalny, • oddział sanatoryjny, • oddział rehabilitacji pulmonologicznej w warunkach stacjonarnych. Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrawiskowe leczenie szpitalne dorosłych, • uzdrawiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych. Rodzaj udzielanych świadczeń: • lecznictwo uzdrawiskowe,
---	--

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	• rehabilitacja lecznicza, • turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS, • świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności. Szpital posiada odpowiednią bazę lokalową, sprzętową oraz zatrudnia wykwalifikowany personel. Na dzień 21 maj 2018 r. zatrudnionych było 10 lekarzy prowadzących leczenie, 10 lekarzy pełniących dyżur, 3 lekarzy nadzorujących zakład przyrodolecniczy, 20 pielęgniarek. W 2017 roku przyjęto 2 531 pacjentów i wykonano 151 932 zabiegów. Liczba łóżek: 200. W szpitalu możliwa jest pełna diagnostyka nieinwazyjna chorób serca. Dostępne są następujące badania diagnostyczne: - echokardiografia z Dopplerem kolorowym, - 24 godzinne monitorowanie EKG metodą Holtera, - 24 godzinne monitorowanie ciśnienia krwi, - testy wysiłkowe na bieżni, - EKG spoczynkowe, - Spirometria, - Ergo spirometria.
Szpital i Sanatorium Uzdrawiskowe „Zimowit” 	Szpital Uzdrawiskowy „Zimowit” zlokalizowany przy ul. Leśnej 4 w Rymanowie-Zdroju, położony na terenie zalesionym, na zboczu Góry „Zamczyńska”, świadczy usługi lecznictwa uzdrawiskowego zarówno dla dzieci jak i dorosłych. Szpital Uzdrawiskowy „Zimowit” jednorazowo może przyjąć 388 pacjentów. Szpital dysponuje 138 miejscami dla dzieci, 25 łózkami do rehabilitacji uzdrawiskowej szpitalnej oraz 225 łózkami na oddziale sanatoryjnym. Pokoje dla osób dorosłych 1, 2, 3, 4 – osobowe. Pokoje dla pacjentów dorosłych posiadają pełny węzeł sanitarny wyposażony w natrysk z brodzikiem, umywalki i WC. Pokoje dla dzieci 1,2,3 i 4 – osobowe z pełnym węzłem sanitarnym. Łazienki dla osób niepełnosprawnych wyposażone w brodzik, najazdowy i podwyższony WC. Obiekt wyposażony w media i instalacje c.o., wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, Internet, alarmową, przywoławczą w pokojach pacjentów, wydzielone strefy, instalację oddymiania. Powierzchnia użytkowa obiektu 7 645,23 m², powierzchnia części mieszkalnej 4 260 m², powierzchnia części gastronomicznej 822 m², powierzchnia zakładu przyrodolecniczego 1 590,20 m², powierzchnia basenu 72,16 m². Budynek murowany, pięciokondygnacyjny, wyposażony w windy przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przed budynkiem znajduje się podjazd dla osób niepełnosprawnych zakończony barierkami. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych,

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	- choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość, - choroby nerek i dróg moczowych. W ramach szpitala działają: • oddział szpitalny dla dzieci, • oddział sanatoryjny, • oddział rehabilitacji uzdrowskiej szpitalnej. Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrowskie leczenie szpitalne dzieci w wieku od 3 do 18 lat, • uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych, • uzdrowskie rehabilitacja dla dorosłych w szpitalu uzdrowskim. Rodzaj udzielanych świadczeń: • lecznictwo uzdrowskie, • rehabilitacja lecznicza, • rehabilitacja w ramach prewencji ZUS, • turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS, • świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności. Dzieciom przebywającym na leczeniu zapewniana jest nauka szkolna na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum, a także opieka wychowawców, posiadających doświadczenie w pracy z dziećmi młodzieżą. W obiekcie funkcjonuje nowoczesny Uzdrawiskowy Zakład Przyrodolecznicy, basen do gimnastyki i kąpeli mineralnej o wymiarach 3mx5mx1m, sauna, sala gimnastyczna, kawiarnia, szkoła sanatoryjna oraz dwie kafejki internetowe. Na miejscu znajduje się baza żywieniowa.
Sanatorium Uzdrawiskowe „Maria” 	Pensjonat "Pod Matką Boską" (pierwotna nazwa) powstał w 1890 roku i do dnia dzisiejszego uważany jest za najpiękniejszy obiekt Uzdrawiska. Charakteryzuje się piękną secesyjną architekturą. Jest to drewniany budynek, konstrukcji zrębowej, z dużą salą dwukondygnacyjną. W narożniku budynku znajduje się trzy kondygnacyjna wieża. W 1907 roku willę wyróżniono medalami za elegancję i wysoki standard. Po II wojnie światowej po remoncie, pensjonat upaństwowiono i przeznaczono obiekt jako sanatorium dla dzieci. W roku 2002 po kapitalnym remoncie obiekt oddano do użytku pacjentom dorosłym pod nazwą "Maria". Sanatorium Uzdrawiskowe „Maria” zlokalizowane przy ul. Stanisława Wyspiańskiego 5 w Rymanowie-Zdroju, otoczone lasem iglastym u stóp góry Żabiej. Oferuje swoim gościom 70 miejsc w pokojach 2, 3 lub 4 osobowych. Obiekt dwukondygnacyjny, wyposażony w windę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Powierzchnia użytkowa obiektu 1 519,55 m², powierzchnia części mieszkalnej 479,89 m², powierzchnia części gastronomicznej 165 m². W narożniku budynku znajduje się trzykondygnacyjna wieża. Wejście zaopatrzone w podjazd dla osób niepełnosprawnych, wykonany barierkami. Przy pokojach znajdują się węży sanitarne wyposażone w natrysk z brodzikiem, umywalki i WC, łazienki dla osób niepełnosprawnych wyposażone w brodzik najazdowy i podwyższony WC. Obiekt wyposażony w media i instalacje: centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, internet, alarmową, przywoławczą w pokojach pacjentów, wydzielone strefy, instalację oddymiania. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące:

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	- choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość. W ramach szpitala działają: • oddział sanatoryjny Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrawiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych Rodzaj udzielanych świadczeń: • lecznictwo uzdrawiskowe, • turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS, • świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności. Zabiegi wykonywane są w Uzdrawiskowych Zakładach Przyrodolecniczych znajdujących się w Szpitalu Uzdrawiskowym „Eskulap” oraz „Zimowit”.
Sanatorium Uzdrawiskowe „Anna - Staś” 	Sanatorium Uzdrawiskowe „Anna i Staś” zlokalizowane przy ul. Źdrojowej 48 w Rymanowie-Zdroju, to zespół obiektów sanatoryjnych położonych w południowej części uzdrawiska, wśród lasów rymanowskich, na zboczu góry „Zamczyska”. Anna – budynek murowany, czterokondygnacyjny. Powierzchnia użytkowa obiektu 1 144,61 m², powierzchnia części mieszkalnej 484,04 m², powierzchnia części gastronomicznej 241,01 m². Do dyspozycji gości 70 miejsc w pokojach 2 i 3 osobowych (1 pokój 2 osobowy dostosowany dla osób niepełnosprawnych) z pełnym węzłem sanitarnym, bazą żywieniową na miejscu, wyposażony w media i instalacje c.o., wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, Internet, alarmową, przywoławczą w pokojach pacjentów, wydzielone strefy pool. Wszystkie pokoje posiadają nasłonecznione balkony zapewniające widok na przylegający do budynku plac zabaw. W 2017 roku przyjęło 1 366 pacjentów i wykonano 34 164 zabiegów Staś – budynek parterowy. Powierzchnia użytkowa obiektu 305,24 m², powierzchnia części mieszkalnej 207,88 m². Do dyspozycji gości 24 miejsca w pokojach 2 i 3 osobowych z pełnym węzłem sanitarnym, wyposażony w media i instalacje c.o., wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, Internet, alarmową, przywoławczą w pokojach pacjentów, wydzielone strefy pool. Baza żywieniowa w obiekcie „Anna”. Jednorazowo może przebywać 24 pacjentów. Teren wokół jest odgrodzony, co zapewnia bezpieczeństwo dzieciom przebywającym na urządzonym przy obiekcie placu zabaw. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich (1 pokój 2 osobowy dostosowany dla osób niepełnosprawnych). Zabiegi fizykalne udzielane są w Zakładzie Przyrodolecniczym zlokalizowanym w Szpitalu Uzdrawiskowym „Zimowit”, oddalonym około 150 metrów. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące: - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość.

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	W ramach szpitala działają: • oddział sanatoryjny dla dzieci Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci Rodzaj udzielanych świadczeń: • lecznictwo uzdrowiskowe, • turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS, • świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności.
Sanatorium Uzdrowiskowe „Teresa” 	Willa "Teresa" została wybudowana w roku 1910 jako obiekt drewniany. Po II wojnie światowej obiekt upaństwowiono. W 1948 r. przybyła do niego pierwsza grupa dorosłych kuracjuszy. W 1951 r. budynek poddano modernizacji, pozabawiono go zewnętrznego, drewnianego oszalowania i nałożono tynki. W 1952 r. w willi "Teresa" zaczęło funkcjonować sanatorium dziecięce, w którym znajdowało się około 60 łóżek. Po kapitalnym remoncie w 2002 roku obiekt oddano do użytku jako sanatorium uzdrowiskowe dla pacjentów dorosłych. Sanatorium Uzdrowiskowe „Teresa” zlokalizowane przy ul. Zdrojowej 54 w Rymanowie-Zdroju, oferuje swoim gościom 55 miejsc w pokojach 2, 3 lub 4 osobowych. Obiekt czterokondygnacyjny, wyposażony w windę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Powierzchnia użytkowa obiektu 923,43 m², powierzchnia części mieszkalnej 479,89 m², powierzchnia części gastronomicznej 165 m². W narożniku budynku znajduje się trzykondygnacyjna wieża. Wejście zaopatrzone w podjazd dla osób niepełnosprawnych, wykończony barierkami. Przy pokojach znajdują się węzły sanitarne wyposażone w natrysk z brodzikiem, umywalki i WC, łazienki dla osób niepełnosprawnych wyposażone w brodzik najazdowy i podwyższony WC. Obiekt wyposażony w media i instalacje: centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjną, elektryczną, wentylacyjną, telefon, internet, alarmową. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość. W ramach uzdrowiska działają: • oddział sanatoryjny, • pracownia fizjoterapii. Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych Rodzaj udzielanych świadczeń: • lecznictwo uzdrowiskowe, • rehabilitacja lecznicza, • turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS,

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	• świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności. Zabiegi wykonywane są w Uzdrawiskowych Zakładach Przyrodolecniczych znajdujących się w Szpitalu Uzdrawiskowym „Eskulap” oddalony około 150 m. Sanatorium posiada odpowiednią bazę lokalową, sprzętową oraz zatrudnia wykwalifikowany personel.
Sanatorium Uzdrawiskowe „Gołębek - Opatrzność” 	Sanatorium Uzdrawiskowe „Gołębek-Opatrzność” zlokalizowane przy ul. Zdrojowej 48 w Rymanowie-Zdroju, to zespół obiektów położonych w centrum parku uzdrawiskowego: Willa „POD GOŁĄBKIEM” należy do najstarszych w Rymanowie-Zdroju. Wybudowana została w 1882r., Obiekt trzykondygnacyjny, wyposażony w media i instalacje: centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjną, elektryczną, telefon, internet. Powierzchnia użytkowa obiektu 498,20 m², powierzchnia części mieszkalnej 325 m². Oferuje swoim gościom 41 miejsc w pokojach 1 lub 3 osobowych. W 2017 roku przyjęto 46 pacjentów i wykonano 107 zabiegów. Willa „OPATRZNOŚĆ” – jeden z najstarszych, zachowanych obiektów Rymanowie-Zdroju, wybudowany w 1881r. Obiekt dwukondygnacyjny. Przy pokojach znajdują się węzły sanitarne wyposażone w natrysk z brodzikiem, umywalki i WC, łazienki dla osób niepełnosprawnych wyposażone w brodzik najazdowy i podwyższony WC. Obiekt wyposażony w media i instalacje: c. o., wodno-kanalizacyjną, elektryczną, telefon, internet. Powierzchnia użytkowa obiektu 463,81 m², powierzchnia części mieszkalnej 267 m². Oferuje swoim gościom 30 miejsc w pokojach 1, 2 lub 3 osobowych. W 2017 roku przyjęto 348 pacjentów i wykonano 984 zabiegów. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianych zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość. W ramach uzdrawiska działają: • oddział sanatoryjny, • oddział sanatoryjny dla dzieci. Zakres udzielanych świadczeń: • uzdrawiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych Rodzaj udzielanych świadczeń: • uzdrawiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 3 do 6 lat pod opieką dorosłych. • Zabiegi wykonywane są w Uzdrawiskowych Zakładach Przyrodolecniczych znajdujących się w Szpitalu Uzdrawiskowym „Eskulap” oddalony około 150 m. Na parterze budynku „Opatrzność” znajduje się Biuro Obsługi Kuracjusza oraz Przychodnia Uzdrawiskowa (komórki te są odizolowane od oddziału sanatoryjnego). Sanatorium posiada odpowiednią bazę lokalową, sprzętową oraz zatrudnia wykwalifikowany personel.

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

Sanatorium Uzdrawiskowe „Stomil”

ŚWIERKOWY ZDRÓJ MEDICAL SPA

Obiekt składa się z trzech połączonych budynków o łącznej powierzchni ponad 5200 m² i oferuje funkcjonalne pokoje - 1, 2, 3 - osobowe, z łazienką, TV-Sat, telefonem, Wi-Fi dla ponad 170 gości.

Profil lecznicze

następujące:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby reumatologiczne,
- choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- otyłość.

W ramach uzdrawiska działają:

- oddział sanatoryjny

Zakres udzielanych świadczeń:

- uzdrawiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych

Rodzaj udzielanych świadczeń:

- lecznictwo uzdrawiskowe,
- turnusy rehabilitacyjne PFRON, PCPR, MOPS,

świadczenia udzielane na zasadzie pełnej odpłatności

schorzenia okresu okołomenopauzalnego

W obiekcie znajduje się sala rehabilitacyjna do ćwiczeń zbiorowych i indywidualnych oraz:

gabinet masażu wyposażony w dwa stoły do masażu, fotel i materac masujący

gabinet inhalacji indywidualnych

gabinet termoterapii – pięć stanowisk (zawijania borowinowe i okłady żelowe)

dwa gabinety fizykoterapii

gabinet hydroterapii i balneologii (kąpiel mineralna, borowinowa, perelkowa, masaż podwodny ręczny i automatyczny)

gabinet masażu wirowych (kończyn górnych, dolnych, kręgosłupa z koloroterapią).

Sanatorium oferuje rehabilitację i odnowę biologiczną w zakresie:

elektroterapii

światolecznictwa

ciepłolecznictwa

hydroterapii

balneoterapii

krioterapii

kinezyterapii oraz masażu leczniczego

schorzenia reumatologiczne, cukrzyca

Rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych:

- wody lecznicze: – umowa na dostawę Tytus z Uzdrawiska Rymanów do inhalacji

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

	- torfy lecznicze: - borowina – umowa/koncesja na dostawę z Czarnego Dunajca. Przychodnia Uzdrawiskowa ma swoją siedzibę na parterze budynku „Opatrzność”. Powierzchnia użytkowa obiektu 57 m². Na dzień 21 maj 2018 r. zatrudnionych było 1 lekarz, 1 pielęgniarka. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianych zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość, - choroby endokrynologiczne, - choroby nerek i dróg moczowych. W ramach przychodni działają: • Poradnia Medycyny Pracy, • Poradnia Badań Spirometrycznych. Rodzaj udzielanych świadczeń: • uzdrawiskowe leczenie ambulatoryjne dorosłych i dzieci.
Uzdrawiskowy Zakład Przyrodolecznicy Nr I z Pijalnią Wód Mineralnych	Zakład Przyrodolecznicy nr I zlokalizowany jest na parterze, I i II piętrze Szpitala Uzdrawiskowego „Eskulap”. Powierzchnia zakładu wynosi 629,97m². W zakładzie funkcjonuje instalacja: c.o., elektryczna, wodnokanalizacyjna, wentylacyjna, instalacja oddymiania, przyzywowa na stanowiskach zabiegowych. Dwie windy osobowe ułatwiają przemieszczanie się pacjentom pomiędzy gabinetami zabiegowymi, przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Na parterze usytuowane są działy: balneoterapii, peloidoterapii, hydroterapii, termoterapii oraz części działu kinezyterapii i masaży leczniczych. Na I piętrze zlokalizowany jest dział fizykoterapii. Na II piętrze znajduje się sala do gimnastyki indywidualnej. Gabinety zabiegowe rozmieszczone tak by nie powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące: - choroby ortopedyczno-urazowe, - choroby układu nerwowego, - choroby reumatologiczne, - choroby kardiologiczne i nadciśnienie, - choroby górnych dróg oddechowych, - choroby dolnych dróg oddechowych, - otyłość, - choroby nerek i dróg moczowych. Rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych: • wody lecznicze: Tytus, Klaudia, Celestyna, RZ5, RZ4 – wody lecznicze z własnych zasobów spółki • gazy lecznicze: CO₂ – umowa na dostawę z Uzdrawiska Krynica • torfy lecznicze: - borowina – umowa na dostawę z Czarnego Dunajca

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

Uzdrowski Zakład Przyrodolecznicy Nr II

Zakład Przyrodolecznicy nr II zlokalizowany jest na parterze i I piętrze Szpitala Uzdrowskiego „Zimowit”. Powierzchnia zakładu wynosi 1 590,25 m². W zakładzie funkcjonuje instalacja: c.o., elektryczna, wodnokanalizacyjna, wentylacyjna, instalacja oddymiania, przyzywowa na stanowiskach zabiegowych. Gabinety zabiegowe rozlokowane są na parterze i I piętrze. Dwie windy osobowe ułatwiają przemieszczanie się pacjentom pomiędzy gabinetami zabiegowymi (jedna winda przystosowana dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich). Na parterze usytuowane są działy: balneoterapii, peloidoterapii, hydroterapii, termoterapii, kinezyterapii, masaży leczniczych oraz inhalacji indywidualnych. Na I piętrze zlokalizowany jest dział fizykoterapii oraz pomieszczenia do inhalacji zbiorowych. Gabinety zabiegowe rozmieszczone są tak, aby nie powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Wszystkie pomieszczenia są oznakowane. Na każdym stanowisku znajduje się instrukcja dotycząca wykonywania poszczególnych zabiegów.

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Naczelnego lekarza kierunki lecznicze omawianego zakładu są następujące:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- otyłość,
- choroby nerek i dróg moczowych.

Szacowana dzienna zdolność zabiegowa 1 700, średnia liczba zabiegów wydawanych dziennie 1 300. Na dzień 21 maj 2018 r. zatrudnionych było: 3 lekarzy nadzorujących zakład przyrodolecznicy, 1 pielęgniarka, 26 pracowników personelu zabiegowego (18 fizjoterapeutów i 8 masażystów), 2 pozostały personel.

Rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych:

- wody lecznicze: Tytus, Klaudia, Celestyna, RZ5, RZ4 – wody lecznicze z własnych zasobów spółki
- gazy lecznicze: CO₂ – umowa na dostawę z Uzdrawiska Krynica
- torfy lecznicze:

- borowina – umowa na dostawę z Czarnego Dunajca

- pasta borowinowa - umowa na dostawę z Kamienia Pomorskiego

5.2. Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego na terenie gminy Rymanów-Zdrój			
Lp.	Nazwa podmiotu leczniczego/instytucja prowadząca	Typ urządzenia leczniczego	Liczba-/ilość
1.	„Uzdrowisko Rymanów” S.A.	uzdrowiskowa pijalnia wód mineralnych	1
		leczniczy basen uzdrowiskowy	1
2.	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno Turystyczne „Stomil” Sp. z o. o. ul. Świerkowa 1 38-481 Rymanów-Zdrój	rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy	1
3.	Gmina Rymanów ul. Mitkowskiego 14a 38-480 Rymanów-Zdrój	park uzdrowiskowy	3 ha

Pijalnia uzdrowiskowa

Pijalnia uzdrowiskowa zlokalizowana jest przy ul. Parkowej (dz. ewid. 408) w Rymanowie-Zdroju, w strefie ochrony uzdrowiskowej A. Instytucja prowadząca: „Uzdrowisko Rymanów” S.A. Obiekt wolnostojący wykonany z muru pruskiego w roku 1908, modernizowany w latach 50 –tych i 80-tych ubiegłego wieku. Wybudowany na obrysie odkrytych w roku 1876 źródeł Tytus, Klaudia i Celestyna. Pijalnia jest ogólnodostępna, zarówno dla kuracjuszy, mieszkańców jak i turystów. Jest dostosowana do eksploatacji całorocznej. W pijalni znajdują się podgrzewacze wody, które zapewniają realizację zalecanej temperatury wody pacjentom indywidualnym. Na ścianach zewnętrznych umieszczono tablice z charakterystyką fizyko-chemiczną wód oraz wskazaniemi leczniczymi. Instalacja do wydawania wód spełnia wymogi sanitarne.

Pijalnia uzdrowiskowa spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2.04.2012 r. w sprawie określenia wymagań jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. z 2012 r. poz. 452 ze zm.).

Park Zdrojowy imienia Świętego Jana Pawła II

Park Uzdrowiskowy im. Bohaterów Westerplatte położony jest w centralnej części Rymanowa-Zdroju w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej, po obu stronach rzeki Tabor. Powierzchnia Parku Uzdrowiskowego to około 4 ha. W parku rośnie starodrzew, w tym: dęby, lipy oraz unikalne krzewy, mające wpływ na kształtowanie korzystnych warunków klimatycznych Uzdrowiska. Utwardzone alejki spacerowe są oświetlone i wyposażone w ławki. Z zakresu małej architektury wymienić należy dwie fontanny, pijalnię wód mineralnych, tężnię solankową oraz muszlę koncertową „na wodzie”, altany, pergole ścieżki, kładki, siłownię, zejścia do parku. Drogi piesze wykonano jako nawierzchnie bitumiczne oraz z betonowej kostki brukowej. W Parku znajduje się także pomnik Jana Pawła II. Park Zdrojowy jest urządzeniem przeznaczonym do leczenia klimatycznego, rehabilitacji i rekreacji oraz wypoczynku osób przebywających w Rymanowie-Zdroju. W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób na terenie Parku obowiązuje zakaz: niszczenia zieleni parkowej, zaśmiecania terenów, spożywania alkoholu, niszczenia urządzeń parkowych, wjazdu pojazdami mechanicznymi, oraz zakaz wyprowadzania psów i brawurowej jazdy na rolkach i rowerach.

Basen leczniczy.

Leczniczy Basen Uzdrowiskowy zlokalizowana przy ul. Leśnej 4 w Rymanowie-Zdroju, instytucja prowadząca : „Uzdrowisko Rymanów” S.A. Basen do ćwiczeń dla osób dorosłych i dzieci, o wymiarach 3mx5mx1m napełniany jest leczniczą wodą mineralną, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu. Basen posiada system poręczy ze stali nierdzewnej. Wejście do basenu z poręczą zapewnia możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz osobom niepełnosprawnym.

Leczniczy Basen Uzdrowiskowy spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2.04.2012 r. w sprawie określenia wymagań jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. z 2012 r. poz. 452 ze zm.).

Rehabilitacyjny basen uzdrowski

Rehabilitacyjny basen uzdrowski zlokalizowany ul. Świerkowej 1 w Rymanowie-Zdroju, instytucja prowadząca: Świerkowy Zdrój MEDICAL SPA Sp. Z o.o. Basen leczniczy funkcjonuje w Uzdrowskim Sanatorium Uzdrowskim Świerkowy Zdrój MEDICAL SPA Sp. Z o.o. Basen kąpielowy w technologii z rynną przelewową. Spełnia rolę basenu rehabilitacyjnego zgodnie z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2.04.2012 r. w sprawie określenia wymagań jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowskiego (Dz.U. z 2012 r. poz. 452 ze zm.). Niecka basenowa napełniana jest wodą na głębokość do 1,35 m. W celu prawidłowego uzdatniania wody basenowej, odprowadzenie całej ilości wody basenowej odbywa się przez rynnę przelewową, przez którą grawitacyjnie przelewa się do zbiornika wyrównawczego. Woda basenie uzdatniana jest w obiegu zamkniętym. Pompa obiegowa pobiera wodę ze zbiornika wyrównawczego i tłoczy ją na filtr. Filtry są głównymi urządzeniami do oczyszczania wody basenowej. W celu zapewnienia warunków bakteriostatycznych w niecce prowadzone jest chlorowanie i utrzymanie właściwych parametrów pH wody basenowej. Dozowanie podchlorynu sodu jak i korekta pH odbywa się przy zastosowaniu stacji dozujących, sterowanych urządzeniem kontrolno-pomiarowym, odpowiedzialnym za pomiar i regulację parametrów chemicznych wody basenowej. Powierzchnia lustra wody w basenie wynosi 85,81 m². Na 1 osobę korzystającą z basenu przypada 6,13 m² lustra wody w basenie (14 osób).

5.3. Personel medyczny oraz wyposażenie w aparaturę i sprzęt terapeutyczny

Personel medyczny

„Uzdrowsko Rymanów: S.A. w Rymanowie - Zdroju:

- posiada przygotowaną kadrę leczniczą oraz inny personel leczniczy;
- kadrę lekarską stanowią lekarze o specjalnościach: rehabilitacja medyczna, balneologia i medycyna fizykalna, choroby wewnętrzne, kardiologia, pediatria, ortopedia i traumatologia narządu ruchu, neurologia, otolaryngologia, chirurgia ogólna, medycyna pracy.
- każdy z lekarzy zatrudnionych w uzdrowskim szpitalu lub w sanatorium uzdrowskim udzielający świadczeń leczniczych posiada specjalizację bądź kurs z balneologii i medycyny fizykalnej,
- w oddziałach szpitalno-sanatoryjnych w systemie opieki całodobowej pracuje wykwalifikowany personel pielęgniarski (w większości magistrzy i licencjaci pielęgniarstwa, specjalistki w zakresie: pielęgniarstwa zachowawczego, opieki długoterminowej), który ma ukończone kursy kwalifikacyjne o tematyce np.: opieka nad przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi, kursy specjalistyczne w zakresie wykonywania i interpretacji zapisu EKG, resuscytacji krążeniowo – oddechowej oraz pielęgnowanie pacjenta w warunkach lecznictwa uzdrowskiego,
- personel udzielający świadczeń w Zakładach Przyrodoleczniczych oraz Pracowni Fizjoterapeutycznej to wysoko wykwalifikowany personel fizjoterapeutów (magistrzy i licencjaci), techników fizjoterapii oraz techników masażystów,

Sanatorium Uzdrowskie „Stomil” zapewnia profesjonalną kadrę oraz wysoki standard wykonywanych usług i zabiegów, wykorzystując nowoczesne metody lecznictwa uzdrowskiego. Aktualnie w Przedsiębiorstwie jest zatrudnionych łącznie 114 osób, w tym lekarzy specjalistów, fizjoterapeutów, masażystów, pielęgniarki oraz dietetyków.

Aparatura i sprzęt będący w posiadaniu Uzdrowska Rymanów S.A

Aparatura i sprzęt, w który wyposażone są Zakłady Przyrodolecznicze jest ciągle wymieniany i uzupełniany w nowe stanowiska zabiegowe. Aparatura diagnostyczna, w którą są wyposażone oddziały jest najnowszej generacji i prezentuje ja poniższe zestawienie:

Lp.	Nazwa aparatu lub urządzenia medycznego – balneologicznego	Typ aparatu i urządzenia	Nazwa komórki organizacyjnej
1.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Przych. Uzdrowska
2.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Przych. Uzdrowska
3.	Spirometr abc „Pneumo PC”		Przych. Uzdrowska
4.	Spirometr	CA 200M	Przych. Uzdrowska
5.	Spirometr	CA 200M	Przych. Uzdrowska
6.	Drukarka Epson	LX 300+	Przych. Uzdrowska
7.	Drukarka Epson	LX 100+	Przych. Uzdrowska

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

8.	AMBU		Przych. Uzdrawiskowa
9.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Anna
10.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Anna
11.	Lampa bakteriobójcza	WS 312.1	s. Anna
12.	Lampa bezcieniowa	B-200	s. Anna
13.	Waga lekarska		s. Anna
14.	Aparat do mierzenia ciśn.	PRLTH20	s. Anna
15.	Aparat do mierzenia ciśn.		s. Anna
16.	Laryngoskop uniwersalny	L-7	s. Anna
17.	LaryngoskopSpatel		s. Anna
18.	Zestaw do szt. oddychania	G12-2	s. Anna
19.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Anna
20.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Anna
21.	Lampa bakteriobójcza	WS 312.1	s. Anna
22.	LampaSollux	VT-400	s. Anna
23.	LampaSollux	LSC	s. Anna
24.	LampaSollux	VT-400	s. Anna
25.	Aparat tlenowy VENUS	WF-31	s. Anna
26.	Lampa bakteriobójcza	VS 312.1	s. Anna
27.	Resuscylator AMBU	Merlin	s. Anna
28.	Resuscylator AMBU	CC 0120	s. Anna
29.	Aparat do mierzenia ciśn.	KDH-1	s. Anna
30.	Nebulizator Pari Master		s. Maria
31.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
32.	Lampa Sollux		s. Maria
33.	Lampa Sollux		s. Maria
34.	Lampa bakteriobójcza		s. Maria
35.	Ap. do mierzenia ciśnienia	PRLTH 2	s. Maria
36.	Ap. do mierzenia ciśnienia	PRLTH 2	s. Maria
37.	Ap. tlenowy Venus Reduktor		s. Maria
38.	Waga lekarska		s. Maria
39.	Lampa bezcieniowa		s. Maria
40.	Inhalator Thomex	MB	s. Maria
41.	Inhalator Thomex	MB	s. Maria
42.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
43.	Lampa bakteriobójcza	L-12	s. Maria
44.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
45.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
46.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
47.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Maria
48.	Drukarka spirometr		s. Maria
49.	ResuscylatorTopser	AMBU	s. Maria
50.	Lampa bakteriobójcza		s. Gołębek
51.	Lampa bezcieniowa		s. Gołębek
52.	Zestaw do szt. oddychania	AMBU	s. Gołębek
53.	Ap. tlenowy „Venus”,redukt.		s. Gołębek
54.	Inhalator Thomex		s. Gołębek
55.	Nebulizator		s. Gołębek
56.	Laryngoskop		s. Gołębek
57.	Ap.do mierzenia ciśnienia		s. Gołębek
58.	Ap. do mierzenia ciśnienia		s. Gołębek
59.	Lampa Sollux		s. Gołębek
60.	Aparat Ambu		s. Gołębek
61.	Lampa BIO-V	PL 3000	s. Gołębek
62.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Merkurial	s. Gołębek
63.	Ap. do mierzenia ciśnienia	ABI Kojak	s. Gołębek
64.	Cięśniomierz lekarski	Diplomat	s. Teresa
65.	Cięśniomierz lekarski	Mercurial	s. Teresa
66.	Waga lekarska		s. Teresa
67.	Laryngoskop	Farum	s. Teresa
68.	Zestaw do szt. oddychania	"AMBU"Merlin	s. Teresa
69.	Ap. tlenowy Venus Reduktor	X1-56A	s. Teresa
70.	Inhalator ultradźwiękowy	Thomex MB	s. Teresa
71.	Lampa bakteriobójcza	VS 310.1	s. Teresa
72.	Lampa bezcieniowa	BH 132	s. Teresa
73.	Lampa Emita	VT-400	s. Teresa
74.	Lampa Sollux Emita	VT-400	s. Teresa
75.	Magnetronik	MF- 10	s. Teresa

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

76.	Terapuls	GS 220	s. Teresa
77.	Stymat	S-200	s. Teresa
78.	Aparat do Laseroterapii	LP-50	s. Teresa
79.	Trenaż wioślarski	Favorit	s. Teresa
80.	Ergometr	Dx1 Kettler	s. Teresa
81.	Ergometr	Dx1 Kettler	s. Teresa
82.	UGUL z oprzyrządowaniem		s. Teresa
83.	Tablica do ćwiczeń manualnych		s. Teresa
84.	Rotor do kończyn górnych		s. Teresa
85.	Rotor do kończyn dolnych		s. Teresa
86.	Elektrostymulator	Rehab 2 PRO	s. Teresa
87.	Stół rehabilitacyjny		s. Teresa
88.	Ultradźwięki	Medisound 3000	s. Teresa
89.	Aparat Ambu		s. Teresa
90.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Merkurial	s. Teresa
91.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Merkurial	s. Teresa
92.	Reduktor tlenowy	W. Sohngen	s. Teresa
93.	Aparat do EKG	AscArd B5	Szp. Eskulap
94.	Waga lekarska	747/67	Szp. Eskulap
95.	Aparat tlenowy	Venus	Szp. Eskulap
96.	Aparat Ambu	AM – 4	Szp. Eskulap
97.	Laryngoskop	Macintosh 4	Szp. Eskulap
98.	Lampa bezcieniowa	BH 132	Szp. Eskulap
99.	Projektor lekarski	BH 132	Szp. Eskulap
100.	Projektor lekarski	BH 132	Szp. Eskulap
101.	Projektor lekarski	BH 132	Szp. Eskulap
102.	LampaSollux	VT - 410	Szp. Eskulap
103.	Lampa bakteriobójcza		Szp. Eskulap
104.	Analizat.EKG, 6 rejestrat.	HolterLX	Szp. Eskulap
105.	Holter ciśnieniowy RR	Mobil-O-Graf	Szp. Eskulap
106.	System do prób wysiłk.		Szp. Eskulap
107.	Bieżnie Challengea		Szp. Eskulap
108.	Echokardiograf	Sonos 100 CF	Szp. Eskulap
109.	Aparat do EKG	Ascard A ₄	Szp. Eskulap
110.	System monitorowania i nadzoru kardiologicznego monitor centralny Monitory przyłóżkowe	Hewlett Packard	Szp. Eskulap
111.	Waga lekarska	WPT 150.0	Szp. Eskulap
112.	Ap.t len."Venus"Reduktor	TYP XI – 56	Szp. Eskulap
113.	Ap. tlen. „Venus”Reduktor	TYP XI – 56	Szp. Eskulap
114.	Ap. Tlen.„Venus”Reduktor	TYP XI – 56	Szp. Eskulap
115.	Laryngoskop	Macintosh 4	Szp. Eskulap
116.	Zestaw do szt. oddych.	„Ambu”AM4	Szp. Eskulap
117.	Zestaw do szt. oddych.	„Ambu”AM4	Szp. Eskulap
118.	Zestaw reanimacyjny	WR 5011	Szp. Eskulap
119.	Aparat Ssak	SO-4	Szp. Eskulap
120.	Ap. do mierzenia ciśnienia	PRLTH 2	Szp. Eskulap
121.	Ap. do mierzenia ciśnienia	RPT94221	Szp. Eskulap
122.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Szp. Eskulap
123.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Szp. Eskulap
124.	Ap.do mierzenia ciśnienia		Szp. Eskulap
125.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Szp. Eskulap
126.	Nebulizator Pari Master	TYP 840100	Szp. Eskulap
127.	Nebulizator Pari Master	TYP 840100	Szp. Eskulap
128.	Nebulizator Pari Master	TYP 840100	Szp. Eskulap
129.	LampaSollux	LSK	Szp. Eskulap
130.	Aparat EKG CARDIOWIT	AT10	Szp. Eskulap
131.	Laryngoskop	Macintosh	Szp. Eskulap
132.	Zestaw do szt.oddech.Ambu	G-07 P275236	Szp. Eskulap
133.	Ap. tlenowy Venus Reduktor	V1-55	Szp. Eskulap
134.	Waga lekarska	WL 150	Szp. Eskulap
135.	Ap. do mierzenia ciśnienia	DIPLOMAT	Szp. Eskulap
136.	Ap. do mierzenia ciśnienia	RPT94221	Szp. Eskulap
137.	Aparatręciowy	Prłth 2	Szp. Eskulap
138.	Ap.do mierzenia ciśnienia	PRLTH-2	Szp. Eskulap
139.	Lampa bezcieniowa	BH 132	Szp. Eskulap
140.	Lampa bezcieniowa	BH 132	Szp. Eskulap
141.	Ap. do mierzenia ciśnienia	RPT 94221	Szp. Eskulap

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

142.	Aparat tlenowy Venus		Szp. Eskulap
143.	System do rehabilitacji	„Reha” 900	Szp. Eskulap
144.	System do rehabilitacji	„Reha” 900	Szp. Eskulap
145.	System do rehabilitacji	„Reha” 900	Szp. Eskulap
146.	System do rehabilitacji	„Reha” 900	Szp. Eskulap
147.	Koncentrator tlenu	SHENYANG	Szp. Eskulap
148.	Aparat do EKG	Ascard A ₄	Szp. Eskulap
149.	Rower	YORK	Szp. Eskulap
150.	Wózek inwalidzki		Szp. Eskulap
151.	Wózek inwalidzki		Szp. Eskulap
152.	Łóżko szp. EGERTONA		Szp. Eskulap
153.	Pralka	Virpool	Szp. Eskulap
154.	Chłodziarko- zamrażarka	Amica	Szp. Eskulap
155.	Chłodziarka	c-160	Szp. Eskulap
156.	Nebulizator		Szp. Eskulap
157.	Nebulizator		Szp. Eskulap
158.	Termometr elektroniczny		Szp. Eskulap
159.	Ssak Askiro		Szp. Eskulap
160.	Łóżko rehabilitacyjne		Szp. Eskulap
161.	Łóżko rehabilitacyjne		Szp. Eskulap
162.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
163.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
164.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
165.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
166.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
167.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
168.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
169.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
170.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
171.	Zest. do treningu interwał.	Ergometr SB 120F	Szp. Eskulap
172.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
173.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
174.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
175.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
176.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
177.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
178.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
179.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
180.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
181.	Zest. do treningu interwał.	RejestratorSFCSN	Szp. Eskulap
182.	Zest. do treningu interwał.	Jedn. sterująca	Szp. Eskulap
183.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Intermed	Szp. Eskulap
184.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Intermed	Szp. Eskulap
185.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Intermed	Szp. Eskulap
186.	Defibrylator	AED PLUS	Szp. Eskulap
187.	Pompa infuzyjna	ASCOR AP 12	Szp. Eskulap
188.	AMBU		Szp. Eskulap
189.	Aparat AMBU		Szp. Eskulap
190.	Aparat AMBU		Szp. Eskulap
191.	Koncentrator tlenu KRÓBER 02	1022064989	Szp. Eskulap
192.	Ap. do mierzenia ciśnienia		Szp. Eskulap
193.	ECHO Kardiograf	VIVID 4 SN 11383	Szp. Eskulap
194.	Spirometr	EASYONE	Szp. Eskulap
195.	Holter ciśnieniowy		Szp. Eskulap
196.	Koncentrator tlenu DeOvilbis		Szp. Eskulap
197.	Koncentrator tlenu DeOvilbis		Szp. Eskulap
198.	System do reh. kardiolog.	„Reha” 900	ZPL Eskulap
199.	System do reh. kardiolog.	„Reha” 900	ZPL Eskulap
200.	System do reh. kardiolog.	„Reha” 900	ZPL Eskulap
201.	Lampa BIO- LUX	I.B.C.,	ZPL Eskulap
202.	Elektrostymulator	ST-30	ZPL Eskulap
203.	Interdynamik	ID-3P	ZPL Eskulap
204.	Ultraton	D 200	ZPL Eskulap
205.	Magnetronic	MF-20	ZPL Eskulap
206.	Kriomedpol	TR 26	ZPL Eskulap
207.	Kuchnia parafinowa	p-03	ZPL Eskulap
208.	Inhalator zbiorowy	A1-11D	ZPL Eskulap
209.	Wanna do kąp. czterokom.	T-4K/E	ZPL Eskulap

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

210.	Wanna do mas. wir.nóg	1117	ZPL Eskulap
211.	Wanna do mas. rąk i nóg	1115 T	ZPL Eskulap
212.	Wanna do mas. podwodn.	200P	ZPL Eskulap
213.	Wanna do mas. podwodn	200P	ZPL Eskulap
214.	Saturator	AT-11D	ZPL Eskulap
215.	Inhalator Thomex	L-2	ZPL Eskulap
216.	Inhalator Thomex	MB	ZPL Eskulap
217.	Podnośnik „Hoyer”	HL-165009	ZPL Eskulap
218.	Wanna do kąpiel CO ₂		ZPL Eskulap
219.	Wanna do kąpiel CO ₂		ZPL Eskulap
220.	Wanna do kąpiel CO ₂		ZPL Eskulap
221.	Wanna do kąp.min.+ CO ₂		ZPL Eskulap
222.	Wanna do kąp.mineralnej		ZPL Eskulap
223.	Wanna do kąp.mineralnej		ZPL Eskulap
224.	Wanna do kąp.mineralnej		ZPL Eskulap
225.	Lampa bakteriobójcza		ZPL Eskulap
226.	Lampa sollux na statywie	N/W-26	ZPL Eskulap
227.	UGUL + osprzęt		ZPL Eskulap
228.	UGUL + osprzęt		ZPL Eskulap
229.	Fotel reh. + osprzęt		ZPL Eskulap
230.	Stół wyciągowy pulsac.	TU 100	ZPL Eskulap
231.	Atlas „Olimp” Kettler		ZPL Eskulap
232.	Atlas jednoosnowisk.	Kettler	ZPL Eskulap
233.	Przyrząd do gimnast.stóp		ZPL Eskulap
234.	Przyrząd do gimnast.stóp		ZPL Eskulap
235.	Rotor do kończ.górnych		ZPL Eskulap
236.	Rotor do kończ. dolnych		ZPL Eskulap
237.	Rotor do kończ. dolnych		ZPL Eskulap
238.	Rowertreningowy	YORK	ZPL Eskulap
239.	Rower treningowy	YORK	ZPL Eskulap
240.	Ergometr Record Super		ZPL Eskulap
241.	Stół do pionizacji		ZPL Eskulap
242.	Kombajn borowinowy		ZPL Eskulap
243.	Zestaw do ćwiczeń		ZPL Eskulap
244.	Trenaż wioślarski	FAWORIT	ZPL Eskulap
245.	Atlas	MASTER	
246.	Laser diodowy-Terapuls	DORIS	ZPL Eskulap
247.	Laser Magnetronic-sterown.	MAGNER PLUS	ZPL Eskulap
248.	Bieżnia		ZPL Eskulap
249.	Rotor do stawów bark.		ZPL Eskulap
250.	UGUL osprzęt		ZPL Eskulap
251.	Stół rehabilitacyjny	SR- 3	ZPL Eskulap
252.	Lampa polaryzacyjna	IMB 020	ZPL Eskulap
253.	Lampa polaryzacyjna	IMB3020	ZPL Eskulap
254.	Stół rehabilitacyjny	SR	ZPL Eskulap
255.	Laser	LP- 100	ZPL Eskulap
256.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
257.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
258.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
259.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
260.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
261.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
262.	Inhalator	SALI-JET	ZPL Eskulap
263.	Katedra biczy szkockich	T- Alter	ZPL Eskulap
264.	Wanna do kąpiel	T4K/EW	ZPL Eskulap
265.	Lampa BIO- V	IBO 3020	ZPL Eskulap
266.	AMBU		ZPL Eskulap
267.	Lampa BIO- V	IBO 3020	ZPL Eskulap
268.	Wanna wirowa k. dolnych	115 EZ	ZPL Eskulap
269.	Ergometr Kettler	Polo M	ZPL Eskulap
270.	Ergometr Kettler	Polo M	ZPL Eskulap
271.	Ultradźwięki	Sonoter Plus	ZPL Eskulap
272.	Aparat do tnienu na zimne powietrze		ZPL Eskulap
273.	Wanna do masażu wirowego kończ.górnych	AKUASENSIS	ZPL Eskulap
274.	Wanna do masażu wirowego kończ.górnych	AKUASENSIS	ZPL Eskulap
275.	Lampa bakt. Wisząca	SV-320	ZPL Zimowit
276.	Lampa bakt. wisząca	SV-320	ZPL Zimowit
277.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

278.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
279.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
280.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
281.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
282.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
283.	Lampa Sollux	LSK	ZPL Zimowit
284.	Lampa Emita	VT-410	ZPL Zimowit
285.	Lampa bakteriobójcza	VS-310.1	ZPL Zimowit
286.	Lampa bakteriobójcza	VS-310.1	ZPL Zimowit
287.	Lampa bakte. na statywie	VS-310.1	ZPL Zimowit
288.	Lampa bakt. na statywie	VS-310.1	ZPL Zimowit
289.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
290.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
291.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
292.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
293.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
294.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
295.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
296.	Inhalator	Thomex MB	ZPL Zimowit
297.	Ap. do inh. indywidualnej	INH 26	ZPL Zimowit
298.	Ap. do inh. indywidualnej	INH 26	ZPL Zimowit
299.	Ap. do inh. indywidualnej	INH 26	ZPL Zimowit
300.	Ap. do inh. indywidualnej	INH 26	ZPL Zimowit
301.	Ap. do inh. indywidualnej	INH 26	ZPL Zimowit
302.	Stymat S-210	S - 210	ZPL Zimowit
303.	Stymat S - 110	S 110	ZPL Zimowit
304.	Stymat S - 30	ST - 30	ZPL Zimowit
305.	DKF DIAMAT	G-110	ZPL Zimowit
306.	Magnetronic	MF - 10	ZPL Zimowit
307.	Elektrostymulator ST 30	5F 77	ZPL Zimowit
308.	Kuchnia parafinowa	KP-56	ZPL Zimowit
309.	Saturator (Grzybek)	AT - 11D	ZPL Zimowit
310.	Wanna do mas. podwodnego	TMP-UWM/A	ZPL Zimowit
311.	Wanna kąp. wir. kończ.górn.	1114/E	ZPL Zimowit
312.	Wanna kąp. wir. kończ. doln.	1117/E	ZPL Zimowit
313.	Parapodium do nauki chodz.		ZPL Zimowit
314.	Przyrząd do stawów skok.		ZPL Zimowit
315.	Rotor do stawu barkowego		ZPL Zimowit
316.	Atlas	Arkan	ZPL Zimowit
317.	Fotel do ćwiczeń oporowych	FDG-3	ZPL Zimowit
318.	Kolumna do ćwiczeń	KSA - 3	ZPL Zimowit
319.	Kabina do ćwic.zawieszzeń	WSC, osprzęt	ZPL Zimowit
320.	Kabina do ćwic.zawieszzeń	SKC-1	ZPL Zimowit
321.	Kabina do ćwic.zawieszzeń	SKC-1	ZPL Zimowit
322.	Pionizatorregulow.z blatem	„Junior”	ZPL Zimowit
323.	Rotor do kończyn dolnych	PKD 6	ZPL Zimowit
324.	Rotor do kończyn dolnych	PKD 6	ZPL Zimowit
325.	Rotor do kończyn górnych	RkG - 6	ZPL Zimowit
326.	Wanna do kąpieli	VOD 46	ZPL Zimowit
327.	Wanna do kąpieli	VOD 46	ZPL Zimowit
328.	Kuchnia parafinowa	TEP-5	ZPL Zimowit
329.	Kuchnia parafinowa	TEP-5	ZPL Zimowit
330.	Ap. do mierzenia ciśnienia	PRL TS 26	ZPL Zimowit
331.	Lampa bakteriobójcza	Aquada-10	ZPL Zimowit
332.	Cylinder bakt.+ palnik kwarc.		ZPL Zimowit
333.	Przepływowy dozown.chloru	HCL 220	ZPL Zimowit
334.	Pompa	Badu 90	ZPL Zimowit
335.	Fotometr do określ poz.chloru		ZPL Zimowit
336.	Urządzenie do krioterapii	Kriopol-R	ZPL Zimowit
337.	Wanna do kąpieli min.		ZPL Zimowit
338.	Wanna do kąpieli min.		ZPL Zimowit
339.	Wanna do kąpieli min.		ZPL Zimowit
340.	Wanna do kąpieli min.		ZPL Zimowit
341.	Wanna do kąpieli min.		ZPL Zimowit
342.	Basen leczniczy	KKB	ZPL Zimowit
343.	Inhalator	Thomex	ZPL Zimowit
344.	Fotel do ćw. oporowych	Sumer	ZPL Zimowit
345.	Sonoter +głowice		ZPL Zimowit
346.	Kabina -UGUL	WSC-4	ZPL Zimowit

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

347.	Kabina sauny fińskiej	PS-Z	ZPL Zimowit
348.	Wanna do kąpieli	WAP	ZPL Zimowit
349.	Wanna do kąpieli	WSC/CL	ZPL Zimowit
350.	Kab. natr. z panelem do mas.	KNO41C0100SP	ZPL Zimowit
351.	Kab. nat. z panelem do mas.	KNO41C0100SP	ZPL Zimowit
352.	Wanna do mas.kończ.dolnych	1115E	ZPL Zimowit
353.	Katedra biczy skokkich	TAlter+pompa	ZPL Zimowit
354.	Kab. do ćwic.zawieszzeń	WSC-4	ZPL Zimowit
355.	Rotor do ćwic. kończyn górn.	RG-1	ZPL Zimowit
356.	Przyrząd do ćwiczeń barku	RB-1	ZPL Zimowit
357.	Przyrząd do ćw. stawów skok.	PS-4	ZPL Zimowit
358.	Fotel do ćwiczeń oporowych	FR-T	ZPL Zimowit
359.	Rotor do supinacji i pronacji	RS-1	ZPL Zimowit
360.	Zbiornik na ciekły azot	TR- 26	ZPL Zimowit
361.	Wanna do masażu podwodn.		ZPL Zimowit
362.	Sonikator	Technomex	ZPL Zimowit
363.	Aplikator skanerowy ODYS	CTL 2386	ZPL Zimowit
364.	Laser terapeutyczny	CTL1106	ZPL Zimowit
365.	Pulsotronic	ST 6 D	ZPL Zimowit
366.	Diatronic	DT 10 B	ZPL Zimowit
367.	Interdynamic	ID 8 c	ZPL Zimowit
368.	Wirówka	1114 E	ZPL Zimowit
369.	Wanna 4- kom	O.10	ZPL Zimowit
370.	Laser diodowy	1106MX	ZPL Zimowit
371.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
372.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
373.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
374.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
375.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
376.	Rower reh.	Proteus	ZPL Zimowit
377.	Stepper trener	Proteus	ZPL Zimowit
378.	Zestaw do rehabilitacyjny		ZPL Zimowit
379.	Diatermia		ZPL Zimowit
380.	Lampa BIO- V	Biomed	ZPL Zimowit
381.	Reduktor tlenowy	ME-15R-02	ZPL Zimowit
382.	Ambu		ZPL Zimowit
383.	Inhalator SALI JET	146/12	ZPL Zimowit
384.	Inhalator SALI JET	147/12	ZPL Zimowit
385.	Inhalator SALI JET	148/12	ZPL Zimowit
386.	Inhalator SALI JET	149/12	ZPL Zimowit
387.	Inhalator SALI JET	150/12	ZPL Zimowit
388.	Wanna wirowa k. górnych	114 E	ZPL Zimowit
389.	Wanna wirowa k. dolnych	115 EZ	ZPL Zimowit
390.	Ergometr Kettler Polo M		ZPL Zimowit
391.	Ergometr Kettler Polo M		ZPL Zimowit
392.	Ergometr Kettler Polo M		ZPL Zimowit
393.	Ergometr Kettler Polo M		ZPL Zimowit
394.	Ergometr Kettler Polo M		ZPL Zimowit
395.	Aparat do terapii uciskowej		ZPL Zimowit
396.	Aparat do mierzenia ciśn.	PRLTH 20	ZUS Zimowit
397.	Negatoskop		ZUS Zimowit
398.	Negatoskop		ZUS Zimowit
399.	Aparat do mierzenia ciśn.	PRLTH-20	ZUS Zimowit
400.	Lampasollux	VT – 410	ZUS Zimowit
401.	Laryngoskop	bn	ZUS Zimowit
402.	Aparat do mierzenia ciśn.	PRLTH 20	ZUS Zimowit
403.	Lampa bakteriobójcza	NBV	ZUS Zimowit
404.	Waga lekarska	Nr 190/76	ZUS Zimowit
405.	Lampa bezcieniowa	Typ B - 200	ZUS Zimowit
406.	Lampa bakteriobójcza		ZUS Zimowit
407.	Aparat tlenowy „Venus”		ZUS Zimowit
408.	Aparat tlenowy „Venus”		ZUS Zimowit
409.	Pulsoksymetr	500 B	ZUS Zimowit
410.	Nebulizator		ZUS Zimowit
411.	Nebulizator		ZUS Zimowit
412.	Łóżko szpitalne		ZUS Zimowit
413.	EKG		ZUS Zimowit
414.	Aparat ręciowy	RPT 94221	ZUS Zimowit
415.	Aparat ręciowy	LORD	ZUS Zimowit

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

416.	Aparat rtęciowy	LORD	ZUS Zimowit
417.	Aparat rtęciowy	LORD	ZUS Zimowit
418.	Ssak elektryczny	Askir 20	ZUS Zimowit
419.	Ssak elektryczny	Askir 20	ZUS Zimowit
420.	Aparat tlenowy	Venus	ZUS Zimowit
421.	Lampa bezcieniowa	B-200	ZUS Zimowit
422.	Lampa bezcieniowa	B-200	ZUS Zimowit
423.	Defibrylator	Lifepak	ZUS Zimowit
424.	Lampa bakteriobójcza	L- 12	ZUS Zimowit
425.	Wózek inwalidzki	MEYRA	ZUS Zimowit
426.	Wózek inwalidzki	AKSON	ZUS Zimowit
427.	Aparat	AMBU	ZUS Zimowit
428.	Kardiomonitor	Electronic	ZUS Zimowit
429.	Koncentrator tlenu		ZUS Zimowit
430.	Kserokopiarka		ZUS Zimowit
431.	Defibrylator AED Plus		ZUS Zimowit
432.	Nebulizator	OB	Zimowit o. Dzieci
433.	Nebulizator	bn	Zimowit o. Dzieci
434.	Ap. do mierzenia ciśnienia	P-94221	Zimowit o. Dzieci
435.	Inhalator ultradźwięk. L2	Thomex	Zimowit o. Dzieci
436.	Lampa bakt. stojąca	VS-310	Zimowit o. Dzieci
437.	Lampa bezcieniowa	B 200	Zimowit o. Dzieci
438.	Ap. tlen.Venus Reduktor	1-5 R	Zimowit o. Dzieci
439.	Laryngoskop	Macintosh	Zimowit o. Dzieci
440.	Lampa sollux	Emita – 410	Zimowit o. Dzieci
441.	Negatoskop	L-120	Zimowit o. Dzieci
442.	Inhalator ultradźwięk. MB	Thomex	Zimowit o. Dzieci
443.	Inhalator ultradźwięk. L2	Thomex	Zimowit o. Dzieci
444.	LampaSollux	VT-400	Zimowit o. Dzieci
445.	Ap. do mierzenia ciśnienia	Mercurial	Zimowit o. Dzieci
446.	Ap. do mierzenia ciśnienia	PRLTH 2	Zimowit o. Dzieci
447.	Zestaw do intubacji	Farum	Zimowit o. Dzieci
448.	Lampa bakte.wisząca		Zimowit o. Dzieci
449.	Aparat tlenowy „Venus”	XI- 56	Zimowit o. Dzieci
450.	Lampa bakteriobójcza	NBV	Zimowit o. Dzieci
451.	Lampa bakt.wisząca		Zimowit o. Dzieci
452.	Lampa dwuogniskowa	B – 200	Zimowit o. Dzieci
453.	Lampa dwuogniskowa	B – 200	Zimowit o. Dzieci
454.	Nebulizator OB.	Concept	Zimowit o. Dzieci
455.	Lampa bezcieniowa	B-200	Zimowit o. Dzieci
456.	Inhalator ultradźwięk. MB	Thomex	Zimowit o. Dzieci
457.	Ssak		Zimowit o. Dzieci
458.	Urządzenie do odsysania	ASKIR20	Zimowit o. Dzieci
459.	Ap. do mierzenia ciśnienia	W.B.I.C	Zimowit o. Dzieci
460.	Nebulizator		Zimowit o. Dzieci
461.	Resuscylator		Zimowit o. Dzieci
462.	Cięśnieniomierz		Zimowit o. Dzieci
463.	Nebulizator		Zimowit o. Dzieci
464.	Waga medyczna		Zimowit o. Dzieci
465.	Waga lekarska WPT	60/150	Zimowit o. Dzieci
466.	AMBU	Merlin	Zimowit o. Dzieci
467.	Ap. do szt. oddychania„	AMBU”	Zimowit o. Dzieci
468.	Analizator jonoselektywny	ASV 9140	Laboratorium
469.	Wirówka laboratoryjna	MPW-340	Laboratorium
470.	Wirówka laboratoryjna	MPW-340	Laboratorium
471.	Wirówka	MPW-50	Laboratorium
472.	Fotometr	„Euro”	Laboratorium
473.	Destylator elektryczny	DEM-20	Laboratorium
474.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium
475.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium
476.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium
477.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium
478.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium
479.	Waga analityczna	WA-32	Laboratorium
480.	Lampa bakt. na statywie	VS-310	Laboratorium
481.	Lampa bakt. sufitowa	T-1901	Laboratorium
482.	Suszarka- wyjaławiacz	WSW 2	Laboratorium
483.	Mieszadło hematologiczne	UMH- 5	Laboratorium
484.	Mikroskopy „BIOLAR”		Laboratorium

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

485.	Koagulometr	OPTIC	Laboratorium
486.	Fotometr , monitor	Marc. Euro	Laboratorium
487.	Analizator hematologiczny	MicrABX60	Laboratorium
488.	Analizator Cobas b 121	Roche	Laboratorium
489.	Echokardiograf	Vivid7	Szp. Polonia
490.	Defibrylator	HEARDSTAR	Szp. Polonia
491.	Ssak	NEW ASPIRET SN 24344	Szp. Polonia
492.	Ssak	ASKIR 30 SN 32041	Szp. Polonia
493.	Ssak	ASKIR 20 SN 12129	Szp. Polonia
494.	Centrala: Zest.komputerowy	UT4800SN CZC20635GM	Szp. Polonia
495.	Kardiomonitor	G 40 SN CN12801181	Szp. Polonia
496.	Kardiomonitor	G 40 SN CN12801187	Szp. Polonia
497.	Kardiomonitor	G 40 SN CN12801198	Szp. Polonia
498.	Kardiomonitor	G 40 SN CN12801186	Szp. Polonia
499.	Kardiomonitor	G 40 SN CN12801188	Szp. Polonia
500.	Defibrylator	Heartstart XL SN US00594048	Szp. Polonia
501.	Aparat EKG	CP 50 SN 109200701211	Szp. Polonia
502.	Aparat EKG	CP 50 SN 109200321211	Szp. Polonia
503.	Aparat EKG	CP 50 SN 109201393611	Szp. Polonia
504.	Aparat EKG	CP 50 SN 109201423611	Szp. Polonia
505.	Łóżko szpitalne	Taurus TR/M/192/03/12	Szp. Polonia
506.	Łóżko szpitalne	Taurus TR/M/193/03/12	Szp. Polonia
507.	Łóżko szpitalne	Taurus TR/M/194/03/12	Szp. Polonia
508.	Łóżko szpitalne	Taurus TR/M/195/03/12	Szp. Polonia
509.	Łóżko szpitalne	Taurus TR/M/196/03/12	Szp. Polonia
510.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
511.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
512.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
513.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
514.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
515.	Nebulizator	Pari Master	Szp. Polonia
516.	Lampa bakteriobójcza	NBV 2x30 P	Szp. Polonia
517.	Lampa bakteriobójcza	NBV 2x30 P	Szp. Polonia
518.	Lampa bakteriobójcza	NBV 2x30 P	Szp. Polonia
519.	Pompa infuzyjna	AP 14	Szp. Polonia
520.	Pompa infuzyjna	AP 24	Szp. Polonia
521.	Pompa infuzyjna	AP 24	Szp. Polonia
522.	Waga WPT 150.0/W		Szp. Polonia
523.	Waga WPT 150.0/W		Szp. Polonia
524.	Wózek reanimacyjny	MX 31 EMG	Szp. Polonia
525.	Stół do transp. chorych	S405D	Szp. Polonia
526.	Stół do transp. chorych	S405D	Szp. Polonia
527.	Stół do transp. chorych	S405D	Szp. Polonia
528.	Stół do transp. chorych	S405D	Szp. Polonia
529.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
530.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
531.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
532.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
533.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
534.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
535.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
536.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
537.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
538.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
539.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
540.	Cięśnieniomierz		Szp. Polonia
541.	Resuscylator		Szp. Polonia
542.	Resuscylator		Szp. Polonia
543.	Resuscylator		Szp. Polonia
544.	Resuscylator		Szp. Polonia
545.	Wózek inwalidzki		Szp. Polonia
546.	Wózek inwalidzki		Szp. Polonia
547.	Wózek inwalidzki		Szp. Polonia
548.	Wózek inwalidzki		Szp. Polonia
549.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100061	ZPL Polonia
550.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F	ZPL Polonia

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

		SN 120310100060	
551.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100059	ZPL Polonia
552.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100058	ZPL Polonia
553.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100057	ZPL Polonia
554.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100056	ZPL Polonia
555.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100055	ZPL Polonia
556.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100054	ZPL Polonia
557.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100053	ZPL Polonia
558.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100052	ZPL Polonia
559.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100051	ZPL Polonia
560.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100050	ZPL Polonia
561.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100049	ZPL Polonia
562.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100048	ZPL Polonia
563.	Ergometr rowerowy	Sana Bike 450F SN 120310100047	ZPL Polonia
564.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00610	ZPL Polonia
565.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00609	ZPL Polonia
566.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00608	ZPL Polonia
567.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00607	ZPL Polonia
568.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00606	ZPL Polonia
569.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00605	ZPL Polonia
570.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00604	ZPL Polonia
571.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00603	ZPL Polonia
572.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00602	ZPL Polonia
573.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00601	ZPL Polonia
574.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00600	ZPL Polonia
575.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00599	ZPL Polonia
576.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00598	ZPL Polonia
577.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00597	ZPL Polonia
578.	Przetwornik EKG	Rejestrator SFC SN 00596	ZPL Polonia
579.	Zest. do treningu- jedn. ster.	Zestaw komputerowy B8M0BX016177	ZPL Polonia
580.	Bieżnia z syst. monitorującym - zestaw komputerowy	Cardio Perfect PRO SN B8M0BX0161787	ZPL Polonia
581.	Bieżnia z syst.monit. -przetwornik sygnału EKG	SE-EUR-PRO-600 SN 20111100669	ZPL Polonia
582.	Bieżnia z syst. Monit. - zestaw do prób wysiłk.	Bieżnia TMX 425	ZPL Polonia
583.	Zestaw ergospirometr. - zestaw komputerowy	Cardio PfectPRO760GM- P23/12045206732	ZPL Polonia
584.	Zest.ergospirometr. - przetwornik EKG	SE-EUR-PRO-600 SN 20111000599	ZPL Polonia
585.	Zestaw ergospirometr. - ergometr rowerowy	Sana Bike120F SN 11092000215/1	ZPL Polonia
586.	Zest.ergospirometr. spirometr	Lungtest 1000 SN 201210300	ZPL Polonia
587.	Holter EKG- jedn. analizująca	System Holter EKG SN B8M0BX016270	ZPL Polonia
588.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0012123	ZPL Polonia
589.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0012482	ZPL Polonia
590.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0013034	ZPL Polonia
591.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0012484	ZPL Polonia
592.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0012459	ZPL Polonia
593.	Holter EKG - rejestrator	DR 200 HE SN 0012246	ZPL Polonia
594.	Lymphatron	DL 1200 1200005	ZPL Polonia
595.	Stół SR -E2 + pilot nożny		ZPL Polonia

596.	Stół SR –E2 + pilot nożny		ZPL Polonia
597.	Stół SR –E2 + pilot nożny		ZPL Polonia
598.	Stół SR –E2 + pilot nożny		ZPL Polonia
599.	Rotor KG		ZPL Polonia
600.	Rotor KD		ZPL Polonia
601.	Aparat do laseroterapii	Polaris 2	ZPL Polonia
602.	Aparat do magnetoterapii	Magneris SN MA 04/09/11	ZPL Polonia
603.	Wanna do suchej kąpieli CO ₂	Januna	ZPL Polonia
604.	Stół SR- S1		ZPL Polonia
605.	StepperDynamic		ZPL Polonia
606.	StepperDynamic		ZPL Polonia
607.	UGUL		ZPL Polonia
608.	Aparat tlenowy „Venus”		zimowit
609.	Fotel masujący	ACTIVREST	ZIMOWit

5.4. Kierunki lecznicze w Uzdrawisku Rymanów - Zdrój

Uzdrowisko – obszar, na terenie którego prowadzone jest lecnictwo uzdrowskie, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych, spełniających warunki określone w Ustawie, któremu nadano status uzdrowska⁴. Profile Uzdrawiska Rymanów - Zdrój opierają się na wykorzystaniu walorów miejscowego klimatu oraz naturalnych wód mineralnych i peloidów. Obejmują one następujące kierunki lecznicze:

- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- choroby kardiologiczne i nadciśnieniowe,
- choroby ortopedyczne – urazowe
- choroby reumatologiczne,
- choroby nerek i dróg moczowych,
- otyłość,
- choroby neurologiczne.

Uzdrowisko Rymanów - Zdrój posiada wieloletnią tradycję w leczeniu chorób reumatycznych, przede wszystkim dzieci, a w ostatnich latach również dorosłych. Uzdrawisko Rymanów - Zdrój posiada do tego wszelkie walory a mianowicie:

- odpowiednie warunki bioklimatyczne i właściwe czynniki środowiskowe;
- odpowiednią bazę surowców leczniczych;
- odpowiednią bazę hotelową;
- w zakładach przyrodoleczniczych uzdrawiska wykonywana jest pełna gama zabiegów w zakresie:
 - balneoterapii;
 - peloidoterapii
 - hydroterapii
 - kinezyterapii;
 - fizykoterapii;
 - światłolecznictwa;
 - elektrolecznictwa;
 - magnetoterapii;
 - ultradźwięków.

⁴Ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o lecnictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz gminach uzdrowskowych

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

Tabela 1. Kierunki leczenia w polskich uzdrowiskach (1)⁵

Uzdrowiska w Polsce																								
Kierunek leczenia	Augustów	Busko - Zdrój	Ciechocinek	Cieplice Śląskie - Zdrój	Czerniawa - Zdrój	Dąbki	Długopole - Zdrój	Duszniki - Zdrój	Goczałkowice - Zdrój	Gołdap	Hornolec - Zdrój	Inowrocław	Iwonicz - Zdrój	Jedlina - Zdrój	Kamień Pomorski	Kołobrzeg	Konstancin - Jeziorna	Krasnobród	Krynica - Zdrój	Kudowa - Zdrój	Lądek - Zdrój	Muszyzna - Złockie	Natęczów	
	-	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	x	-	x	x	-	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	-	x	x	x	x	-	-	x	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	x	x	x	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	x	x	x	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	x	x	x	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	x	x	x	-	
	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	x	x	x	-	
choroby ortopedyczne – urazowe	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	-	x	x	x	x	-	-	-	-	
choroby górnych dróg oddechowych	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	x	-	x	x	x	x	-	-	x	-	
choroby reumatologiczne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x	-	
choroby endokrynologiczne	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	x	x	-	-	
choroby kardiologiczne i nadciśnienie	-	x	x	-	x	x	-	x	-	-	-	x	-	x	x	x	x	-	-	x	-	-	x	
cukrzyca	-	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	

Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://www.e-kurort.pl/kierunki_lecznicze_uzdrowisk.htm

⁵ Legenda: „-” - brak; „x” - leczy się

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Tabela 2. Kierunki leczenia w polskich uzdrowiskach (2)⁶

Kierunek leczenia	Uzdrowiska w Polsce															
	Piwniczna	Polanica - Zdrój	Połczyn - Zdrój	Przerzeczn - Zdrój	Rabka - Zdrój	Rymanów - Zdrój	Solec - Zdrój	Sopot	Supraśl	Swoszowice	Szczawnica	Szczawn - Zdrój	Świeradów - Zdrój	Świnoujście	Uniejów	Ustka
choroby ortopedyczne i urazowe	-	x	x	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
choroby górnych dróg oddechowych	x	x	-	-	-	x	-	-	x	-	x	x	x	x	-	-
choroby reumatologiczne	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
choroby endokrynologiczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-
choroby kardiologiczne i nadciśnienie	-	x	-	-	x	x	-	x	x	-	-	-	x	x	-	-
cukrzyca	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://www.e-kurort.pl/kierunki_lecznicze_uzdrowisk.htm

⁶ Legenda: „-” - brak; „x” - leczy się

Tabela 3. Profile leczenia w polskich uzdrowiskach

Profile lecznicze uzdrowisk

Miejscowość	Busko Zdrój	Ciechocinek	Cieplice	Czerniawa Zdrój	Długopole Zdrój	Duszniki Zdrój	Goczałkowice Zdrój	Hornolec Zdrój	Iwonicz-Zdrój	Jedlina-Zdrój	Kamień Pomorski	Kołobrzeg	Konstancin Jeziorna	Krynica Zdrój	Kudowa Zdrój	Łądek Zdrój	Muszyzna	Naleczów	Piwniczna Zdrój	Polanica Zdrój	Polanów Zdrój	Przerzeczyn Zdrój	Rabka Zdrój	Rymanów Zdrój	Solec Zdrój	Sopot	Swoszowice	Szczawnica	Szczawnio Zdrój	Swieradów Zdrój	Świnoujście	Ustka	Ustron	Wapienne	Wieniec Zdrój	Wysowa Zdrój	Zegiestów		
Choroby																																							
Oka i przydatków oka																																							
Krwii i układu krwiotwórczego																																							
Nerek i dróg moczowych																																							
Kobiece																																							
Skóry																																							
Osteoporoza																																							
Endokrynologiczne																																							
Otyłość																																							
Cukrzyca																																							
Układu trawienia																																							
Dolnych dróg oddechowych																																							
Górnym dróg oddechowych																																							
Naczyni obwodowych																																							
Kardiologiczne i nadciśnienie																																							
Reumatologiczne																																							
Układu nerwowego																																							
Ortopedyczno-urazowe																																							

Dorośli

Dzieci

Źródło: <http://mineralne.pgi.gov.pl/images/stories/122345.JPG>

Plan Rozwoju Uzdrawiska Rymanów - Zdrój

Tabela 4. Pijalnie wód mineralnych w Województwie Podkarpackim

Rodzaje wód mineralnych w uzdrowiskach w Województwie Podkarpackim			
Polańczyk	Horyniec Zdrój	Iwonicz Zdrój	Rymanów - Zdrój
"Polańczanka" wodorowęglanowo-sodowe, jodkowe, borowe	siarczkowo - siarkowodorowe	"Karol 2" – 0,18% woda wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, borowa	"Tytus" 0,85% szczawa-chlorkowo-sodowa, żelazista, bromkowa, jodkowa, borowa
"Solinianka" chlorkowo-wodorowęglanowe-sodowe, bromkowe, jodkowe, fluorkowe i bromowe		"Klimkówka 27" – 1,31% woda wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, kwasowęglowa	"Klaudia" 0,85% szczawa-chlorkowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa
		"Iwonicz 11" – 0,54% woda kwasowęglowa, chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa	"Celestyna" 0,85% woda kwasowęglowa-chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa
		"Elin 7" – 0,62% woda kwasowęglowa, chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa	"Staś" 0,02% woda niskozmineralizowana wodorowęglanowo-wapniowa
		"Iza 19" – 0,07% woda wodorowęglanowo-sodowo-wapniowa, borowa	"Naftusia" 0,02% woda niskozmineralizowana wodorowęglanowo-wapniowa
		"Zofia 6" kwasowęglowa, chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa	"Anna" 0,06% woda średniozmineralizowana, wodorowęglanowo-wapniowa
			"Marysieńka" 0,02% woda słabo zmineralizowana
			"Ignacy" 0,42% woda chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowo-borowa
			"Jan" 0,17% woda wodorowęglanowo-sodowo-wapniowa, borowa, siarczkowa

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Źródło

				„Mieczysław” 0,63% woda wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, fluorkowa, jodkowa, borowa
				„Krokusowe” 0,64% woda chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://www.esolina.pl/index.php/pages/p/2>; <http://www.uzdrowisko-horyniec.com.pl/zabiegi.html>; http://www.iwonicz-zdroj.pl/pl/lecznictwo/pajalnica_wod_mineralnych/; <http://www.uzdrowisko-rymanow.com.pl/o-nas/C5%BA-%C3%B3%C5%82a-w-C3%B3d-mineralnych.html>

6. Uzdrowski obszar górniczy

Uzdrowisko Rymanów-Zdrój powstało w oparciu o występujące na tym terenie złoża wód mineralnych i leczniczych, które są podstawą do rozwoju lecznictwa uzdrowskiego. Na terenie uzdrowiska Rymanów-Zdrój utworzono obszar górniczy „Rymanów” numer rejestrowy 5/1/30a. W obszarach tych poza wytycznymi do działalności Uzdrowskiego Zakładu Górniczego w zakresie metod eksploatacji, ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ochrony powierzchni, rekultywacji terenów, itp. obowiązują również ograniczenia w zakresie zagospodarowania przestrzennego, budownictwa i użytkowania gruntów.

Powierzchnia obszaru wynosi 9 814 056 m² i obejmuje teren od Rymanowa-Zdroju sięgając na zachód około 250 m za wzniesienia Glorietki i Mogiły, przebiegając bezpośrednio w sąsiedztwie obszaru górniczego Iwonicz, który również został utworzony dla wód leczniczych. Na zachodzie obszar i teren górniczy obejmuje zlewnie Potoku Wołtusowskiego. Granice obszaru górniczego obrazuje załącznik graficzny.

- Obszar ten został utworzony decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1967r. na podstawie art. 23 ust. 7 dekretu z dnia 6 maja 1953r. – Prawo górnicze (Dz. U. Nr 4, poz. 12) wraz z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 w sprawie obszarów górniczych (Dz. U. Nr 11, poz. 75).
- Obszar górniczy został utworzony dla złoża wód leczniczych decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1967 r. Teren górniczy został zatwierdzony decyzją Ministra Zdrowia z dnia 20.04.1983 r. i pokrywa się w całości z granicami obszaru górniczego, w całości położony jest na terenie gminy Rymanów.
- Granice obszaru górniczego Uzdrowskiego Zakładu Górniczego w Rymanowie-Zdroju określa Decyzja Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 07.08.1996 r. oraz umowa koncesyjna z dnia 13.04.1992 r.
- Współrzędne punktów załamania obszaru górniczego określa umowa o stanowieniu użytkowania górniczego Nr BKK/MZ/157/96 z dnia 24.01.1996 r. pomiędzy Skarbem Państwa, w imieniu którego występował Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa a Przedsiębiorstwem Państwowym Uzdrowisko Rymanów. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją z dnia 18.02.1999 r. Znak: GK/hg/TS/487-676/99 zmienił zapis koncesji w kwestii jej udzielenia Uzdrowisku Rymanów S.A.
- Decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Naczelnego Inspektoratu Lecznictwa Uzdrowskiego 1983r., na podstawie Zarządzenia Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 3 maja 1978r. w sprawie zasad sporządzania i trybu zatwierdzania oraz zmian programu ochrony terenów górniczych (M.P. Nr 17, poz.60) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1978r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony terenów górniczych (Dz.U. Nr 15, poz.64), stanowiących akty wykonawcze do Dekretu z dnia 6 maja 1953r. – Prawo górnicze – art. 60 ust. 4 (Dz.U. Nr 4, poz. 127) został utworzony teren górniczy.

Uzdrowski Zakład Górniczy dysponuje następującymi obiektami budowlanymi:

- Wodociąg z odwiertów Rymanów Zdrój „2” i Rymanów Zdrój „4” do zbiornika centralnego, wykonany z rur PVC Ø 63 mm długości około 1560 mb wyposażony w armaturę spustowo – odpowietrzającą. Wodociąg ma trzy przejścia przez Czarny Potok, dwa na eskapadach w ocieplonych rurach ochronnych, stalowych, Ø 300 mm i jedno pod korytem także w rurze ochronnej. Przejście pod drogą do Wołtusowej również w rurze ochronnej stalowej Ø 250 mm;
- Wodociąg z odwiertów Rymanów Zdrój „5” i Rymanów Zdrój „6” do zbiornika centralnego, wykonany z rur PVC Ø 63 mm długości około 880 mb wyposażony w armaturę spustowo – odpowietrzającą. Jedno przejście przez rzekę Tabor, drugie przez Czarny Potok, oba na eskapadach w ocieplanych rurach stalowych Ø 300 mm. Trzy przejścia pod drogami, wszystkie w stalowych rurach ochronnych Ø 250 mm.
- Zbiornik magazynowy wody leczniczej o pojemności V = 150 m³. Zlokalizowany na zboczu góry Zamczysko na wysokości 440 m n.p.m., żelbetowy, okrągły w przekroju poziomym, dwukomorowy, o pojemności V=150 m³. Wyposażony jest w instalację odpowietrzającą, ogromną oraz elektryczną i sterowniczą. Komora zasuw poza armaturą regulacyjno-

przelewową, posiada wentylację grawitacyjną i mechaniczną. Instalacja wodna i armatura w komorze zasuw w tym separator gazu, produkcji BP Balneoprojekt Ciechocinek, dla rurociągów z odwiertów Rymanów Zdrój „4” i Rymanów Zdrój „5” wykonana jest w całości ze stali chromoniklowej w średnicach $\varnothing$ 50 mm i $\varnothing$ 75 mm. Zbiornik utrzymuje niezbędny zapas wody dla w/m sanatorium, a wyposażenie sterownicze i rejestrujące pozwala na obserwację poziomu napełnienia zbiornika w przepompowni, przy zbiorniku, a także z wymiennikami pod basenem leczniczym Zimowit. Ze zbiornika do Sanatorium Zimowit poprowadzono rurociąg grawitacyjny, zasilający z rur PVC $\varnothing$ 63 mm długości 180 mb.

- Pijalnia (wraz z urządzeniami budowlanymi towarzyszącymi) stanowi obiekt parterowy drewniany (mur pruski), o powierzchni użytkowej 68 m² i kubaturze 456 m³, kryty blachą, w części dachowej przeszklone. Pijalnia mieści między innymi w części podpodłogowej 4-ry źródła mineralne wody leczniczej „Tytus”, „Klaudia” i „Celestyna” (jak również źródło okalające, zwane także basenowym), obudowane kamieniem w formie płytkich 2 m studni, przykrytych z góry szczelnymi pokrywami z blachy nierdzewnej. Do źródeł i pijalni należy komora betonowa z 4-ma zbiornikami przelewowo-magazynowymi dla potrzeb bufetu pijalni wód, połączonymi ze źródłami rurociągami wodnymi, gazowymi przelewowymi z rur ze stali chromoniklowej o średnicach od $\varnothing$ 20 mm do $\varnothing$ 50 mm. Rurociąg przelewowy łączący w/w zbiorniki ze zbiornikiem magazynowym „pod wiatą” wykonano z rur PE $\varnothing$ 75 mm o długości L = 65 mb. Zbiornik magazynowy „pod wiatą” zbudowany jest z kamienia, strop żelbetowy z odpowietrznikami, trzykomorowy o kształcie elipsy, posiada pojemność roboczą około 120 m³, służy do magazynowania wody dla zakładu przyrodoleczniczego.

- Przepompownia wody leczniczej z rurociągami i instalacjami jest obiektem parterowym, murowanym, częściowo podpiwniczonym z ogniotrwałą klatką schodową, poddasze częściowo użytkowe. Do budynku przynależą instalacje elektryczne i sterownicze zewnętrzne, oświetleniowe, rurociągi technologiczne wody mineralnej ze stali nierdzewnej PVC, PE chromoniklowej zasilające pompy poziome wodą ze zbiorników pośrednich odwiertów Rymanów Zdrój „5” i „6”.

7. Informacja o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i gospodarce odpadami

Opis technologiczny eksploatacji surowców naturalnych

Ujęcia źródlane

Woda ze źródeł naturalnych „Tytus”, „Klaudia”, „Celestyna” eksploatowana jest na samowypływ i grawitacyjnie doprowadzona systemem rurociągów ze stali chromoniklowej od $\varnothing$ 25 do $\varnothing$ 70, do zbiorników przelewowych blachy nierdzewnej o pojemności 0,25 m³. Nadwyżki wody odprowadzane są do zbiornika magazynowego, o pojemności 150 m³ „pod wiatą”, poprzez przykanalik betonowy o średnicy ok. 20 cm i rurociąg polietylenowy $\varnothing$ 70 mm i rurociąg winidurowy 3”. Ze zbiornika magazynowego woda przepompowywana jest pompą głębinową typu „Grundfoss”, o wydajności 100 l/min., zainstalowaną w zbiorniku, rurociągiem, z rur polietylenowych $\varnothing$ 63 mm, łączonych na zgrzewanie do zbiornika wyrównawczego, stalowego o pojemności 12 m³, usytuowanego ponad kotłownią. Z tego zbiornika woda podawana jest grawitacyjnie do zabiegów kąpielowych rurociągiem $\varnothing$ 63 polietylenowym.

Do kuracji pitnej woda mineralna podawana jest ze zbiorników przelewowych usytuowanych w odległości około 10 m od pijalni rurociągiem z rur chromoniklowych $\varnothing$ 20 mm, pompami samozasysającymi JESM-5 (trzy pompki w pijalni, ze zbiorniczkami przeponowymi).

Do źródeł czerpanych w holu Szpitala „Eskulap” i Sanatorium „Stomil”, woda mineralna „Tytus”, podawana jest poprzez pompę SK – 5.04 i zbiornik hydroforowy o pojemności roboczej 200 l, zainstalowany w przepompowni 2-go stopnia. Do sanatoriów „Zimowit” i „Anna” podawana jest woda mineralna „Klaudia”, zestawami hydroforowymi Danfoss 1 – U24 i Prisma – Z, jako hydrofory II stopnia. Do transportu używane są rurociągi z rur PE o średnicach d=25, d=32, d=40 i PCV 1/2” oraz rurociągi z tworzywa PP.

Ujęcia odwiertowe

Woda eksploatowana samoczynnie z odwiertu Rymanów Zdrój „6”, podlega magazynowaniu w zbiorniku betonowym o pojemności 6 m³, a stąd jest przepompowywana rurociągiem PCV d=90 mm o długości około 2,5 km, pompami ośrodkowymi typu SK 6, na rozdzeszczenie i filter piaskowy, a następnie przelewa się do zbiornika wyrównawczego o pojemności 12 m³ i spływa grawitacyjnie rurociągiem d=90 PCV do Rozlewni w Desznie. Ciśnienie dyspozycyjne na odżelaziaczach w Rozlewni wynosi 2,5 atm.

Do Sanatorium „Zimowit” doprowadzona jest woda lecznicza z odwiertu Rymanów Zdrój „5”, a rezerwowo Rymanów Zdrój „4” i Rymanów Zdrój „6”.

Z odwiertu Rymanów Zdrój „2” woda mineralna podawana jest za pośrednictwem separatora, gazu do zdroju czerpanego „Naftusia” rurociągiem polietylenowym grawitacyjnym PE d=25 długości 165 m. Wylot gazu z separatora wyprowadzono 0,5 m ponad dach wiaty drewnianej obudowy odwiertu.

Odwiert Rymanów Zdrój „4” eksploatowany jest za pomocą żurawia pompowego IŻP – 3-600, umieszczonego nad głowicą w drewnianej wiacie i pompy w głębinowej R-2”. Woda tłoczona jest bezpośrednio na separator gazu zainstalowany w wiacie obudowy odwiertu i dalej na zbiornik centralny, rurociągiem d=63 PCV długości 1565 m. Przed wlotem do zbiornika rurociąg wykonany jest z rur kwasoodpornych d=50 mm, a na końcu wyposażony jest w bezciśnieniowy separator gazu wykonany i zaprojektowany przez B.P.Balneoprojekt – Ciechocinek. Wylot gazu z separatora wyprowadzono 2,5 m ponad dach komory zasuw, a rura wodna wprowadzona jest do zbiornika magazynowego. Na trasie rurociągu znajduje się 6 studzienek d=1000 mm (z włazami żeliwnymi), odpowietrzającymi, w których osprzęt i rurarz wykonany jest z żeliwa, łączonego na kryzy i skręconego śrubami. W dwóch punktach rurociąg przekracza Potok Czarny biegnąc na estakadach, w ocieplonych rurach ochronnych d=300 mm.

Woda z odwiertu Rymanów Zdrój „5” eksploatowana jest poprzez głowicę zabudowaną w ocieplonym domku drewnianym z otwieranym częściowo dachem i rurociągiem PCV d=63 mm na połączenia kielichowe i uszczelki gumowe długości 28 m do zbiornika przepływowego. Rurociąg ten na wlocie do zbiornika wyposażony jest w zawór pływakowy, odcinający dopływ wody po napełnieniu zbiornika. Zbiornik przepływowy o pojemności roboczej 6 m³ i kubaturze 15 m³ wraz z komorą zasuw, wykonany w całości z żelbetu, ściany wewnątrz powleczone żywicą epoksydową Epidian 5. Zbiornik i komora zasuw nadbudowane są do wysokości 0,5 m w górę i zabezpieczone pokrywami stalowymi wyposażonymi w odpowietrzniki z rur nierdzewnych d=50 mm wyprowadzonych 1,5 m w górę. Cały zbiornik obsypany jest ziemią w formie kopca. Do zbiornika przepływowego doprowadzona jest również woda z odwiertu Rymanów Zdrój „6” rurociągiem z PCV d=63 mm długości 24 m. Ze zbiornika przepływowego woda pompowana jest na zbiornik centralny poprzez rurociąg ssawny z rur kwasoodpornych o długości 13 m d=40, pompy typu SK-5 zainstalowane w przepompowni i wodociąg tłoczny z rur PCV d=63, długości 1200 m.

Ujęcia wody

Podstawowym źródłem zaopatrzenia mieszkańców Gminy Rymanów w wodę są wody powierzchniowe, które są wykorzystywane przede wszystkim na potrzeby komunalne. Ze zbiornika Besko na rzece Wisłok zaopatrywane są w wodę miasto Rymanów i miejscowości: Rymanów - Zdrój, Posada Górna, Klimkówka, Sieniawa, Głębokie. Administratorem ujęcia jest MPGK Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o. w Krośnie. W 2016 r. Gmina Rymanów zakupiła 157572 m³ wody, która dostarczona została 6871 mieszkańcom gminy. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani byli w wodę z indywidualnych studni kopanych oraz lokalnych grupowych ujęć wody.

Na obszarze miejscowości Rymanów - Zdrój, na potrzeby Spółki Uzdrawisko Rymanów, funkcjonuje powierzchniowe ujęcie wody położone w strefie A ochrony uzdrowiskowej na Czarnym Potoku. Wydajność ujęcia wynosi 85 m³/dobę. W 2016 r. pobór wody powierzchniowej z ujęcia wyniósł 22656 m³.

Dla potrzeb socjalno-bytowych Uzdrawiska Rymanów - Zdrój, woda pobierana jest z następujących ujęć wód podziemnych:

1. pięć ujęć źródłanych Nad Teresą, Nad Gozdawą, Nad Zielonym Domkiem, Nad Kotłownią i Nad Leliwą, ujęcia położone są w obszarze i terenie górniczym, utworzonym dla złoża wód mineralnych Rymanów, w strefie A i B ochrony uzdrowskiej, w 2016 r. z ujęć tych pobrano 31 500 m³ wody,
2. ujęcie Pod Kamieniolołem posiada trzy studnie wiercone, z których woda tłoczona jest do zbiornika wody surowej, następnie do kontenerowej stacji uzdatniania wody, potem do zbiornika wody uzdatnionej, a później tłoczona do zbiornika magazynowego i dalej przesyłana siecią wodociągową do odbiorców, w 2016 r. pobrano z ujęcia 40 000 m³ wody.

W miejscowości Deszno (strefa C ochrony uzdrowskiej) zlokalizowany jest Zakład Produkcyjny Wód, który należy do Spółki Uzdrowisko Rymanów w Rymanowie - Zdroju. Dla potrzeb produkcyjnych woda pobierana jest z ujęć wód podziemnych D2, D3, D4, D7, D9 i z ujęcia Hubin. W Zakładzie produkowane są i rozlewane do butelek zarówno wody stołowe i źródlane /gazowane i niegazowane/ (na przykład Celestynka i Rymanów Zdrój), jak również napoje gazowane i niegazowane o różnych smakach. Woda wykorzystywana jest do produkcji naturalnej wody źródlanej, wód smakowych oraz dodatkowo dla potrzeb socjalnych pracowników i okolicznych mieszkańców pobierana jest z ujęcia HUBIN / pobór wody z tego ujęcia wyniósł w roku 2016 16 850 m³. Woda pobierana ze studni D2, D3, D4, D7 przeznaczona jest dla potrzeb funkcjonowania tunelowej myjni butelek, do mycia skrzynek i posadzek w Zakładzie, a także dla potrzeb socjalnych pracowników. Za rok 2016 pobór wody z tych studni wyniósł 10 920 m³.

W strefie C ochrony uzdrowskiej działalność produkcyjną prowadzi Zakład Produkcji Wód w Desznie, należący do Spółki Uzdrowisko Rymanów w Rymanowie - Zdroju. Zakład posiada kotłownię węglową wyposażoną w urządzenia służące do redukcji zanieczyszczeń. Ważnym źródłem zanieczyszczeń emitowanych do powietrza na obszarze Gminy Rymanów są pojazdy samochodowe poruszające się drogą krajową nr 28 przez centrum Rymanowa, drogami lokalnymi na terenie miasta, drogą wojewódzką nr 887 biegnącą przez Uzdrowisko Rymanów - Zdrój i drogami dojazdowymi do obiektów sanatoryjnych.

Sieć wodociągowa

Według danych ZGK w Rymanowie w 2019r. długość sieci wodociągowej w Gminie Rymanów wynosiła 66,524 km, w tym 24,28 km na obszarze miasta Rymanowa i 66,52 km na obszarze wiejskim. Liczba połączeń wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wyniosła 1451 połączeń. Z informacji ZGK w Rymanowie wynika, że w 2019 r. około 45 % wszystkich mieszkańców Gminy Rymanów korzystało z sieci wodociągowej. W mieście Rymanowie było to około 74 % mieszkańców, na obszarze wiejskim gminy było to około 35 % mieszkańców tego obszaru.

Sieć kanalizacyjna

Według danych ZGK w Rymanowie sieć kanalizacyjna na obszarze Gminy Rymanów w 2019 r. miała 294,44 km długości. Liczba połączeń kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych na terenie gminy wynosiła 3625, w tym w Rymanowie było 906 połączenia, a na terenach wiejskich 2911 połączenia. Z sieci kanalizacyjnej w Gminie Rymanów w 2019 r. korzystało 96,5% ludności. W Gminie Rymanów funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków. Ponadto nieczystości gromadzone są w 87 zbiornikach przydomowych a następnie odbierane przez ZGK w Rymanowie. Na koniec roku 2019 na terenie Gminy Rymanów funkcjonowało 24 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Ścieki socjalno-bytowe z obszaru miasta Rymanów i z miejscowości położonych na obszarze Gminy odprowadzane są na mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o średniodobowej przepustowości 3.700m³/dobę w sezonie oraz 3.300 m³/dobę poza sezonem.

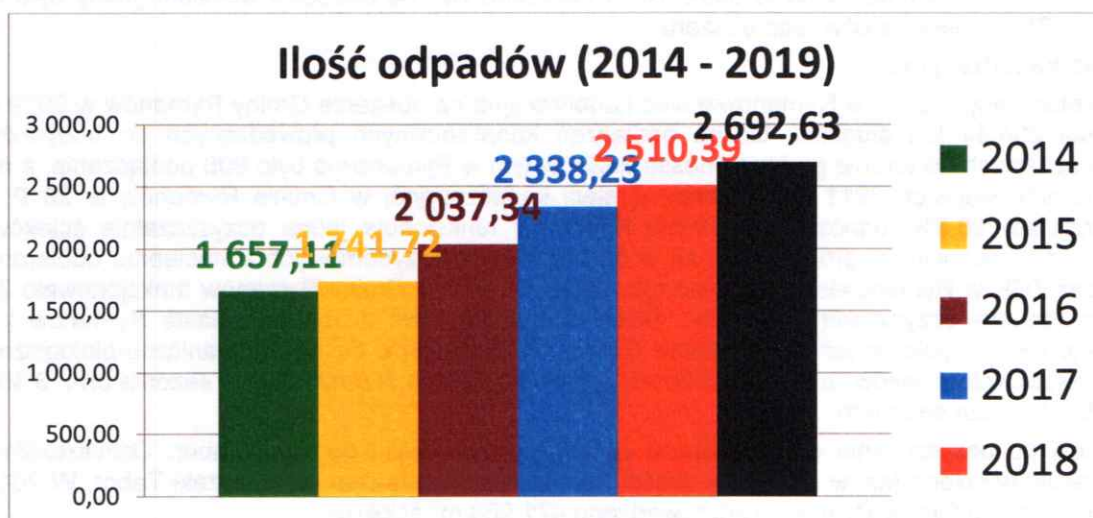
Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są kolektorem krytym do rzeki Tabor. Oczyszczalnia ścieków położona jest w północnej części Rymanowa, na prawym brzegu rzeki Tabor. W 2019 roku z terenu Gminy Rymanów odprowadzono 471 963 m³ ścieków.

Gospodarka odpadami

Zgodnie ze sprawozdaniem złożonym przez wykonawcę ilość odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Rymanów w 2019 roku przedstawia się następująco:

2019	rodzaj odpadów											SUMA
	zmieszane	zmieszane opakowaniowe	szkło (gr 15)	pap	bio	popiół	gab	opony	szkło (gr 17)	izol	papa	
styczeń	118,56	19,500	13,86				3,36			0,50	6,33	162,11
luty	127,62	23,160	11,38	0,99	22,80	33,09	15,94	1,76	7,580			244,32
marzec	104,13	27,770	1,65	0,27	11,74	11,52	19,32	3,23		1,98		181,61
kwiecień	109,12	21,330	21,23	6,16	27,01	5,48	23,18	1,60	6,370	0,72	2,80	225,00
maj	137,22	30,170	9,72	2,27	11,65	7,40	25,68	3,41		0,77	2,53	230,82
czerwiec	135,40	22,930	4,36		11,18		30,37	2,40		1,31		207,95
lipiec	155,41	20,070			21,66		42,95	3,10	5,890	1,34		250,42
sierpień	175,09	26,700	13,11	1,59	11,42		43,59	3,58	5,790	0,94	4,24	286,05
wrzesień	145,10	33,690	5,03	4,27	18,50		42,55	3,77		0,65		253,56
październik	120,55	23,900	7,67	3,97	14,97		45,88	3,38	6,380	1,03		227,73
listopad	113,51	26,760	0,00	0,00	52,68	9,17	31,42	3,94		0,73		238,21
grudzień	98,00	28,610	7,72	2,59	7,82	4,85	14,82	4,75	5,700	5,88	4,11	184,85
RAZEM	1 539,71	304,59	95,73	22,11	211,43	71,51	339,06	34,92	37,71	15,85	20,01	2 692,63

Gmina Rymanów nie posiada własnego składowiska odpadów, odpady wywożone są na składowisko komunalne w Krośnie.

Stan czystości powietrza i natężenia hałasu

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza na obszarze Gminy Rymanów jest energetyczne spalanie paliw w celu dostarczenia energii cieplnej dla potrzeb centralnego ogrzewania, ciepłej wody i procesów technologicznych i spalanie paliwa w silnikach spalinowych.

W Uzdrowisku Rymanów - Zdrój, w strefie A ochrony uzdrowskiej, gdzie są położone urządzenia i obiekty lecznictwa uzdrowskiego, do celów energetycznych wykorzystywany jest ziemny gaz.

W strefie B ochrony uzdrowskiej, która obejmuje część miejscowości Rymanów - Zdrój i Posadę Górną, obiekty użyteczności publicznej posiadają kotłownie gazowe. W strefie C ochrony uzdrowskiej działalność produkcyjną prowadzi Zakład Produkcji Wód w Desznie, należący do Spółki Uzdrowsko Rymanów w Rymanowie - Zdroju. Zakład posiada dwie kotłownie węglowe wyposażone w urządzenia służące do redukcji zanieczyszczeń. Ważnym źródłem zanieczyszczeń emitowanych do powietrza na obszarze Gminy Rymanów są pojazdy samochodowe poruszające się drogą krajową nr 28 przez centrum Rymanowa, drogami lokalnymi na terenie miasta, drogą wojewódzką nr 887 poprowadzoną przez Uzdrowsko Rymanów - Zdrój i drogami dojazdowymi do obiektów sanatoryjnych.

Ocena jakości powietrza

Źródłem informacji o zanieczyszczeniu powietrza w Rymanowie-Zdroju są dane pomiarowe stężenia PM_{10} i $PM_{2,5}$, metali ciężkich oraz $B(a)P$ w pyłach PM_{10} mierzone w Parku Zdrojowym, przy ul. Parkowej 5, w centrum Rymanowa-Zdroju. W 2016r. na terenie Uzdrowska została wybudowana stacja monitoringu powietrza, obsługą której zajmuje się WIOŚ w Rzeszowie.

Na terenie Rymanowa-Zdroju nie funkcjonują żadne zakłady produkcyjne. Miejscowość jest zgazyfikowana, wszystkie zakłady uzdrowskie mają kotłownie gazowe. Pojedyncze domy indywidualne i prywatne pensjonaty ogrzewane są jeszcze węglem i drewnem. Źródłem pyłów, tlenków azotu, benzo(a)piranu, ozonu przypowierzchniowego czy lotnych substancji organicznych jest ruch komunikacyjny, w szczególności droga krajowa nr 887.

Według danych WIOŚ, zgodnie z aktualnym tłem zanieczyszczeń powietrza w Rymanowie-Zdroju kryteria spełniają średnie roczne stężenia PM_{10} i $PM_{2,5}$, poza normą stężenie $B(a)P$.

Jakość powietrza na terenie uzdrowska Rymanów-Zdrój jest relatywnie dobra. Zachowana jest norma średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{10} i $PM_{2,5}$, jak i liczba dni z przekroczeniami dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu PM_{10} . Przekroczona jest norma dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu, co wynika głównie z niskiej emisji, czyli wykorzystania drewna, węgla a być może także innych produktów do opalania indywidualnych budynków mieszkalnych.

Ocena klimatu akustycznego

Badania natężenia hałasu wykonano dwukrotnie w dniach 27-28 czerwca 2017 r. oraz 21-22 maja 2018 r., w pięciu miejscach: przy ul. Zdrojowej, w Parku Zdrojowym w pobliżu szpitala „Eskulap”, na skrzyżowaniu ulic Zdrojowej i Wyspiańskiego, przy sanatorium „Zimowit” oraz w lesie w dolinie Czarnego Potoku. Na dwóch stanowiskach prowadzone były pomiary ciągłe 24 - godzinne, na pozostałych pomiary okresowe. Pomiary wykonywane były zarówno w dzień jak i w nocy.

Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem, jakim są tereny w strefie A ochrony uzdrowskiej określone są najniższe poziomy dopuszczalne:

Wartości hałasu dopuszczalne w środowisku dla dróg i linii kolejowych

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 h w ciągu dnia	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 h w ciągu nocy	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 godzinie w ciągu nocy

Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
---	----	----	----	----

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, iż na większości strefy A ochrony uzdrowiskowej w Rymanowie-Zdroju warunki klimatu akustycznego są dobre i bardzo dobre, a przekroczenia dopuszczalnych norm są niewielkie, bądź nie występują. Nadmiernym hałasem komunikacyjnym w okresie całej doby zagrożone są jedynie tereny leżące przy ul. Zdrojowej.

Pole elektromagnetyczne

Badanie pól elektromagnetycznych wykonano przed budynkiem Szpitala Uzdrowiskowego „Eskulap”, w pobliżu stacji monitoringu zanieczyszczenia powietrza WIOŚ, w dniu 24 sierpnia 2017 r. przez Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W strefie A ochrony uzdrowiskowej w Rymanowie-Zdroju zlokalizowanych jest kilka stacji bazowych telefonii komórkowych, ponadto w budynkach zdrojowych pracują urządzenia będące źródłem PEM, ale ich zasięg oddziaływania nie wykracza poza te budynki.

Zmierzony poziom natężenia pola elektromagnetycznego w środowisku w miejscach dostępnych dla ludzi wyniósł $<0,4$ V/m, co stanowi niespełna 6% normy. W Rymanowie-Zdroju na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku

8. Wybrane najważniejsze problemy rozwojowe Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Zapisy zawarte w ocenie problemów są odzwierciedleniem sposobu widzenia aktualnej sytuacji przez uczestników otwartego spotkania warsztatowego w sprawie opracowania Planu Rozwoju dla Uzdrowiska Rymanowa Zdroju, które odbyło się 28 marca 2017 roku w Urzędzie Gminy Rymanów oraz wynikają z analizy zaprezentowanej w niniejszym dokumencie w rozdziałach od 1 do 8. Analiza ta ma charakter prospektywny. Kolejne spotkania miały miejsce w miesiącach czerwiec - lipiec 2020r. Oznacza to, iż szczególne znaczenie mają te czynniki (problemy), które będą wpływały na sytuację w przyszłości.

W trakcie spotkań ich uczestnicy zidentyfikowali problemy w następujących zakresach:

- zasoby techniczne;
- potencjał i ład przestrzenny;
- potencjał ekologiczny;
- potencjał ludzki;
- oferta uzdrowska i turystyczna oraz promocja.

Problem jest tu rozumiany, jako nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu planu rozwoju, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów. Problem, to także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

W poniższym punkcie przedstawione są problemy zidentyfikowane podczas spotkania warsztatowego i zweryfikowane podczas analiz eksperckich i konsultacji w Urzędzie Gminy dla każdego z zakresów.

Świadomość i rozumienie sytuacji przedstawionej w ocenie problemów stanowiły punkt odniesienia do ustalania celów i zadań realizacyjnych oraz miały decydujący wpływ na kształt planu rozwoju.

8.1. Zasoby techniczne

W skład zasobów technicznych wchodzi budynki i budowle, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, systemy zabezpieczeń przed: powodzią, ogniem i skażeniem oraz systemy eksploatacji i odnowy zasobów technicznych.

W zakresie zasobów technicznych zdiagnozowano następujące problemy:

- niewykorzystane obiekty sanatoriów i szpitali uzdrowskich (4 obiekty zabytkowe) oraz inne obiekty turystyczno-hotelarskie (w tym również zabytkowe) – zły stan techniczny;
- niezadowalający stan techniczny obiektów sanatoryjnych i szpitali uzdrowskich;
- przestarzałe wyposażenie obiektów sanatoryjnych, zakładów przyrodoleczniczych, rozlewni wód mineralnych;
- brak nowoczesnego sprzętu i urządzeń do uruchomienia nowych usług lecznictwa uzdrowskiego i rekreacji;
- niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna (brak basenów, lodowiska, wyciągu narciarskiego itp.);
- pijalnia wód mineralnych niedostosowana do aktualnych potrzeb;
- bardzo słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna dla dzieci.
- niezadowalający stan techniczny zaplecza sanitarnego na terenie uzdrowska oraz brak punktów sanitarnych na terenie parku zdrojowego.

8.2. Potencjał i ład przestrzenny

W ramach potencjału i ład przestrzenny pod uwagę brana jest dostępność terenów i stan zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie potencjału i ład przestrzenny zdiagnozowano następujące problemy:

- niewystarczająca liczba miejsc parkingowych;
- słabe zagospodarowanie parku zdrojowego (zaniedbana mała architektura i oświetlenie, wymagające remontu kładki piesze) oraz ścieżek rekreacyjno-turystycznych;
- brak ścieżek i tras rowerowych;
- zbyt mało i słaby stan zagospodarowania ścieżek spacerowych/ruchowych;
- niezagospodarowany obszar brzegów rzeki Tabor;
- brak chodników dla pieszych w południowej części Rymanowa - Zdroju;

- słabe wyeksponowanie miejsc atrakcyjnych ze względów historycznych i krajobrazowych (np. brak punktów widokowych);
- brak obiektu spełniającego funkcje kulturalne (sala widowiskowa, kino) Rymanowie - Zdroju;
- zły stan techniczny infrastruktury drogowej i ciągów pieszych;
- zły stan techniczny kładki dla pieszych nad rzeką Tabor usytuowanej w głównej osi widokowej zabytkowego Parku Zdrojowego
- słabe skomunikowanie Rymanowa - Zdroju regionalnymi ośrodkami (Krosno, Sanok, Rzeszów).

8.3. Potencjał ekologiczny

Potencjał ekologiczny to zasoby naturalne, systemy i urządzenia proekologiczne, a także ekoświadomość.

W ramach potencjału ekologicznego wskazano następujące problemy:

- zanieczyszczeni powietrza - niska emisja;
- duża ilość gospodarstw z pokryciem eternitowym budynków;
- wysoka energochłonność niektórych obiektów uzdrowiskowych;
- bardzo niski stopień wykorzystania OZE.

8.4. Potencjał ludzki

Pojęcie potencjału ludzkiego zawiera przede wszystkim w sobie potencjał demograficzny/biologiczny, także dotyczy kwalifikacji zawodowych.

W ramach pojęcia potencjału ludzkiego zdiagnozowano następujące problemy:

- niewystarczająca kadra do obsługi gości zagranicznych;
- niedobór kadry lekarskiej i pielęgniarskiej.

8.5. Problemy w zakresie gospodarki i promocji

Problemy zgłoszone w zakresie „gospodarki i promocji”:

- słaba dostępność informacji turystycznej (m.in. o noclegach);
- brak systemu elektronicznej rezerwacji miejsc noclegowych i informacji turystycznej;
- brak wykorzystania nowych technologii (IT) w organizacji turystyki (szlaków, ścieżek, atrakcji turystycznych i innych);
- niewykształcony markowy produkt turystyczny;
- niedostateczna ilość cyklicznych imprez turystycznych/kulturalnych;
- zbyt mało imprez promujących ofertę turystyczną gminy;
- niska jakość usług turystycznych;
- ograniczona oferta usług turystycznych;
- brak atrakcji/produktu turystycznego dla dzieci.

9. Analiza SWOT dla uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Zapisy zawarte w analizie SWOT są odzwierciedleniem sposobu widzenia aktualnej sytuacji przez uczestników otwartego spotkania warsztatowego w sprawie opracowania Planu Rozwoju dla Uzdrowiska Rymanowa - Zdroju, które odbyło się 28 marca 2017 roku w Urzędzie Gminy Rymanów oraz spotkania roboczego w sprawie aktualizacji Planu Rozwoju dla Uzdrowiska Rymanowa - Zdroju, które odbyło się 30 czerwca 2020 roku w Urzędzie Gminy Rymanów i wynikają z analizy zaprezentowanej w niniejszym dokumencie.

Analiza SWOT, określana często także jako „analiza strategiczna”, jest sposobem uporządkowania informacji o istniejących lub potencjalnych (możliwych) uwarunkowaniach rozwoju. Stanowi ona skwantyfikowaną formę opisu sytuacji wyjściowej w obszarze mającym być przedmiotem planu rozwoju. Zadaniem analizy SWOT jest wskazanie najważniejszych elementów stanu Uzdrowiska Rymanów - Zdrój, wraz z ich wzajemnymi zależnościami. Tak uporządkowany opis sytuacji stanowi podstawę sformułowania celów i priorytetów rozwoju, które z kolei powinny być zinstrumentalizowane w postaci wiązki celów strategicznych.

Analiza strategiczna SWOT została, zatem podzielona na opis:

1. Potencjałów

tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości miasta mających charakter pozytywny z punktu widzenia jej przyszłego rozwoju.

2. Słabych stron

tj. uwarunkowań wewnętrznych o charakterze negatywnym.

3. Szans

tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym; jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem miasta lub poza zakresem kompetencji władz publicznych działających na jego obszarze.

4. Zagrożeń

tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój miasta

Silne strony	Słabe strony
+ Tradycja lecznictwa uzdrowskiego (ponad 140-letnia), + Wysokie walory środowiska naturalnego (ponad 65% obszaru Gminy Rymanów jest objęta ochroną prawną), + Wyznaczone strefy ochrony uzdrowskiej, + Bogate zasoby dziedzictwa kulturowego, + Istniejąca infrastruktura uzdrowska i około uzdrowskiej zapewniająca właściwą jakość leczenia i wypoczynku, + Wyspecjalizowana kadra medyczna Uzdrowsa Rymanów - Zdrój, + Rozwinięta oferta usług leczniczych (zakłady przyrodolecnicze), + Bogate zasoby surowców naturalnych (zasoby wody pitnej, wód mineralnych, wody termalne, drewno), + Warunki klimatyczne oraz infrastruktura sprzyjające rozwojowi lecznictwa oraz turystyki i rekreacji (połączenie funkcji turystycznych i uzdrowskich), + Zarządzanie urządzeniami uzdrowskimi, + Przygotowana oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna Gminy Rymanów i samego Uzdrowsa Rymanów - Zdrój, + Zapewnione możliwości inwestycyjne (dostępne tereny inwestycyjne), + Posiadanie znanej w całym kraju marki wody mineralnej „Celestynka”, + Współpraca z innymi uzdrowskami.	- Zużycie infrastruktury uzdrowskiej i około uzdrowskiej - niezadowalający stan techniczny obiektów sanatoryjnych i szpitali uzdrowskich, zaplecza sanitarnego, - Przeszarżałe wyposażenie obiektów sanatoryjnych, zakładów przyrodolecniczych, rozlewni wód mineralnych, - Niewykorzystane obiekty bazy sanatoryjnej i lecznictwa uzdrowskiego, - Zaniedbane zabytkowe obiekty uzdrowskie, - Niedobór kadry lekarskiej i pielęgniarskiej, - Braki w infrastrukturze sportowej i rekreacyjnej utrudniające pełniejsze wykorzystanie potencjału Uzdrowsa Rymanów Zdrój (brak lodowiska, wyciągu narciarskiego, wymagający gruntownej rewitalizacji park zdrojowy itp.), - Słabe wykorzystywanie zasobów surowców naturalnych, - Niedostateczne/słabe zagospodarowanie zieleni uzdrowskiej (parku zdrojowego), obszaru brzegów rzeki Tabor, przestrzeni i obiektów starego basenu w Rymanowie - Zdroju, - Zbyt mało i słaby stan zagospodarowania ścieżek rekreacyjno-turystycznych (spacerowych/ ruchowych, rowerowych), - Bardzo słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna dla dzieci, - Niestarczająca liczba miejsc parkingowych, - Niewystarczające zaplecze sanitarne, - Braki w infrastrukturze kulturalnej (brak Sali widowiskowej, kina), - Słaba oferta kulturalna i turystyczna, - Zły stan techniczny infrastruktury drogowej i ciągów pieszych oraz brak chodników dla pieszych w południowej części Rymanowa - Zdroju, - Słabe skomunikowanie Rymanowa - Zdroju regionalnymi ośrodkami (Krosno, Sanok, Rzeszów), - Słabe wyeksponowanie miejsc atrakcyjnych ze względów historycznych i krajoobrazowych, - Zanieczyszczenie powietrza (niska emisja),

	– Wysoka energochłonność niektórych obiektów uzdrowiskowych i niski stopień wykorzystania OZE, – Słaba promocja uzdrowiska; – Brak markowego produktu turystycznego.
Szanse	Zagrożenia
+ Zainteresowanie inwestorów zewnętrznych budową pensjonatów i hoteli, + Poprawa standardu technicznego infrastruktury drogowej na głównych szlakach komunikacyjnych (drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe), + Dostęp do środków finansowania zewnętrznego w tym szczególnie programów operacyjnych finansowanych z UE, + Moda na turystykę uzdrowiskową i wzrost świadomości prozdrowotnej, + Wzrost zapotrzebowania na nowoczesną ofertę uzdrowiskową i regeneracyjną (zabiegi lecznicze, spa), + Objęcie Gminy Rymanów obszarem Natura 2000 – gwarancja zachowania czystości środowiska.	– Polityka państwa związana z uzdrowiskami w tym szczególnie w zakresie ich prywatyzacji oraz stawki VAT na lecznictwo, – Zmniejszanie dochodów ludności, – Ograniczenia prawne i finansowe sektora uzdrowiskowego), – Nierespektowanie stref ochronnych dla uzdrowiska (naruszanie stref ochronnych i zakłócanie funkcji uzdrowiskowych), – Trudności z egzekwowaniem porządku publicznego, – Rozwój konkurencyjnych miejscowości uzdrowiskowych, – Zmniejszająca się liczba wyjazdów sanatoryjnych finansowanych przez NFZ.

10. Wizja

Wizja przedstawia pożądany obraz w danym okresie. Jest opisem wizerunku obszaru objętego planem rozwoju po przeprowadzonym procesie rozwojowym, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Jest to koncepcja pewnego modelu w przyszłości. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania.

Efektom działań w ramach Planu Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój będzie poprawa warunków funkcjonowania uzdrowiska, a w konsekwencji ożywienie społeczno-gospodarcze co będzie się odzwierciedlało w rozwoju przedsiębiorczości oraz powstawaniu nowych i utrzymaniu istniejących miejsc pracy w sferze lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki oraz otoczeniu. Na funkcjonowanie uzdrowiska wpływ będzie miała poprawa warunków przestrzennych, technicznych i infrastrukturalnych w zakresie dostępności i jakości oferty rekreacyjno-wypoczynkowej i lecznictwa uzdrowiskowego. Rozwojowi sfery technicznej będzie towarzyszył kreatywny rozwój zasobów ludzkich oraz produktów turystycznych i marki uzdrowiska powiązany z wykorzystaniem potencjałów uzdrowiska związanych z zasobami naturalnymi, przyrodą, historią i tradycjami.

Przedstawiona wizja odnosi się do zdiagnozowanych potrzeb i odpowiada na problemy opisane w diagnozie. Na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych z mieszkańcami oraz przedsiębiorcami można zauważyć silne więzi z uzdrowiskiem, jego tradycjami i historią, wszystkim zależy na tym by uzdrowisko rozwijało się w sposób zrównoważony. Do głównych potrzeb zidentyfikowanych przez interesariuszy tego Planu należą takie kwestie jak potrzeba wykreowania produktów turystycznych oraz unikalnej i rozpoznawalnej marki uzdrowiska, lepsze wykorzystanie potencjału technicznego i przyrodniczego oraz ludzkiego do rozwijania oferty turystycznej i lecznictwa uzdrowiskowego wraz z poprawą ich zakresu, jakości oraz standardu, a także poprawa struktury zatrudnienia i rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

11. Cele rozwojowe

11.1. Drzewo celów strategicznych

Cele strategiczne określone są do roku 2020 i służą realizacji wizji Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

Cele strategiczne określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju Uzdrowiska. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów Uzdrowiska, w tym również

zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Wyznaczają one kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój.

Priorytety i cele strategiczne zostały opracowane w 2 głównych wyznaczonych wcześniej obszarach funkcjonowania Uzdrowiska. Cele strategiczne w podziale na obszary prezentują się następująco:

Obszar: Lecznictwo uzdrowiskowe i turystyka

Priorytet strategiczny nr 1: Wspieranie rozwoju usług uzdrowiskowych służących wzrostowi liczby osób korzystających z usług leczenia uzdrowiskowego

Cel strategiczny 1.1.

Poszerzenie liczby profili leczniczych oferowanych przez Uzdrowisko.

Cel strategiczny 1.2.

Wykorzystanie zasobów wód geotermalnych zlokalizowanych na terenie gminy.

Priorytet strategiczny nr 2: Rozwinięta, atrakcyjna oferta turystyczna

Cel strategiczny 2.1.

Wykształcone i dobrze rozpoznawalne markowe produkty turystyczne

Cel strategiczny 2.2.

Poszerzenie oferty cyklicznych imprez turystycznych/kulturalnych

Obszar: Zasoby techniczne

Priorytet strategiczny nr 3: Rozwijanie bazy lokalowej leczenia uzdrowiskowego oraz turystycznej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 3.1.

Wykorzystanie potencjału bazy lokalowej obiektów sanatoryjnych i szpitali uzdrowiskowych oraz innych obiektów turystyczno-hotelarskich.

Cel strategiczny 3.2.

Rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna oraz uzdrowiskowa.

Obszar: Potencjał i ład przestrzenny

Priorytet strategiczny nr 4: Przestrzenie publiczne dostosowane do potrzeb funkcjonowania uzdrowiska

Cel strategiczny 4.1.

Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych – dostosowanie do funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych

Cel strategiczny 4.2.

Rozwinięta infrastruktura około drogowa.

Obszar: Potencjał ekologiczny

Priorytet strategiczny nr 5: Poprawa stanu środowiska naturalnego

Cel strategiczny 5.1.

Ograniczenie niskiej emisji.

Obszar: Potencjał ludzki

Priorytet strategiczny nr 6: Wsparcie wzrostu zatrudnienia

Cel strategiczny 6.1.

Wzrost zatrudnienia i kompetencji kadry obsługującej gości korzystających z oferty uzdrowiska.

Obszar: Przedsiębiorczość

Priorytet strategiczny nr 7: Tworzenie warunków do napływu inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz poszerzenie rynku pracy

Cel strategiczny 7.1.

Lokalizacja i rozwój w gminie nowych podmiotów gospodarczych umożliwiające w perspektywie strategicznej wzrost o 15% liczby miejsc pracy.

11.2. Kierunki działań dla poszczególnych celów operacyjnych

Cel strategiczny 1.1. Poszerzenie liczby profili leczniczych oferowanych przez Uzdrowisko.

Kierunki działań:

- ✓ Inspirowanie działań w kierunku uzyskania zgody na wprowadzenie nowych profili leczniczych (choroby układu nerwowego, choroby naczyń obwodowych, choroby układu trawienia, cukrzyca, otyłość, cukrzyca, choroby kobiece);
- ✓ Organizowanie szkoleń otwartych dla personelu obsługującego pacjentów w zakresie obecnych i przyszłych profili leczniczych;
- ✓ Rozwijanie i modernizacja medycznej infrastruktury uzdrowskiej;
- ✓ Likwidacja barier architektonicznych umożliwiające osobom niepełnosprawnym pełne korzystanie z oferty uzdrowskiej.

Cel strategiczny 1.2. Wykorzystanie zasobów wód geotermalnych zlokalizowanych na terenie gminy.

Kierunki działań:

- ✓ Prowadzenie dokładnych badań geologicznych;
- ✓ Pozyskanie inwestorów, zainteresowanych eksploatacją wód geotermalnych;
- ✓ Organizowanie spółek partnerstwa publiczno – prywatnego do eksploatacji wód geotermalnych;
- ✓ Utworzenie związku międzygminnego, koordynującego eksploatację wód;
- ✓ Promocja lecznictwa uzdrowskiego.

Cel strategiczny 2.1. Wykształcone i dobrze rozpoznawalne markowe produkty turystyczne.

Kierunki działań:

- ✓ Wykreowanie markowych produktów turystycznych;
- ✓ Stworzenie atrakcji/produktu turystycznego dla dzieci;
- ✓ Poszerzanie oferty turystycznej;
- ✓ Systematyczne działania podnoszące jakość usług turystycznych.

Cel strategiczny 2.1. Poszerzenie oferty cyklicznych imprez turystycznych/kulturalnych.

Kierunki działań:

- ✓ Wykreowanie nowych cyklicznych imprez turystycznych/kulturalnych;
- ✓ Zwiększanie ilość imprez promujących ofertę turystyczną gminy.

Cel strategiczny 3.1. Wykorzystanie potencjału bazy lokalowej obiektów sanatoryjnych i szpitali uzdrowskich oraz innych obiektów turystyczno-hotelarskich.

Kierunki działań:

- ✓ Poprawa stanu i zagospodarowywanie niewykorzystanych obiektów sanatoriów i szpitali uzdrowskich oraz innych obiektów turystyczno-hotelarskich;
- ✓ Poprawa stanu i standardu funkcjonujących obiektów sanatoryjnych i szpitali uzdrowskich;
- ✓ Modernizacja wyposażenia obiektów sanatoryjnych, zakładów przyrodoleczniczych oraz rozlewni wód mineralnych;

Cel strategiczny 3.2. Rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna oraz uzdrowska.

Kierunki działań:

- ✓ Rozwijanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (lodowiska, wyciągu narciarskiego itp.);
- ✓ Dostosowywanie infrastruktury uzdrowskiej (w tym pijalni wód mineralnych) do aktualnych potrzeb;
- ✓ Rozwijanie infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci.

Cel strategiczny 4.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych – dostosowanie do funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych

Kierunki działań:

- ✓ Zagospodarowanie parku zdrojowego i jego otoczenia (w tym budowa elementów małej architektury, remont oświetlenia i kładki pieszej, przebudowa ogólnodostępnych sanitariatów) oraz ścieżek rekreacyjno-turystycznych;
- ✓ Budowa/wyznaczanie ścieżek i tras rowerowych;
- ✓ Budowa/wyznaczanie ścieżek spacerowych/ruchowych oraz poprawa stanu zagospodarowania istniejących;
- ✓ Eksponowanie miejsc atrakcyjnych ze względów historycznych i krajobrazowych;
- ✓ Zagospodarowanie przestrzeni i obiektów starego basenu w Rymanowie - Zdroju;
- ✓ Budowa obiektów spełniających funkcje kulturalne (sala widowiskowa, kino).

Cel strategiczny 4.2. Rozwinięta infrastruktura około drogowa.

Kierunki działań:

- ✓ Zwiększanie liczby miejsc parkingowych;
- ✓ Budowa nowych chodników dla pieszych;
- ✓ Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej i ciągów pieszych.

Cel strategiczny 5.1. Ograniczenie niskiej emisji

Kierunki działań:

- ✓ Modernizacja energetyczna obiektów i zwiększanie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Cel strategiczny 6.1. Wzrost zatrudnienia i kompetencji kadry obsługującej gości korzystających z oferty uzdrowska.

Kierunki działań:

- ✓ Organizowanie szkoleń dla kadr do obsługi ruchu turystycznego;
- ✓ Organizowanie szkoleń otwartych dla personelu obsługującego pacjentów w zakresie obecnych i nowych profilów leczniczych.
- ✓ Organizowanie szkoleń otwartych dla personelu obsługującego nowo zakupywany sprzęt i urządzenia medyczne.

Cel strategiczny 7.1. Lokalizacja i rozwój w gminie nowych podmiotów gospodarczych umożliwiający w perspektywie strategicznej wzrost o 15% liczby miejsc pracy

Kierunki działań:

- ✓ Przygotowanie terenów przeznaczonych no rozwój działalności gospodarczej;
- ✓ Podejmowanie działań służących zagospodarowaniu specjalnej strefy ekonomicznej;
- ✓ Podejmowanie działań służących zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnemu Rymanowa - Zdroju,
- ✓ Organizowanie szkoleń dla kadr do obsługi ruchu turystycznego,
- ✓ Wspieranie inwestorów podejmujących przedsięwzięcia na terenie gminy;
- ✓ Prowadzenie działalności promocyjnej dotyczącej znajomości oferty inwestycyjnej gminy wśród potencjalnych inwestorów;
- ✓ Organizacja imprez turystyczno-rekreacyjnych adresowanych do różnych grup wiekowych;
- ✓ Edukacja w zakresie przedsiębiorczości na różnych poziomach.

12. Projekty inwestycyjne służące realizacji celów rozwojowych

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wykaz projektów inwestycyjnych służących realizacji celów.

Lp.	Nazwa/tytuł projektu	Podmiot realizujący projekt	Lokalizacja	Szacunkowa wartość projektu (w PLN)	Stan realizacji
1.	Budowa infrastruktury rekreacyjno – turystycznej w Rymanowie Zdroju	Gmina Rymanów	Działki nr 419, 420, 421 w Rymanowie Zdroju	14190000,00	zrealizowano
2.	Budowa amfiteatru w Rymanowie Zdroju	Gmina Rymanów	Rymanów Zdrój przy drodze gminnej nr 430	1500000,00	zrealizowano
3.	Budowa ośrodka sportów zimowych	Gmina Rymanów	Tereny sportu i rekreacji Uts oraz tereny usług 1 U, 2 U (działki nr 1, 5,6)	3000000,00	do realizacji
4.	Budowa trasy spacerowej na Wołuszową	Gmina Rymanów	Droga gminna 450/1, Tereny zabudowy uzdrowskiej 3.UZ, 3a UZ (działki nr 411/1, 411/2, 411/3)	2000000,00	do realizacji
5.	Budowa parku wypoczynku i odnowy biologicznej	Gmina Rymanów	Tereny zabudowy uzdrowskiej 3.UZ, 3a UZ (działki nr 411/1, 411/2, 411/3)	5000000,00	do realizacji
6.	Odtworzenie historycznego charakteru Parku Zdrojowego w Rymanowie-Zdroju: - remont istniejącej kładki na rzece Tabor w Rymanowie-Zdroju na osi pomiędzy budynkiem „Eskulap” i budynkiem „Opatrzność”; - remont istniejącego oświetlenia parkowego; - budowa elementów małej architektury: ławki, kosze na odpadki. Przebudowa budynku sanitariatów ogólnodostępnych wraz z wewnętrzną instalacją wod-kan i elektryczną w Rymanowie-Zdroju	Gmina Rymanów	Działki nr 410/2, 411, 412, 413, 362/4, 425/13 w Rymanowie Zdroju	1000000,00	do realizacji
7.	Budowa pergoli nr 2	Gmina Rymanów	Działka nr 401 w Rymanowie Zdroju	55000,00	w trakcie realizacji
8.	Budowa tężni	Gmina Rymanów	Wołuszowa – Nr. działek – 88/2, 431, 442	1500000,00	zrealizowano
9.	Budowa przykrycia kortu tenisowego wraz z wewnętrzną instalacją gazową oraz rozbudowa istniejących kortów tenisowych w Rymanowie Zdroju	Gmina Rymanów	Działka nr 425/9 w Rymanowie Zdroju	700000,00	zrealizowano
10.	Wyznaczenie i urządzenie ścieżki przyrodniczo–edukacyjnej „Doliną Czarnego Potoku”	GOK Rymanów, Nadleśnictwo Rymanów, Uzdrowisko Rymanów SA	Trasa wzdłuż Czarnego Potoku do Krokusowej Polany w Rymanowie Zdroju	30000,00	zrealizowano

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

11.	Podłączenie ujęć D-8 i D-10 do Zakładu Produkcji Wód wraz z dwoma zbiornikami lub przebudowa przyłącza na ujęciu wody Hubin wraz z automatyczną aparaturą pomiarową	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Węgierska	490000,00	zrealizowano
12.	Modernizacja obiektu „Kasztanowy Dwór” z przeznaczeniem na Zakład Rehabilitacji Leczniczej	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Kasztanowa 4	2015380,00	zrealizowano
13.	Rozbudowa i modernizacja Sanatorium Leliwa wraz z rewitalizacją i zagospodarowaniem terenu użytkowego	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Zdrojowa 56	16555587,00	do realizacji
14.	Modernizacja budynków Spółki będących w strukturach „Uzdrowiska Rymanów” S.A. celem dostosowania ich do wymogów NFZ, p. poz. i BHP: - budynek Podkarpackiego Centrum Rehabilitacji Kardiologicznej „Polonia”, - budynek Szpitala Uzdrowskiego „Zimowit”, - budynek Sanatorium Uzdrowskiego „Maria”.	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój Polonia ul. Potockich 1 Zimowit ul. Leśna 4 Maria ul. Wyspiańskiego 5	1376400,00	w trakcie realizacji
15.	Modernizacja i rozwój bazy rehabilitacyjno-leczniczej w Sanatorium Uzdrowskim Stomil w Rymanowie Zdroju.	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno-Turystyczne „Stomil” Spółka z o.o. w Rymanowie Zdroju	Rymanów Zdrój ul. Świerkowa 1	500000,00	zrealizowano
16.	Modernizacja pomieszczeń Zakładu Przyrodoleczniczego w Szpitalu Uzdrowskim „Zimowit”	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Leśna 4	2000000,00	zrealizowano
17.	Modernizacja Bloku A-1 w Szpitalu Uzdrowskim „Zimowit”	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Leśna 4	3400000,00	zrealizowano
18.	Modernizacja Sanatorium „Anna”	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Leśna 2	4250000,00	zrealizowano
19.	Adaptacja budynku fizykoterapii pod nowe rodzaje działalności Spółki	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Parkowa 5	2000000,00	w trakcie realizacji
20.	Innowacyjna linia do produkcji mineralnych izotoników oraz wód na bazie wody mineralnej i źródlanej	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Węgierska 40	10000000,00	do realizacji
21.	Termomodernizacja Zakładu Produkcji Wód wraz z wymianą kotłowni	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Węgierska 40	4000000,00	do realizacji
22.	Modernizacja kontenerowej stacji uzdatniania wody wraz z wykonaniem nowego przyłącza do zbiornika magazynowego	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Leśna 4	1100000,00	zrealizowano
23.	Modernizacja Sanatoriów Gołębek-Opatrzność celem podniesienia ich standardu oraz dobudowa oddzielnych kotłowni gazowych	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Zdrojowa 55	3200000,00	zrealizowano
24.	Modernizacja Sanatorium Teresa pod nowe wymogi NFZ i ZUS	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Zdrojowa 54	1500000,00	zrealizowano
25.	Adaptacja pomieszczeń po byłej kuchni w Szpitalu Uzdrowskim „Eskulap” z przeznaczeniem na pomieszczenia dla	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Parkowa 5	400000,00	zrealizowano

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

	potrzeb Zakładu Przyrodoleczniczego „Eskulap”				
26.	Wymiana źródła ciepła i technologii wymiennikowni w kotłowni Eskulap wraz z modernizacją budynku Szpitala Eskulap	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Rymanów Zdrój, ul. Parkowa 5	10000000,00	do realizacji
27.	Modernizacja sanatorium Krystyna	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Działka nr 426 Rymanów Zdrój	10600000,00	do realizacji
28.	Modernizacja szpitala uzdrowskiego Gozdawa	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna	Działka Nr 97 Rymanów Zdrój	11000000,00	do realizacji
29.	Poprawa dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Rymanowie Zdroju i na drogach dojazdowych	Gmina Rymanów	Drogi gminne i wewnętrzne na terenie Rymanowa Zdroju	5000000,00	do realizacji

Źródło: Na podstawie zebranych kart projektów

13. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć

Poza głównymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi planowana jest również realizacja przedsięwzięć uzupełniających tj. przedsięwzięć nieinwestycyjnych, miękkich z zakresu finansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny. W ich realizacji zostanie uwzględniony szeroki aspekt partnerstwa z innymi podmiotami. Na etapie Planu Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój nie są znane ich ramy finansowe. Głównym założeniem przedsięwzięć uzupełniających będzie aktywizacja mieszkańców oraz aktualnych i potencjalnych pracowników. Jednocześnie planowane działania przyczynią się do uatrakcyjnienia i poprawy jakości oferty Uzdrowiska.

Zatem niezwykle ważnym aspektem planowania rozwoju jest zaplanowanie mechanizmów integrowania działań oraz przedsięwzięć. Wdrożenie tego elementu będzie opierało się o następujące zasady:

- Kompleksowości,
 - Komplementarności problemowej,
1. Zasada kompleksowości – co oznacza, że w Planie Rozwoju Uzdrowiska działania ujęte są w sposób kompleksowy nie pomijając aspektu społecznego, gospodarczego i przestrzennego (w tym również infrastrukturalnego, środowiskowego i kulturowego) związanego zarówno z obszarem, jak i jego otoczeniem. Plan złożony jest z różnorodnych przedsięwzięć mających przyczynić się w założeniu do kompleksowej interwencji na rzecz rozwoju Uzdrowiska. Program wyklucza realizację indywidualnych inwestycji nieskutkujących zmianami strukturalnymi w Uzdrowisku.
 2. Zasada komplementarności problemowej – polega na konieczności realizacji przedsięwzięć rozwojowych, które się wzajemnie dopełniają pomiędzy różnymi sferami. Dodatkowo zasada ta wyraża się tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w kierunki działań przewidziane do realizacji, a co za tym idzie również w cele operacyjne i strategiczne. W związku z tym, że cele przypisane są bezpośrednio do podsystemów część projektów wpisuje się w więcej niż jeden cel. Wzajemne dopełnianie się przedsięwzięć oraz powiązanie ich z celami tematycznymi zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, a sam program będzie oddziaływał na obszar uzdrowiska w sposób kompleksowy, zaś przyczyny problemów będą traktowane całościowo.

Nazwa/tytuł projektu inwestycyjnego	Komplementarne projekty miękkie	Źródło finansowania projektów komplementarnych	Podmiot realizujący projekt
Budowa infrastruktury rekreacyjno – turystycznej w Rymanowie Zdroju	Wspieranie aktywności zawodowej poprzez działania prozdrowotne, dotyczące profilaktyki (pierwotnej i wtórnej) chorób układu krążenia układu ruchu oraz chorób onkologicznych.	RPO - Europejski Fundusz Społeczny	Gmina Rymanów
	Warsztaty dla instruktorów Nordic Walking.	Europejski Fundusz Społeczny PROW	
	Puchar Burmistrza – Nordic Walking w Rymanowie Zdroju.	Środki własne	
	Bezpłatne zajęcia w Nordic Walking.	Środki własne i krajowe	

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

	Piknik integracyjny „Dzień dziecka”.	Środki własne i krajowe	
	Piknik rodzinny.	Środki własne i krajowe	
Budowa amfiteatru w Rymanowie Zdroju	Projekt – letnie koncertowanie w Zdroju.	Środki własne i krajowe	Gmina Rymanów
Budowa ośrodka sportów zimowych	Utworzenie gminnej szkółki narciarskiej dla dzieci i młodzieży (narciarstwo klasyczne i alpejskie)	Środki własne i krajowe	Gmina Rymanów
	Organizacja gminnych zawodów sportowych w narciarstwie klasycznym	Środki własne i krajowe	
Budowa trasy spacerowej na Woltuszową	Warsztaty szkoleniowe - podnoszenie kwalifikacji pracowników i osób świadczących usługi z zakresu turystyki: ✓ Qesting – atrakcyjna metoda odkrywania i prezentacji lokalnego dziedzictwa historycznego i forma edukacji. ✓ Kurs przewodnika dla gestorów bazy noclegowej po Rymanowie Zdroju i Gminie Rymanów. ✓ Poprawa kompetencji – nauka języków obcych. ✓ Kurs – Specjalista ds. turystyki. ✓ Kurs - weekendowy Referent ds. turystyki. ✓ Kurs – Manager ds. turystyki. ✓ Kurs – Produkt branży turystycznej.	Europejski Fundusz Społeczny PROW	Gmina Rymanów
	Warsztaty dla instruktorów Nordic Walking.	Europejski Fundusz Społeczny PROW	
	Puchar Burmistrza – Nordic Walking w Rymanowie Zdroju.	Środki własne i krajowe	
	Bezpłatne zajęcia w Nordic Walking.	Środki własne i krajowe	
Budowa parku wypoczynku i odnowy biologicznej	Warsztaty i kursy szkoleniowe skierowane do osób dorosłych z zakresu: ✓ zdobywanie i poprawa kompetencji cyfrowych; ✓ uzyskiwanie kwalifikacji językowych.	Europejski Fundusz Społeczny PROW	Gmina Rymanów
Odtworzenie historycznego charakteru Parku Zdrojowego w Rymanowie-Zdroju: - remont istniejącej kładki na rzece Tabor w Rymanowie-Zdroju na osi pomiędzy budynkiem „Eskulap” i budynkiem „Opatrzność”; - remont istniejącego oświetlenia parkowego; - budowa elementów małej architektury: ławki, kosze na odpadki. Przebudowa budynku sanitariatów ogólnodostępnych wraz z wewnętrzną instalacją wod-kan i elektryczną w Rymanowie-Zdroju	Warsztaty dla instruktorów Nordic Walking.	Europejski Fundusz Społeczny PROW	Gmina Rymanów
	Warsztaty szkoleniowe - podnoszenie kwalifikacji pracowników i osób świadczących usługi z zakresu turystyki	Europejski Fundusz Społeczny PROW	
	Plener malarski połączony z wystawą.	Środki własne i krajowe PROW	
	Plener fotograficzny połączony z wystawą.	Środki własne i krajowe PROW	
Budowa pergoli nr 2	Organizacja mini-koncertów i recitali artystów amatorów.	Środki własne i krajowe, PROW Środki własne i krajowe	Gmina Rymanów

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Budowa tężni		Środki własne i krajowe	
Budowa przykrycia kortu tenisowego wraz z wewnętrzną instalacją gazową oraz rozbudowa istniejących kortów tenisowych w Rymanowie Zdroju	Promowanie zdrowego trybu życia poprzez – szkoła gry w tenisa dla dzieci.	Środki własne i krajowe	Gmina Rymanów
	Szkolenia z zakresu nauki i doskonalenia tenisa ziemnego dla dorosłych.	Środki własne i krajowe	
	Turniej tenisa ziemnego o Puchar Burmistrza.	Środki własne i krajowe	
Wyznaczenie i urządzenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej „Doliną Czarnego Potoku”	Projekt dla dzieci – spacer edukacyjno-zabawowe.	Środki własne i krajowe	GOK Rymanów, Nadleśnictwo Rymanów, Uzdrowisko Rymanów SA
	Spotkania z przyrodą na ścieżce edukacyjno-przyrodniczej.	Środki własne i krajowe PROW	
Podłączenie ujęć D-8 i D-10 do Zakładu Produkcji Wód wraz z dwoma zbiornikami lub przebudowa przyłącza na ujęciu wody Hubin wraz z automatyczną aparaturą pomiarową	Podniesienie kompetencji pracowników Uzdrowiska Rymanów S.A. poprzez szkolenia, konferencje tematyczne i warsztaty – projekt skierowany do pracowników medycznych i pozamedycznych uzdrowiska Rymanów S.A. Realizacja programów edukacyjno-kulturalnych stanowiących urozmaicenie turnusowego planu pobytu kuracjuszy na terenie Uzdrowiska Rymanów – projekt skierowany do kuracjuszy i turystów. Aktywizacja dzieci i młodzieży szkolnej z Gminy Rymanów - organizacja warsztatów tematycznych, leczniczo-przyrodniczych w oparciu o zasoby uzdrowiskowe. Realizacja programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz promowania zdrowego trybu życia – projekt skierowany do kuracjuszy oraz mieszkańców gminy Rymanów.	Europejski Fundusz Społeczny Środki własne i krajowe	Uzdrowisko Rymanów Spółka Akcyjna
Modernizacja obiektu „Kasztanowy Dwór” z przeznaczeniem na Zakład Rehabilitacji Leczniczej			
Rozbudowa i modernizacja Sanatorium Leliwa wraz z rewitalizacją i zagospodarowaniem terenu użytkowego			
Modernizacja budynków Spółki będących w strukturach „Uzdrowiska Rymanów” S.A. celem dostosowania ich do wymogów NFZ, p. poz. i BHP: - budynek Podkarpackiego Centrum Rehabilitacji Kardiologicznej „Polonia”, - budynek Szpitala Uzdrowskiego „Zimowit”, - budynek Sanatorium Uzdrowskiego „Maria”.			
Modernizacja Sanatorium „Anna”			
Adaptacja budynku fizykoterapii pod nowe rodzaje działalności Spółki			
Innowacyjna linia do produkcji mineralnych izotoników oraz wód na bazie wody mineralnej i źródlanej			
Termomodernizacja Zakładu Produkcji Wód wraz z wymianą kotłowni			
Modernizacja kontenerowej stacji uzdatniania wody wraz z wykonaniem nowego przyłącza do zbiornika magazynowego			
Modernizacja Sanatoriów Gołębek-Opatrzność celem podniesienia ich standardu oraz dobudowa oddzielnych kotłowni gazowych			

Plan Rozwoju Uzdrowiska Rymanów - Zdrój

Modernizacja Sanatorium Teresa pod nowe wymogi NFZ i ZUS			
Adaptacja pomieszczeń po byłej kuchni w Szpitalu Uzdrowskim „Eskulap” z przeznaczeniem na pomieszczenia dla potrzeb Zakładu Przyrodoleczniczego „Eskulap”			
Modernizacja pomieszczeń Zakładu Przyrodoleczniczego w Szpitalu Uzdrowskim „Zimowit”			
Modernizacja Bloku A-1 w Szpitalu Uzdrowskim „Zimowit”			
Wymiana źródła ciepła i technologii wymiennikowni w kotłowni Eskulap wraz z modernizacją budynku Szpitala Eskulap			
Modernizacja sanatorium Krystyna			
Modernizacja szpitala uzdrowskiego Gozdawa			
Modernizacja i rozwój bazy rehabilitacyjno-leczniczej w Sanatorium Uzdrowskim Stomil w Rymanowie Zdroju.	Podniesienie i poszerzenie kwalifikacji zawodowych pracowników Sanatorium Uzdrowskiego Stomil poprzez szkolenia, kursy obsługi nowego sprzętu i urządzeń rehabilitacyjno-leczniczych – projekt skierowany do pracowników medycznych i pozamedycznych.	Europejski Fundusz Społeczny Środki własne i krajowe	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno-Turystyczne „Stomil” Spółka z o.o. w Rymanowie Zdroju

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Rymanowie

Andrzej Piłtus
Andrzej Piłtus